

SPIS TREŚCI

STRESZCZENIE	6
1. WPROWADZENIE	13
1.1. Podstawa prawna.....	13
1.2. Metodyka.....	13
1.3. Uwarunkowania prawne.....	13
1.4. Założenia wynikające z Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2007 – 2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011 - 2014.....	20
1.5. Założenia wynikające z Krajowego planu gospodarki odpadami 2010	22
1.5. Założenia wynikające z Projektu Planu gospodarki odpadami dla woj. lubuskiego (2008 r.)...	22
1.6. Założenia wynikające ze Sprawozdania z realizacji planu gospodarki odpadami dla Powiatu świebodzińskiego	26
1.7. Charakterystyka ogólna Powiatu świebodzińskiego	26
2. Analiza aktualnego stanu gospodarki odpadami	30
2.1. Odpady komunalne.....	30
2.1.1. Rodzaj, ilość i źródła powstawania odpadów.....	30
2.1.2. Istniejące systemy zbierania odpadów	33
2.1.3. Rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom odzysku.....	34
2.1.4. Rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom unieszkodliwiania.....	35
2.1.5. Rodzaj, rozmieszczenie oraz moc przerobowa instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów	35
2.1.6. Wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów	40
2.1.7. Identyfikację problemów w zakresie gospodarowania odpadami	42
2.2. Odpady ogólne dotyczące odpadów z pozostałych grup (Grupy 01 – 19).....	42
2.2.1. Informacje ogólne.....	42
2.3. Charakterystyka szczegółowa dotycząca wybranych odpadów	49
2.3.1. Odpady zawierające PCB	49
2.3.2. Oleje odpadowe.....	49
2.3.3. Zużyte baterie i akumulatory.....	49
2.3.4. Odpady medyczne i weterynaryjne	50
2.3.5. Pojazdy wycofane z eksploatacji.....	51
2.3.6. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny.....	58
2.3.7. Odpady zawierające azbest.....	59
2.3.8. Przeterminowane pestycydy	60
2.3.9. Odpady materiałów wybuchowych	60
2.3.10. Zużyte opony	61
2.3.11. Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych i infrastruktury budownictwa	61
2.3.12. Komunalne osady ściekowe	62
2.3.13. Odpady opakowaniowe	62
3. PROGNOZA ZMIAN	64
3.1. Prognoza demograficzna	64
3.2. Odpady komunalne.....	64
3.2.1. Prognoza dotycząca ilości oraz składu odpadów	64
3.2.2. Prognozowane zmiany w zakresie organizacyjnym i technologicznym	66
3.3. Odpady pozostałe	67
4. PRZYJĘTE CELE W GOSPODARCE ODPADAMI NA LATA 2009 - 2020	69
4.1. Odpady komunalne.....	69
4.2. Odpady z grup 01 - 19.....	69
4.2.1. Odpady niebezpieczne.....	70
4.2.2. Odpady pozostałe	73
5. KIERUNKI DZIAŁAŃ I SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI	75
5.1. Odpady komunalne.....	75

5.1.1. Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów, ograniczenia ilości odpadów oraz ich negatywnego oddziaływania na środowisko.....	75
5.1.2. Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie gospodarowania odpadami.....	75
5.1.3. Zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów	75
5.1.4. System gospodarowania odpadami komunalnymi w Powiecie świebodzińskim.....	76
5.1.6. Plan redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów.....	82
5.1.7. Plan zamykania instalacji niespełniających wymagań ochrony środowiska, których modernizacja nie jest możliwa z przyczyn technicznych lub jest nieuzasadniona z przyczyn ekonomicznych.....	83
5.2. Odpady z grup 01 - 19.....	83
5.2.1. Odpady niebezpieczne.....	84
5.2.2. Odpady pozostałe	85
5.2.3. Plan unieszkodliwiania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska..	86
6. HARMONOGRAM I SPOSÓB FINANSOWANIA REALIZACJI ZADAŃ	88
7. SPOSÓB MONITORINGU I OCENY WDRAŻANIA PLANU	100
8. BIBLIOGRAFIA.....	102
9. WNIOSKI Z PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO.....	103

SPIS TABEL

Tab. 2.1.-1. Szacunkowa ilość wytworzonych odpadów komunalnych w Powiecie świebodzińskim w roku 2006 i 2007 (Mg)	30
Tab. 2.1.-2. Ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonych w Powiecie świebodzińskim w roku 2006 i 2007 (Mg)	31
Tab. 2.1.-3. Szacunkowa masa poszczególnych rodzajów odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych wytwarzanych w Powiecie świebodzińskim w latach 2006 i 2007 (Mg)	32
Tab. 2.1.-4. Szacunkowa ilość zbieranych odpadów komunalnych w Powiecie świebodzińskim.....	33
Tab. 2.1.-5. Rodzaj i ilość odpadów poddawanych procesom odzysku/recyklingu w latach 2006 i 2007	34
Tab. 2.1.-6. Miejsce składowania odpadów komunalnych z poszczególnych gmin Powiatu świebodzińskiego	35
Tab. 2.1.-7. Charakterystyka składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, znajdujące się na terenie Powiatu świebodzińskiego	35
Tab. 2.1.-9. Wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów komunalnych terenie Powiatu świebodzińskiego	41
Tab. 2.2.-1. Ilość odpadów wytwarzanych na terenie Powiatu świebodzińskiego w poszczególnych grupach w latach 2004 - 2007 (w tym odpady niebezpieczne) (wg UMWL)	42
Tab. 2.2.-2. Najwięksi wytwórcy odpadów w latach 2004 - 2006 (w tym odpadów niebezpiecznych) na obszarze Powiatu świebodzińskiego (wg UMWL)	43
Tab. 2.2.-3. Ilość odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w sektorze gospodarczym w latach 2004 - 2006 na obszarze Powiatu świebodzińskiego (wg UMWL)	44
Tab. 2.2.-4. Najwięksi wytwórcy odpadów niebezpiecznych w sektorze gospodarczym w latach 2004 - 2007 na obszarze Powiatu świebodzińskiego (wg UMWL)	45
Tab. 2.2.-5. Sposób postępowania z odpadami wytworzonymi w sektorze gospodarczym w latach 2004 - 2007 na obszarze Powiatu świebodzińskiego (wg GUS).....	45
Tab. 2.2.-6. Ilość odpadów poddanych odzyskowi w poszczególnych grupach (wg UMWL).....	46
Tab. 2.2.-7. Ilość odpadów wytwarzanych w sektorze gospodarczym poddanych odzyskowi w poszczególnych procesach na obszarze Powiatu świebodzińskiego (wg UMWL).....	47
Tab. 2.2.-6. Wykaz przedsiębiorstw, które poddały odzyskowi największą ilość odpadów w poszczególnych latach w Powiecie świebodzińskim (wg UMWL)	47
Tab. 2.3.-1. Masa wytworzonych odpadów medycznych i weterynaryjnych w roku 2007 (Mg) (wg UMWL).....	51

Tab. 2.3.-2. Wykaz przedsiębiorców prowadzących punkty zbierania pojazdów na terenie woj. lubuskiego (wg LUW).....	52
Tab. 2.3.-3. Wykaz przedsiębiorców prowadzących stacje demontażu pojazdów na terenie woj. lubuskiego (wg LUW).....	53
Tab. 2.3.-4. Ilość i rodzaj zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego powstałego w przemyśle w Powiecie świebodzińskim w 2006 roku (wg UMWL)	58
Tab. 2.3.-5. Ilość wytworzonych odpadów opakowaniowych na obszarze Powiatu świebodzińskiego w roku 2007 (wg UMWL)	63
Tab. 3.1.-1. Prognoza liczby mieszkańców Powiecie świebodzińskim na lata 2008 - 2020 (wg GUS)	64
Tab. 3.2.-1. Prognozowana masa wytwarzanych odpadów komunalnych w Powiecie świebodzińskim (tys. Mg).....	65
Tab. 3.2.-2. Prognozowana masa wytwarzanych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w Powiecie świebodzińskim (tys. Mg)	66
Tab. 3.3.-1. Prognoza wytwarzania odpadów powstających w przemyśle na terenie Powiatu świebodzińskiego	67
Tab. 4.2.-1. Poziomy odzysku i recyklingu zużytych baterii i akumulatorów	70
Tab. 4.2.-2. Roczne poziomy odzysku i recyklingu zużytych opon do roku 2018	73
Tab. 4.2.-3. Roczne poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych do roku 2018.....	73
Tab. 5.1.-1. Obszary objęte obsługą przez ZZO Długoszyń oraz ZZO Obszar Wschodni	77
Tab. 6.-1. Harmonogram realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami dla Powiatu świebodzińskiego	88
Tab. 6.-2. Zadania do realizacji w ramach ZZO Obszar Wschodni (wg planu gospodarki odpadami dla woj. lubuskiego, 2008)	92
Tab. 6.-3. Szacunkowy koszt zadań z zakresu gospodarki odpadami Powiecie świebodzińskim w latach 2009 – 2020 - Zadania ogólne z zakresu gospodarki odpadami	93
Tab. 6.-4. Szacunkowy koszt zadań z zakresu gospodarki odpadami Powiecie świebodzińskim w latach 2009 – 2020 - Zadania w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi.....	95
Tab. 6.-5. Szacunkowy koszt zadań z zakresu gospodarki odpadami dla Powiatu świebodzińskiego w latach 2009 – 2020 - Zadania ogólne w zakresie gospodarki odpadami z grup 01 – 19	97
Tab. 6.-6. Szacunkowy koszt zadań z zakresu gospodarki odpadami dla Powiatu świebodzińskiego na lata 2009 – 2020 - Zadania w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi.....	98
Tab. 7.-1. Wskaźniki monitorowania realizacji planu gospodarki odpadami	100

SPIS RYSUNKÓW

Rys. 2.1.-1. Średni szacunkowy skład morfologiczny odpadów zmieszanych powstających na obszarze Powiatu świebodzińskiego (%)	31
Rys. 3.2.-1. Szacunkowy skład morfologiczny odpadów zmieszanych (%).....	66

SPIS MAP

Mapa 2.1.-1. Lokalizacja obiektów gospodarki odpadami.....	37
Mapa 5.1.-1. Planowana lokalizacja zakładów zagospodarowania odpadów na terenie woj. lubuskiego (WPGO, 2003)	78
Mapa 5.1.-2. Lokalizacja zakładów zagospodarowania odpadów oraz obszarów ich obsługi.....	79
Mapa 5.1.-3. Lokalizacja zakładów zagospodarowania odpadów oraz obszar ich obsługi w przypadku, gdy nie zostanie wybudowany ZZO Obszar Wschodni	80

STRESZCZENIE

Prace nad aktualizacją Planu gospodarki odpadami dla Powiatu świebodzińskiego są konsekwencją realizacji zapisów ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (tekst jednolity Dz. U. z 2007 Nr 39, poz. 251), która wprowadziła obowiązek przygotowywania planów gospodarki odpadami, podlegających aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata.

Niniejszy dokument jest zgodny z obowiązującymi aktami prawnymi z zakresu gospodarki odpadami, Krajowym planem gospodarki odpadami 2010, uchwalonym przez Radę Ministrów Uchwałą Nr 233 z dnia 29 grudnia 2006 r. (M.P. Nr 90, poz. 946), projektem Planu gospodarki odpadami dla woj. lubuskiego (2008).

Zakres planu gospodarki odpadami określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. *w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami* (Dz. U. Nr 66, poz. 620 z późn. zm.).

Dla potrzeb planu odpady podzielone zostały na:

- odpady komunalne,
- pozostałe odpady (grupy 01 – 19),
- odpady niebezpieczne (z grup 01 – 20).

Przedstawione w planie cele i zadania dotyczą okresu 2009 - 2012 oraz perspektywicznie okresu 2013 - 2020. Rokiem bazowym jest rok 2007 (w przypadku odpadów z grup 01 – 19, lata 2004 – 2007).

Do przeprowadzenia analizy wykorzystane zostały w głównej mierze dane z wojewódzkiej bazy danych dotyczących wytwarzania i gospodarowania odpadami oraz gospodarki opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Jako uzupełniające zostały uwzględnione dane zgromadzone przez GUS i WIOŚ.

Stan aktualny

Szacuje się, że w Powiecie świebodzińskim powstaje rocznie ok. 17,3 tys. Mg odpadów komunalnych (2007). W masie odpadów komunalnych zmieszanych największy udział mają odpady kuchenne ulegające biodegradacji (23%). Najmniej jest natomiast odpadów niebezpiecznych (0,1%).

Odpady komunalne zbierane są głównie w formie odpadów zmieszanych (w roku 2006 – 94,0% zebranych odpadów). Jedynie niewielka ich część zbierana była selektywnie. W latach 2006 i 2007 odzyskowi/recyklingowi poddano w Powiecie świebodzińskim odpowiednio 723,6 Mg i 523,1 Mg (dane niekompletne) odpadów mających wartość materiałową (papier, tektura, szkło i tworzywa sztuczne), co w stosunku do ilości odpadów wytwarzanych stanowiło odpowiednio 5,0 i 3,0%.

Stan obsługi mieszkańców Powiatu świebodzińskiego w zakresie odbioru wytworzonych przez nich odpadów jest niedostateczny, bowiem zebrano ok. 84% szacowanej ilości odpadów wytworzonych. Najgorsza sytuacja w tym zakresie jest w gminie Skąpe, gdzie w roku 2006 zebrano jedynie 21,4% wytwarzanych odpadów. Część nie odbieranych odpadów trafia do środowiska w sposób niekontrolowany (spalanie, deponowanie na tzw. dzikich wysypiskach) powodując jego zanieczyszczenie. Na terenach wiejskich część odpadów jest wykorzystywana w żywieniu zwierząt lub kompostowana. Odpady mające właściwości energetyczne (drewno, papier, tworzywa sztuczne) są spalane, co w przypadku tworzyw sztucznych należy uznać za zjawisko bardzo niebezpieczne dla środowiska (m.in. emisja chloru, dioksyn i furanów).

Odpady komunalne zbierane na obszarze Powiatu świebodzińskiego unieszkodliwiane są wyłącznie przez składowanie. W roku 2006 składowano 94% odpadów zebranych. Brak jest instalacji do odzysku odpadów komunalnych oraz unieszkodliwiania odpadów w sposób inny niż składowanie. W Powiecie funkcjonuje jedno składowisko odpadów komunalnych w m. Jeziory. Wypełnione jest ono w 95% (I kwartał), lecz istnieją możliwości terenowe do jego rozbudowy.

W latach 2004 - 2007 ilość odpadów wytwarzanych przez podmioty gospodarcze z terenu Powiatu rosła. W latach 2005 i 2006 wytwarzały one rocznie ok. 50 tys. Mg odpadów, było to prawie dwa razy więcej niż w roku 2004. W masie wytworzonych odpadów, odpady niebezpieczne stanowiły w latach 2005 - 2007 od 0,11 do 0,13%, zaś w 2007 – 0,83% wszystkich odpadów z sektora przemysłowego.

W analizowanych latach wzrastała ilość odpadów poddawanych odzyskowi, osiągając w roku 2007 ok. 83% odpadów wytworzonych. Odpady unieszkodliwiane są głównie termicznie (w roku 2007 – 64% odpadów unieszkodliwianych ogółem).

Analizując dane dotyczące bilansu odpadów wytwarzanych w podmiotach gospodarczych, należy wnioskować, że odpady do odzysku kierowane były w roku 2007 głównie poza Powiat świebodziński. W przypadku unieszkodliwiania odpadów, w latach 2005 i 2006 wszystkie wytworzone w Powiecie odpady do unieszkodliwienia kierowano do instalacji poza Powiatem, a w roku 2007 – ponad 99,5%.

Najważniejsze problemy w gospodarce odpadami

Odpady komunalne

1. Odpady komunalne zbierane są głównie w formie odpadów zmieszanych (w roku 2006 – 94,0% zebranych odpadów).
2. Stan obsługi mieszkańców Powiatu świebodzińskiego w zakresie odbioru wytworzonych przez nich odpadów jest niedostateczny, bowiem zebrano ok. 84% szacowanej ilości odpadów wytworzonych. Najgorsza sytuacja w tym zakresie jest w gminie Skąpe, gdzie w roku 2006 zebrano jedynie 21,4% wytwarzanych odpadów. Część nie odbieranych odpadów trafia do środowiska w sposób niekontrolowany (spalanie, deponowanie na tzw. dzikich wysypiskach) powodując jego zanieczyszczenie.
3. Ilość zbieranych selektywnie odpadów – ok. 6% w roku 2006 jest wysoka. Niestety, ale jedynie dwie gminy (Łągów i Świebodzin) zbierają selektywnie odpady niebezpieczne.
4. Odpady komunalne zbierane na obszarze Powiatu świebodzińskiego unieszkodliwiane są wyłącznie przez składowanie.
5. Na terenie Powiatu brak jest instalacji do zagospodarowania odpadów komunalnych, w tym ulegających biodegradacji.

Pozostałe odpady (grupy 01 – 19)

1. Często nieprawidłowe postępowanie z odpadami w sektorze małych przedsiębiorstw, co przejawia się np. porzucaniem odpadów w miejscach nielegalnego składowania.
2. Nieprzestrzeganie przez część przedsiębiorców obowiązków w zakresie gospodarowania odpadami wynikających z aktów prawnych (dotyczy to przede wszystkim obowiązku dokonywania sprawozdawczości).

Odpady niebezpieczne

- Brak w Powiecie świebodzińskim systemu zbiórki odpadów olejowych od małych i indywidualnych wytwórców. Odpady te najprawdopodobniej trafiają w sposób niekontrolowany do środowiska bądź do strumienia odpadów komunalnych.
- Brak w Powiecie świebodzińskim systemu zbiórki odpadów olejowych od małych i indywidualnych wytwórców, odpadów medycznych pochodzenia komunalnego i innych odpadów niebezpiecznych. Odpady te najprawdopodobniej trafiają w sposób niekontrolowany do środowiska bądź do strumienia odpadów komunalnych.
- Brak powszechnie prowadzonej ewidencji wytwarzanych odpadów w placówkach medycznych i weterynaryjnych (głównie w małych lub indywidualnych praktykach).
- Brak pełnych danych dotyczących ilości pojazdów wycofanych z eksploatacji.
- Prowadzenie demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji poza stacjami demontażu.
- Działalność szarej strefy (rozmontowywanie pojazdów w nieuprawnionych do tego celu warsztatach).
- Brak na terenie Powiatu świebodzińskiego stacji demontażu pojazdów.

- Brak pełnych danych dotyczących ilości zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.
- Brak zorganizowanego wtórnego obiegu zużytym sprzętem.
- Brak dokładnej inwentaryzacji ilości wyrobów zawierających azbest.
- Zbyt wolno przebiegający proces usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest.
- Brak wdrożonych mechanizmów dofinansowania usuwania azbestu dla indywidualnych gospodarstw domowych.
- Słaba świadomość mieszkańców dotycząca szkodliwości dla zdrowia i życia ludzi odpadów zawierających azbest.
- niska świadomość mieszkańców, którzy często wyrzucają opakowania po pestycydach do pojemników na odpady komunalne.

Prognoza zmian

W latach 2009 – 2020 prognozuje się:

- Wzrost ilości wytwarzanych odpadów komunalnych, ulegających biodegradacji, odpadów niebezpiecznych, odpadów powstających przy wydobywaniu kopalin, powstających w rolnictwie, z przetwórstwa drewna, z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego, z produkcji i stosowania produktów chemicznych, odpadów opakowaniowych, odpadów budowlanych, medycznych i weterynaryjnych oraz osadów ściekowych.
- Spadek ilości odpadów z procesów termicznych, z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych,

Założone cele

Odpady komunalne:

Cele główne:

1. Zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska.
2. Gospodarowanie odpadami w powiecie w oparciu o ponadgminny zakład zagospodarowania odpadów.
3. Zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych.
4. Wylimitowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.
5. Zmniejszenie ilości odpadów unieszkodliwianych przez składowanie.
6. Zamknięcie do końca 2009 r. wszystkich składowisk odpadów niespełniających przepisów prawa.

Cele szczegółowe:

1. Objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych, w tym zbieraniem selektywnym 100% mieszkańców Powiatu do końca roku 2009.
2. Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji unieszkodliwianych przez składowanie. W stosunku do ilości tych odpadów wytwarzanych w Powiecie w roku 1995, zgodnie z zapisami krajowego planu gospodarki odpadami (2006) dopuszcza się do składowania następujące ilości odpadów ulegających biodegradacji:
 - w 2010 r. nie więcej niż 75%,
 - w 2013 r. nie więcej niż 50%,
 - w 2020 r. nie więcej niż 35%.
3. Zmniejszenie masy składowanych odpadów do max. 85% ilości odpadów wytwarzanych w roku 2014.

Odpady powstające w przemyśle:

1. W okresie od 2009 r. do 2010 r. przyjmuje się następujące cele:
 - zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom odzysku do 85% w 2010 r.,
 - utrzymanie ilości odpadów unieszkodliwianych poza składowaniem na poziomie 70% w 2010 r.
2. W okresie od 2011 r. do 2020 r. – następujące cele:
 - zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom odzysku do 90% w 2019 r.,
 - zwiększenie udziału odpadów unieszkodliwianych poza składowaniem do 80% w 2019 r.

Dla poszczególnych grup odpadów określono cele szczegółowe.

Kierunki działań

Odpady komunalne:

Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów, ograniczenia ilości odpadów oraz ich negatywnego oddziaływania na środowisko

1. Intensyfikacja działań edukacyjno - informacyjnych promujących właściwe postępowanie z odpadami.
2. Promowanie wykorzystywania produktów wytwarzanych z materiałów odpadowych poprzez odpowiednie działania promocyjne i edukacyjne oraz zamówienia publiczne.
3. Eliminowanie uciążliwości dla środowiska związanych z eksploatacją składowisk, w tym zamykanie i rekultywacja składowisk niespełniających wymogów prawa.
4. Ujmowanie kryteriów ochrony środowiska przy finansowaniu zadań ze środków publicznych.

Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie gospodarowania odpadami

1. Wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.
2. Zapewnienie przepływu strumieni odpadów zgodnie z uchwalonymi planami gospodarki odpadami (powiatowym i gminnymi).
3. Kontrolowanie przez gminy stanu zawieranych umów przez właścicieli nieruchomości z podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych.
4. Wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania.
5. Kontrolowanie przez odpowiednie organy zgodności ustaleń zawartych w wydanych zezwoleniach podmiotom prowadzącym działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów.
6. Opracowanie programów rozwoju selektywnego zbierania odpadów komunalnych na poziomie gminnym w ramach planów gospodarki odpadami.
7. Współpraca samorządu terytorialnego z organizacjami odzysku i przemysłem w celu stymulowania rozwoju rynku surowców wtórnych i produktów zawierających surowce wtórne.
8. Wydawanie pozwoleń wyłącznie na budowę instalacji realizujących założenia planu gospodarki odpadami dla Powiatu świebodzińskiego, których celowość została potwierdzona analizą koszty - korzyści.
9. Monitorowanie wskazanych w Planie gospodarki odpadami dla Powiatu świebodzińskiego wskaźników wytwarzania odpadów.

Zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów

1. Tworzenie systemów gospodarowania odpadami uwzględniającego wszystkie niezbędne elementy gospodarki oraz dostosowanych do warunków lokalnych.
2. Zgodnie z Projektem planu gospodarki odpadami dla woj. lubuskiego (2008), prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych tak, aby możliwe było wydzielenie następujących frakcji odpadów:
 - odpady z pielęgnacji ogrodów i parków (tzw. odpady zielone),
 - papier i tektura (w tym opakowania, gazety, czasopisma, itd.),
 - odpady opakowaniowe ze szkła w podziale na szkło bezbarwne i kolorowe,
 - tworzywa sztuczne,
 - metale,
 - zużyte baterie i akumulatory,
 - zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
 - przeterminowane leki,
 - chemikalia (farby, rozpuszczalniki, oleje odpadowe, itd.),
 - meble i inne odpady wielkogabarytowe,
 - odpady budowlane remontowe.

Pozostałe frakcje odpadów komunalnych mogą być zbierane łącznie jako zmieszane odpady komunalne.

3. Sposób zbierania odpadów odpowiedni dla przyjętej w zakładzie zagospodarowania odpadów technologii przekształcania odpadów, do którego odpady te będą kierowane.
4. Transport selektywnie zebranych odpadów w sposób zapobiegający ich zmieszaniu.
5. Gospodarka odpadami w województwie oparta o zakład zagospodarowania odpadów (ZZO) Obszar Wschodni. Zgodnie z KPGO 2010 plan gospodarki odpadami dla woj. lubuskiego (2008), zakład ten powinny obsługiwać obszar zamieszkały przez co najmniej 150 tys. mieszkańców.
6. Odpady do zagospodarowania mogą być kierowane z terenu gminy tylko i wyłącznie do obiektów zapewniających co najmniej zakres usług podany w pkt. 7.
7. Zgodnie z KPGO 2010, ZZO winien zapewniać co najmniej następujący zakres usług:
 - mechaniczno – biologiczne lub termiczne przekształcanie zmieszanych odpadów komunalnych i pozostałości z sortowni,
 - składowanie przetworzonych zmieszanych odpadów komunalnych,
 - kompostowanie odpadów z pielęgnacji terenów zielonych,
 - sortowanie poszczególnych frakcji odpadów komunalnych zbieranych selektywnie (opcjonalnie),
 - zakład demontażu odpadów wielkogabarytowych (opcjonalnie),
 - zakład przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (opcjonalnie).
8. Planowany do budowy ZZO Obszar Wschodni w uzasadnionych przypadkach składać się może z kilku obiektów rozmieszczonych w poszczególnych miejscowościach obsługiwanego regionu, w tym stacji przeładunkowych. Stacje te obok urządzeń do przeładunku odpadów mogą być również wyposażone w inne elementy gospodarowania odpadami, takie jak np. urządzenia do doczyszczania zebranych selektywnie odpadów, kompostownie, magazyny na surowce, odpady niebezpieczne itp.
9. Składowiska spełniające wszystkie wymogi prawa mogą funkcjonować na obszarze ZZO Obszar Wschodni do czasu ich wypełnienia lub obowiązywania odpowiednich zezwoleń.
10. Budowane i/lub rozbudowywane będą jedynie składowiska, które są elementem ZZO Obszar Wschodni. Zgodnie z art. 52 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2007 Nr 39, poz. 251), organ właściwy do wydania pozwolenia na budowę składowiska odpadów odmawia wydania pozwolenia na budowę składowiska odpadów, jeżeli budowa składowiska odpadów nie jest określona w wojewódzkim planie gospodarki odpadami.
11. Wykorzystanie technologii pozwalających na wykorzystanie właściwości materiałowych odpadów, nawozowych oraz energii zawartej w odpadach.
12. Stosowanie w ZZO technologii oraz wyposażenia gwarantującego realizację zakładanych dla Powiatu świebodzińskiego celów w zakresie gospodarowania odpadami.
13. Stosowanie technologii spełniających kryteria BAT.

System gospodarowania odpadami komunalnymi w Powiecie świebodzińskim

W KPGO 2010 oraz w planie gospodarki odpadami dla woj. lubuskiego (2008) najważniejszą koncepcją jest stworzenie Zakładów Zagospodarowania Odpadami, które to będą w racjonalny i prawidłowy sposób zarządzać gospodarką odpadami. W związku z tym, w trakcie opiniowania planu wojewódzkiego, gminy Powiatu świebodzińskiego wyraziły zgodę w formie deklaracji na objęcie jej systemem gospodarowania odpadami w ramach ZZO Długoszyn (Lubrza i Łagów) oraz ZZO Obszar Wschodni (Skąpe, Szczaniec, Świebodzin i Zbąszynek).

W planie gospodarki odpadami dla woj. lubuskiego (2008) zaplanowano dla części Powiatu świebodzińskiego budowę ZZO obejmującego swym zasięgiem obsługi obszar zamieszkały przez ok. 190 tys. mieszkańców, lecz nie wskazano lokalizacji zakładu. Wynikało to z tego, że brak było w czasie opracowywania powyższego dokumentu jakichkolwiek deklaracji ze strony potencjalnych inwestorów o zamierzeniach dotyczących budowy ZZO zgodnie z zasadami tworzenia takich obiektów (patrz Kierunki działań).

Do czasu wybudowania ZZO Obszar Wschodni, odpady kierowane będą do zagospodarowania wg zasad aktualnie obowiązujących, przy założeniu dążenia do realizacji postawionych w planie gospodarki odpadami dla Powiatu świebodzińskiego celów. Po wybudowaniu powyższego ZZO, w zezwoleniach na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, dla gmin Skąpe, Szczaniec, Świebodzin i Zbąszynek wskazywany będzie powyższy zakład jako jedyne miejsca odzysku i unieszkodliwiania odpadów z terenu Powiatu świebodzińskiego.

Natomiast dla przedsiębiorstw zbierających odpady z terenu gmin Lubrza i Łagów należy zmienić decyzje w taki sposób, aby odpady z tych gmin kierowane były tylko i wyłącznie do ZZO Długoszyn.

W przypadku, gdy do roku 2012 nie zostanie wybudowany zakład zagospodarowania odpadów Obszar Wschodni, zgodnie z planem gospodarki odpadami dla woj. lubuskiego podjęte będą działania w celu rozbudowy ZZO w Długoszynie, tak aby przyjmowane były do niego również odpady z gmin Skąpe, Szczaniec, Świebodzin i Zbąszynek.

Odpady powstające w przemyśle

1. Wspieranie działań informacyjno – edukacyjnych w zakresie wytwarzania i gospodarowania odpadami.
2. Wspieranie wdrażania proekologicznych i efektywnych ekonomicznie metod zagospodarowania odpadów w oparciu o najlepsze dostępne techniki (BAT).
3. Wzmacnianie kontroli prawidłowego postępowania z odpadami.
4. Minimalizacja ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów poddawanych procesom unieszkodliwiania poprzez składowanie.
5. Organizacja nowych i rozwój istniejących systemów zbierania odpadów, w tym w szczególności odpadów niebezpiecznych ze źródeł rozproszonych (małe i średnie przedsiębiorstwa), z uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych, w oparciu o:
 - funkcjonujące sieci zbierania poszczególnych rodzajów odpadów niebezpiecznych,
 - funkcjonujące placówki handlowe, apteki, zakłady serwisowe oraz punkty zbierania poszczególnych rodzajów odpadów niebezpiecznych (np. przeterminowane lekarstwa, oleje odpadowe, baterie, akumulatory),
 - stacjonarne lub mobilne punkty zbierania odpadów niebezpiecznych,
 - regularne odbieranie odpadów niebezpiecznych od mieszkańców prowadzących ich selektywne zbieranie przez podmioty prowadzące działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

Dla poszczególnych rodzajów odpadów podano szczegółowe kierunki działań.

Oszacowano, że koszt realizacji Projektu planu gospodarki odpadami dla Powiatu świebodzińskiego wyniesie:

Tab. 2. Szacunkowe koszty realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami (tys. zł)

Wyszczególnienie	ogółem	2009 – 2012	2013 – 2020
Zadania ogólne z zakresu gospodarki odpadami	2 810,0	950,0	1 860,0
Zadania w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi	18 470,0	12 920,0	5 550,0
Zadania ogólne w zakresie gospodarki odpadami z sektora przemysłowego	1 156,0	1 052,0	104,0
Zadania w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi	290,0	210,0	80,0
Razem	22 726,0	15 132,0	7 594,0

1. WPROWADZENIE

1.1. Podstawa prawna

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251), wprowadziła obowiązek przygotowywania planów gospodarki odpadami, które podlegają aktualizacji nie rzadziej niż co 4 lata.

Plan gospodarki odpadami dla Powiatu świebodzińskiego został przyjęty w dniu 09.02.2004 r. uchwałą Nr U. X/81/04, zatem w 2008 r. upływa termin jego aktualizacji.

1.2. Metodyka

Przy opracowaniu Aktualizacji planu wykorzystane zostały następujące źródła informacji:

- Sprawozdanie z realizacji „Planu gospodarki odpadami dla Powiatu świebodzińskiego” za okres od 29.01.2004r. do 31.12.2006r.
- Wojewódzki System Odpadowy (Urząd Marszałkowski, lata 2004 - 2006).
- Dane GUS (za lata 2004 - 2007).
- Dane starostwa.
- Dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska (za lata 2004 - 2006).
- Plan gospodarki odpadami dla województwa lubuskiego (projekt) (2008).
- Wizje lokalne.
- Akty prawne z zakresu gospodarowania odpadami.
- Inne opracowania z zakresu gospodarki odpadami.

Grupy, podgrupy i rodzaje odpadów określano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. *w sprawie katalogu odpadów* (Dz. U. Nr 112, poz. 1206 z późn. zm.).

Dla potrzeb planu odpady podzielone zostały na:

- odpady komunalne,
- pozostałe odpady, w tym odpady powstające w przemyśle, osady ściekowe, odpady opakowaniowe,
- odpady niebezpieczne.

Przedstawione w Planie cele i zadania dotyczą okresu 2009 - 2012 oraz perspektywnie okresu 2013 - 2020. Rokiem bazowym jest rok 2006.

1.3. Uwarunkowania prawne

Podstawowymi dokumentami regulującymi gospodarowanie odpadami w Polsce są:

1. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2001 r. Nr 62., poz. 627 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251).

Aktami prawnymi, które należy traktować jako uzupełniające w tym zakresie należą:

1. Ustawa z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 1996 r. Nr 132, poz. 622 z późn. zm.),
2. Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. *o opakowaniach i odpadach opakowaniowych* (Dz. U. z 2001 r., Nr 63, poz. 638 z późn. zm.),

3. Ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej (Dz. U. z 2001 r. Nr 63, poz. 639 z późn. zm.),
4. Ustawa z dnia 30 lipca 2004 r. o międzynarodowym obrocie odpadami (Dz. U. z 2004r. Nr 191, poz. 1956)
5. Ustawa z dnia 29 czerwca 2007 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. 2007 Nr 176, poz. 1236),
6. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz. U. Nr 180, poz. 1495).

Ustawa o odpadach określa zasady postępowania z odpadami w sposób zapewniający ochronę życia i zdrowia ludzi oraz ochronę środowiska zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju, a w szczególności zasady zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczania ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko, a także odzysku lub unieszkodliwiania odpadów.

Ustawa ta mówi m.in. (art. 5), że każdy podejmujący działania powodujące lub mogące powodować powstawanie odpadów, powinien takie działania planować, projektować i prowadzić, tak aby:

1. Zapobiegać powstawaniu odpadów lub ograniczać ilość odpadów i ich negatywne oddziaływanie na środowisko przy wytwarzaniu produktów, podczas i po zakończeniu ich użytkowania,
2. Zapewniać zgodny z zasadami ochrony środowiska odzysk, jeżeli nie udało się zapobiec ich powstaniu,
3. Zapewniać zgodne z zasadami ochrony środowiska unieszkodliwianie odpadów, których powstaniu nie udało się zapobiec lub których nie udało się poddać odzyskowi.

Ponadto, w ustawie sformułowano następujące zasady (Rozdział 2):

1. Zasadę bliskości, która mówi, że odpady powinny być w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi lub unieszkodliwieniu w miejscu ich powstawania; jeśli nie jest to możliwe, to uwzględniając najlepszą dostępną technikę lub technologię (BAT), powinny być przekazane do najbliższej położonych miejsc, w których mogą zostać poddane odzyskowi lub unieszkodliwieniu.
2. Zasadę rozszerzonej odpowiedzialności producenta stanowiąca, że producent jest nie tylko odpowiedzialny za powstające w procesie produkcyjnym odpady, ale również za odpady powstające w trakcie użytkowania, jak i po zużyciu wytworzonych przez niego produktów. Jedną z konsekwencji tej zasady jest odpowiednie projektowanie wyrobów.

Zgodnie z ustawą o odpadach, zarządzanie gospodarką odpadami powinno być prowadzone w oparciu o plan gospodarki odpadami, ujmujący wszystkie rodzaje odpadów.

W ustawie Prawo ochrony środowiska wprowadzono następujące zasady ogólne, istotne z punktu widzenia gospodarki odpadami:

1. Zasadę zintegrowanego podejścia do ochrony środowiska jako całości: ochrona jednego lub kilku elementów przyrodniczych powinna być realizowana z uwzględnieniem ochrony pozostałych elementów.
2. Zasadę zapobiegania: ten, kto podejmuje działalność mogącą negatywnie oddziaływać na środowisko jest zobowiązany do zapobiegania temu oddziaływaniu.
3. Zasadę przezorności: to podejmuje działalność, której negatywne oddziaływanie na środowisko nie jest jeszcze w pełni rozpoznane, jest obowiązany, kierując się przezornością, podjąć wszelkie możliwe środki zapobiegawcze.
4. Zasadę „zanieczyszczający płaci”: kto powoduje zanieczyszczenie środowiska, ponosi koszty usunięcia skutków tego zanieczyszczenia; kto może spowodować ponadnormatywne zanieczyszczenie środowiska, ponosi koszty zapobiegania temu zanieczyszczeniu
5. Zasadę dostępu obywateli do informacji o środowisku i jego ochronie.
6. Zasadę uwzględniania wymagań ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju przy opracowywaniu polityk, strategii, planów i programów.

7. Każdy obywatel w przypadkach określonych w ustawie ma prawo do uczestniczenia w postępowaniu w sprawie wydania decyzji z zakresu ochrony środowiska lub przyjęcia projektu polityki, strategii, planu lub programu rozwoju i restrukturyzacji oraz projektu studium i planu zagospodarowania przestrzennego.
8. Zasadę, że decyzja wydana z naruszeniem przepisów dotyczących ochrony środowiska jest nieważna.

Zasady gospodarowania odpadami

Zgodnie z ustawą *o odpadach* każdy (art. 5), kto podejmuje działania powodujące lub mogące powodować powstawanie odpadów, powinien takie działania planować, projektować i prowadzić, tak aby:

- zapobiegać powstawaniu odpadów lub ograniczać ilość odpadów i ich negatywne oddziaływanie na środowisko przy wytwarzaniu produktów, podczas i po zakończeniu ich użytkowania,
- zapewniać zgodny z zasadami ochrony środowiska odzysk, jeżeli nie udało się zapobiec ich powstaniu,
- zapewniać zgodne z zasadami ochrony środowiska unieszkodliwienie odpadów, których powstaniu nie udało się zapobiec lub których nie udało się poddać odzyskowi.

Odpady powinny być w pierwszej kolejności poddawane odzyskowi lub unieszkodliwiane w miejscu ich powstawania. Odpady, które nie mogą być poddane odzyskowi lub unieszkodliwiane w miejscu ich powstawania, powinny być, uwzględniając najlepszą dostępną technikę lub technologię, o której mowa w art. 143 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - *Prawo ochrony środowiska*, przekazywane do najbliższych położonych miejsc, w których mogą być poddane odzyskowi lub unieszkodliwione (art. 9).

Odpady, których nie udało się poddać odzyskowi, powinny być tak unieszkodliwiane, aby składowane były wyłącznie te odpady, których unieszkodliwienie w inny sposób było niemożliwe z przyczyn technologicznych lub nieuzasadnione z przyczyn ekologicznych lub ekonomicznych (art. 7). Odpady powinny być zbierane w sposób selektywny (art. 10).

W stosunku do odpadów niebezpiecznych (patrz pkt. 3.2.2) ustawa *o odpadach* przewiduje (art. 11¹):

1. Zakazuje się mieszania odpadów niebezpiecznych różnych rodzajów oraz mieszania odpadów niebezpiecznych z odpadami innymi niż niebezpieczne, z zastrzeżeniem pkt. 2.
2. Dopuszcza się mieszanie odpadów niebezpiecznych różnych rodzajów oraz mieszanie odpadów niebezpiecznych z odpadami innymi niż niebezpieczne, w celu poprawy bezpieczeństwa procesów odzysku lub unieszkodliwiania odpadów powstałych po zmieszaniu, jeżeli w wyniku prowadzenia tych procesów nie nastąpi wzrost zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi lub środowiska.
3. W przypadku gdy odpady niebezpieczne uległy zmieszaniu z innymi odpadami, substancjami lub przedmiotami to powinny być one rozdzielone, jeżeli zostaną spełnione łącznie następujące warunki:
 - a) w procesie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów powstałych po rozdzieleniu nastąpi ograniczenie zagrożenia dla życia i zdrowia ludzi lub środowiska,
 - b) jest to technicznie możliwe i ekonomicznie uzasadnione.
4. Transport odpadów niebezpiecznych z miejsc ich powstawania do miejsc odzysku lub unieszkodliwiania odpadów odbywa się z zachowaniem przepisów obowiązujących przy transporcie towarów niebezpiecznych (Dz. U. 2002.236.1986, 2002.199.1671).

Zasady postępowania z odpadami niebezpiecznymi występującymi w odpadach komunalnych, takimi jak baterie i akumulatory reguluje art. 41 ustawy *o odpadach*:

1. Posiadacz odpadów w postaci baterii lub akumulatorów, powstałych w wyniku prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, jest obowiązany do ich selektywnej zbiórki, umożliwiającej późniejszy odzysk lub unieszkodliwienie tych odpadów.
2. Posiadacz odpadów w postaci baterii lub akumulatorów, który jest osobą fizyczną niebędącą przedsiębiorcą lub jednostką organizacyjną niebędącą przedsiębiorcą, powinien zwracać te odpady do punktów ich zbiórki lub wrzucać do pojemników przeznaczonych na te odpady.

Obowiązki, o których mowa w ust. 1-3, dotyczą posiadaczy odpadów w postaci baterii lub akumulatorów, które zawierają:

- powyżej 0,0005% wagowo rtęci lub
- powyżej 0,025% wagowo kadmu, lub
- powyżej 0,4% wagowo ołowiu,
- powyżej 25 mg rtęci na celę, z wyjątkiem baterii manganowo-alkalicznych, w których poziom wagowo rtęci nie powinien przekraczać 0,025%.

Odpady w postaci baterii lub akumulatorów, unieszkodliwia się oddzielnie od innych rodzajów odpadów.

Obowiązki wytwórców odpadów

Poprzez wytwórcę odpadów rozumie się (art. 3 ustawy o odpadach):

Każdego, którego działalność lub bytowanie powoduje powstawanie odpadów oraz każdego, kto przeprowadza wstępne przetwarzanie, mieszanie lub inne działania powodujące zmianę charakteru lub składu tych odpadów.

Ustawa o odpadach zobowiązuje wytwórców odpadów do podejmowania działań mających na celu przeciwdziałanie powstawaniu odpadów, ograniczanie ich ilości i negatywnego oddziaływania na środowisko. W przypadku, gdy nie udało się zapobiec powstaniu odpadów, wytwórca zobowiązany jest do zapewnienia ich odzysku lub unieszkodliwienia. Dla zapewnienia realizacji tych założeń, w zależności od ilości i rodzaju wytwarzanych odpadów, ustawodawca nałożył na wytwórców odpadów następujące obowiązki:

1. Przedłożenia informacji o wytwarzanych odpadach oraz o sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami, jeżeli wytwarza odpady niebezpieczne w ilości do 0,1 Mg (100 kg) rocznie albo powyżej 5 Mg (5 ton) rocznie odpadów innych niż niebezpieczne.
2. Uzyskania decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami niebezpiecznymi, jeżeli wytwarza odpady niebezpieczne w ilości powyżej 0,1 Mg (100 kg) rocznie.
3. Uzyskania pozwolenia na wytwarzanie odpadów, jeżeli wytwarza powyżej 1 Mg (1 tony) odpadów niebezpiecznych lub powyżej 5 tys. Mg (5 tys. ton) odpadów innych niż niebezpieczne w ciągu roku, powstających w związku z prowadzeniem instalacji.
4. Wytwórca odpadów powstałych w wyniku poważnej awarii lub poważnej awarii przemysłowej jest obowiązany do przedłożenia staroście właściwemu ze względu na miejsce powstania odpadów z tych awarii informacji o wytworzonych odpadach oraz o sposobach gospodarowania wytworzonymi odpadami, bez względu na ich ilość, w terminie 30 dni od dnia wystąpienia awarii.

Wytwórca odpadów, z obowiązku poddawania ich odzyskowi lub unieszkodliwianiu, może wywiązywać się samodzielnie lub zlecać to innym podmiotom. Poddawanie odpadów procesom odzysku lub unieszkodliwiania, w większości przypadków, wiąże się z uzyskaniem stosownych decyzji. Wymóg ten dotyczy również transportu i składowania odpadów.

Ustawa nakłada na wytwórcę odpadów również obowiązek prowadzenia ilościowej i jakościowej ewidencji odpadów, a także sporządzania i przesyłania właściwemu marszałkowi województwa zbiorczych zestawień danych o rodzajach i ilościach wytworzonych odpadów, o sposobach gospodarowania nimi oraz o instalacjach i urządzeniach służących do ich odzysku i unieszkodliwiania. Uzyskane w ten sposób dane umożliwiają prowadzenie bieżącego monitoringu nad przepływem odpadów.

Ustawa przewiduje sankcje za nie wywiązywanie się z powyższych obowiązków. W sytuacji nie złożenia wymaganej informacji o wytwarzanych odpadach lub braku wymaganej decyzji zatwierdzającej program gospodarki odpadami, wytwórca odpadów podlega karze grzywny (Art.76 ustawy o odpadach).

Wytwórca odpadów, który eksploatuje instalację bez wymaganego pozwolenia lub z naruszeniem jego warunków, podlega karze aresztu albo ograniczenia wolności albo grzywny (Art. 351 ustawy Prawo ochrony środowiska).

Ten, kto nie wywiązuje się z obowiązku prowadzenia ewidencji, przekazywania informacji lub zbiorczych zestawień danych podlega karze grzywny (Art. 76 ustawy o odpadach).

Obowiązki posiadacza odpadów

Poprzez posiadacza odpadów rozumie się (art. 3):

Każdego, kto faktycznie włada odpadami (wytwórcę odpadów, inną osobę fizyczną, osobę prawną lub jednostkę organizacyjną); domniemywa się, że władający powierzchnią ziemi jest posiadaczem odpadów znajdujących się na nieruchomości.

Zgodnie z art. 7, posiadacz odpadów jest obowiązany do postępowania z odpadami w sposób zgodny z zasadami gospodarowania odpadami, wymaganiami ochrony środowiska oraz planami gospodarki odpadami.

Posiadacz odpadów jest obowiązany w pierwszej kolejności do poddania ich odzyskowi, a jeżeli z przyczyn technologicznych jest on niemożliwy lub nie jest uzasadniony z przyczyn ekologicznych lub ekonomicznych, to odpady te należy unieszkodliwiać w sposób zgodny z wymaganiami ochrony środowiska oraz planami gospodarki odpadami.

Obowiązki samorządów

Zgodnie z zapisami ustawy o odpadach (art. 16a.) do obowiązkowych zadań własnych gmin w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi należy:

- 1) zapewnianie objęcia wszystkich mieszkańców gminy zorganizowanym systemem odbierania wszystkich rodzajów odpadów komunalnych,
- 2) zapewnianie warunków funkcjonowania systemu selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, aby było możliwe:
 - a) ograniczenie składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
 - b) wydzielanie odpadów niebezpiecznych z odpadów komunalnych,
 - c) osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych,
- 3) zapewnianie budowy, utrzymania i eksploatacji własnych lub wspólnych z innymi gminami lub przedsiębiorcami instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych albo zapewnienie warunków do budowy, utrzymania i eksploatacji instalacji i urządzeń do odzysku i unieszkodliwiania odpadów komunalnych przez przedsiębiorców,
- 4) zapewnianie warunków ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania:
 - a) do dnia 31 grudnia 2010 r. - do nie więcej niż 75 % wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
 - b) do dnia 31 grudnia 2013 r. - do nie więcej niż 50 % wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji,
 - c) do dnia 31 grudnia 2020 r. - do nie więcej niż 35 % wagowo całkowitej masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacjiw stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.

Regulamin utrzymania czystości i porządku w gminie określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie gminy dotyczące m.in. (art. 4. 2. ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach):

- wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmujących:
- prowadzenie we wskazanym zakresie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych, w tym powstających w gospodarstwach domowych, odpadów niebezpiecznych, odpadów wielkogabarytowych i odpadów z remontów,
- maksymalnego poziomu odpadów komunalnych ulegających biodegradacji dopuszczonych do składowania na składowiskach odpadów,

Zgodnie z art. 6 rada gminy ustalając, w drodze uchwały, górne stawki opłat, ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za odbiór od nich odpadów komunalnych lub opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych stosuje niższe stawki, jeżeli odpady komunalne są

zbierane i transportowane w sposób selektywny. Obecnie również rada gminy określając te stawki może je różnicować w zależności od gęstości zaludnienia na danym obszarze gminy oraz odległości od miejsca unieszkodliwiania odpadów komunalnych.

Zakres planu gospodarki odpadami dla Powiatu świebodzińskiego

Zakres planu gospodarki odpadami określa rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami (Dz. U. Nr 66, poz. 620 z późn. zm.). W § 3, rozporządzenie wskazuje, że plan gospodarki odpadami dla Powiatu świebodzińskiego określa:

1) aktualny stan gospodarki odpadami, w tym:

- a) rodzaj, ilość i źródła powstawania wszystkich odpadów, w szczególności odpadów innych niż niebezpieczne,
- b) rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom odzysku,
- c) rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom unieszkodliwiania,
- d) istniejące systemy zbierania wszystkich odpadów, w szczególności odpadów innych niż niebezpieczne,
- e) rodzaj, rozmieszczenie oraz moc przerobową instalacji do odzysku i unieszkodliwiania wszystkich odpadów, w szczególności odpadów innych niż niebezpieczne,
- f) wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów innych niż niebezpieczne,
- g) identyfikację problemów w zakresie gospodarowania odpadami, w szczególności odpadami innymi niż niebezpieczne

uwzględniające podstawowe informacje charakteryzujące z punktu widzenia gospodarki odpadami obszar, dla którego jest sporządzany plan gospodarki odpadami, a w szczególności położenie geograficzne, sytuację demograficzną, sytuację gospodarczą oraz warunki glebowe, hydrogeologiczne i hydrologiczne, mogące mieć wpływ na lokalizację instalacji gospodarki odpadami;

2) prognozowane zmiany w zakresie gospodarki odpadami, w tym również wynikające ze zmian demograficznych i gospodarczych;

2a) cele w zakresie gospodarki odpadami z podaniem terminów ich osiągnięcia, w szczególności w zakresie gospodarki odpadami innymi niż niebezpieczne

3) działania zmierzające do poprawy sytuacji w zakresie gospodarki odpadami, w tym:

- a) działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów,
- b) działania zmierzające do ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko,
- c) działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w szczególności odpadów innych niż niebezpieczne,
- d) plan redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów,
- e) sposób realizacji planu zamykania instalacji, w szczególności składowisk odpadów i spalarni odpadów, niespełniających wymagań ochrony środowiska, których modernizacja nie jest możliwa z przyczyn technicznych lub jest nieuzasadniona z przyczyn ekonomicznych, wynikającego z wojewódzkiego planu gospodarki odpadami, oraz harmonogram realizacji tych działań i instytucje odpowiedzialne za ich realizację;

4) projektowany system gospodarki odpadami, w szczególności gospodarki odpadami innymi niż niebezpieczne, w tym odpadami komunalnymi, uwzględniający ich zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie;

5) szacunkowe koszty inwestycyjne i eksploatacyjne proponowanego systemu, szacunkowe koszty realizacji poszczególnych działań oraz sposoby finansowania realizacji zamierzonych celów;

6) system monitoringu i oceny realizacji zamierzonych celów pozwalający na określenie sposobu oraz stopnia realizacji celów i zadań zdefiniowanych w planie gospodarki odpadami, z uwzględnieniem ich jakości i ilości.

Plan, zgodnie z zapisami § 6.2. zawierać musi co najmniej następujące rozdziały:

- 1) wstęp;
- 2) analizę stanu gospodarki odpadami;
- 3) prognozę zmian;
- 4) założone cele i przyjęty system gospodarki odpadami;
- 5) zadania strategiczne obejmujące okres co najmniej 8 lat;
- 6) harmonogram realizacji przedsięwzięć obejmujący okres 4 lat;
- 7) wnioski z prognozy oddziaływania projektu planu na środowisko;
- 8) sposób monitoringu i oceny wdrażania planu;
- 9) streszczenie w języku niespecjalistycznym.

Prawodawstwo Unii Europejskiej w zakresie gospodarki odpadami

Przepisy dotyczące gospodarki odpadami w krajach Unii Europejskiej można podzielić na następujące grupy:

1. Wymagania ogólne

- Dyrektywa 75/442/EWG w sprawie odpadów oraz dyrektywa 91/689/EWG w sprawie odpadów niebezpiecznych, określające podstawowe instytucjonalne i proceduralne wymogi, które pozwalają kontrolować systemy gospodarowania odpadami w państwach członkowskich.
- Dyrektywy dotyczące określonych sposobów przetwarzania i usuwania odpadów, spalania odpadów komunalnych (89/369/EWG i 89/429/EWG) oraz spalania odpadów niebezpiecznych (94/67/WE).

2. W zakresie sposobów gospodarowania odpadami

- Dyrektywa Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów (OJ L 182 16.07.1999 p.1).
- Dyrektywa Rady 94/67/WE z dnia 16 grudnia 1994r. w sprawie spalania odpadów niebezpiecznych (OJ L 365 31.12.94 p.34).
- Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2000/76/WE z 4 grudnia 2000 r. w sprawie spalania odpadów (OJ L 332 28.12.2000 p. 91) Z dniem 28 grudnia 2005 r. zastąpi ona dyrektywy: 89/369/EWG z dnia 8 czerwca 1989r. w sprawie zapobieganiu zanieczyszczeniu powietrza przez nowe zakłady spalania odpadów komunalnych (OJ L 163 14.06.89 p.32) , 89/429/EWG z dnia 21 czerwca 1989r. w sprawie zmniejszania zanieczyszczenia powietrza przez istniejące zakłady spalania odpadów komunalnych (OJ L 203 15.07.89 p.50) i 94/67/WE

3. Dyrektywy dotyczące poszczególnych rodzajów odpadów:

- oleje odpadowe - 75/439/EWG,
- polichlorowane dwufenyle i trójfenyleny PCB/PCT - 76/403/EWG i 96/59/WE,
- odpady pochodzące z przemysłowego wykorzystania dwutlenku tytanu - 78/176/EWG, 82/883/EWG, 92/112/EWG,
- baterie i akumulatory - 91/157/EWG,
- rolnicze wykorzystanie osadów ściekowych - 86/278/EWG
- w sprawie pojazdów wycofanych z eksploatacji - 2000/53/WE,
- opakowania i odpady opakowaniowe - 94/62/WE.

4. Rozporządzenie Rady 93/259/EWG dotyczące transgranicznego przesyłania odpadów w obrębie UE, do UE i poza jej obszar.

Spośród najważniejszych aktów prawnych Unii Europejskiej dotyczących problematyki gospodarowania odpadami, których lista liczy kilkadziesiąt pozycji, na plan pierwszy wysuwa się dokument pod nazwą „*Informacja Komisji dla Rady i Parlamentu Europejskiego o strategii Wspólnoty w dziedzinie gospodarki odpadami*” (8 czerwca 1989 r.). Strategia ta została przyjęta przez

Radę w formie zalecenia. Oznacza to, że nie jest to akt bezwzględnie obowiązujący. Można nazwać ten dokument wytycznymi polityki, tym bardziej, że do takiej roli predystynuje go stopień ogólności przyjętych tam rozwiązań. „Strategia gospodarowania odpadami” ustala pięć podstawowych kierunków działań w tym zakresie, które sama nazywa „zasadami”. Są to:

- zapobieganie,
- recykling i powtórne wykorzystanie,
- optymalizacja ostatecznego usuwania,
- regulacja dotycząca transportu,
- działania naprawcze.

Zasada 1 - zapobieganie powstawaniu odpadów.

Przewidziano dwa sposoby realizacji tej zasady:

zapobieganie przez technologie (wspieranie „czystej produkcji”),

zapobieganie poprzez produkty (promowanie produktów o „małej szkodliwości powstających z nich odpadów”).

Zasada 2 - recykling i powtórne wykorzystanie.

„Strategia” kładzie tu nacisk na rozwiązania ekonomiczne, choć nie wyklucza zastosowania klasycznych przepisów narzucających obowiązek odzysku i powtórne wykorzystanie odpadów. Działania wspierające ze strony UE miałyby polegać tu przede wszystkim na:

pracach badawczo-rozwojowych prowadzonych w dziedzinie technologii powtórne wykorzystania i recyklingu,

optymalizacji systemów zbierania i segregowania (zbieranie selektywne, segregowanie elektromechaniczne itp.),

zmniejszaniu kosztów zewnętrznych powtórne wykorzystania i recyklingu odpadów,

tworzeniu rynków zbytu dla produktów wytwarzanych w procesie powtórne wykorzystania i recyklingu.

Zasada 3 - optymalizacja ostatecznego usuwania odpadów.

„Strategia” uznaje składowanie odpadów za zło konieczne i postuluje zwiększenie wysiłków w celu szerszego zastosowania innych procesów obróbki fizykochemicznej lub biologicznej takich jak np. neutralizacja, stabilizacja, kompostowanie, fermentacja itp. Ustala także regułę, zgodnie z którą składowanie odpadów musi odpowiadać rygorystycznym normom w zakresie:

- wyboru lokalizacji,
- budowy i eksploatacji obiektu,
- wstępnej obróbki składowanych odpadów,
- rodzaju przyjmowanych odpadów,
- nadzoru po zamknięciu obiektu.

Zasada 4 - regulacje dotyczące przewozów

Dotyczą głównie dostosowania przepisów Unii Europejskiej do wymagań konwencji Bazylejskiej.

Zasada 5 - działania naprawcze

„Strategia” wskazuje kierunki działań, zwłaszcza dotyczące wykrywania i rekultywacji „porzuconych składowisk” oraz zwraca uwagę na konieczność stosowania zasady „zanieczyszczający płaci”.

1.4. Założenia wynikające z Polityki Ekologicznej Państwa na lata 2007 – 2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011 - 2014

W „Polityce ekologicznej Państwa na lata 2007 – 2010 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2011 – 2014” przyjęto w zakresie gospodarowania odpadami następujące cele średniookresowe do 2014 roku:

- Utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju PKB

- Zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska
- Zmniejszenie ilości wszystkich odpadów kierowanych na składowiska odpadów, w tym w szczególności doprowadzenie do sytuacji, że w 2013 r. nie będzie składowanych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji więcej niż 50 % masy tych odpadów wytworzonych w 1995 r.
- Zamknięcie do końca 2009 r. wszystkich krajowych składowisk niespełniających standardów Unii Europejskiej
- Wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów
- Całkowite wyeliminowanie i unieszkodliwienie PCB do 2010 r.
- Rozbudowa systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz zużytych baterii i akumulatorów ukierunkowanego na całkowite wyeliminowanie ich składowania
- Zapewnienie pełnej skuteczności działania systemu zbierania i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz odzysku, w tym recyklingu, odpadów powstających z pojazdów wycofanych z eksploatacji
- Stworzenie kompleksowej bazy danych o wprowadzanych na rynek produktach i gospodarce odpadami w Polsce.

Dla realizacji powyższych celów podejmowane będą w latach 2007 – 2010 następujące kierunki działań:

1. Wspieranie działań podejmowanych przez instytucje publiczne i podmioty prywatne, które przyczynią się ograniczenia ilości wytwarzanych odpadów, zwiększenia ilości odpadów poddawanych odzyskowi, w tym recyklingowi, zmniejszenia ilości odpadów kierowanych na składowiska.
2. Sukcesywne zwiększanie stawek opłat za składowanie odpadów, w szczególności zmieszanych odpadów komunalnych, odpadów ulegających biodegradacji oraz odpadów, które można poddać procesom odzysku, w tym recyklingu, a także wyeliminowanie praktyk rekultywacji składowisk tego typu odpadami.
3. Kontynuacja badań nad nowymi technologiami, przyczyniającymi się do zapobiegania i minimalizacji powstawania odpadów oraz zmniejszenie ich negatywnego oddziaływania na środowisko.
4. Wspieranie wprowadzania niskoodpadowych technologii produkcji oraz zapewniających wykorzystanie możliwie wszystkich składników stosowanych surowców.
5. Intensyfikacja edukacji ekologicznej promującej minimalizację powstawania odpadów i właściwego postępowania z nimi oraz prowadzenie skutecznej kampanii informacyjno-edukacyjnej w tym zakresie.
6. Wypracowanie i monitorowanie rzeczywistych wskaźników nagromadzenia i morfologii odpadów celem zdiagnozowania potrzeb w zakresie gospodarowania odpadami.
7. Objęcie wszystkich mieszkańców zorganizowanymi systemami zbierania odpadów oraz zapewnienie przepływu strumieni odpadów zgodnie z uchwalonymi planami gospodarki odpadami.
8. Wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzyskiwania i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania.
9. Weryfikacja lokalizacji dotychczas istniejących składowisk odpadów oraz eliminowanie uciążliwości dla środowiska związanych z ich składowaniem, w tym zamykanie i rekultywacja składowisk, nie spełniających wymogów prawa.
10. Wzmocnienie kontroli firm odbierających odpady od wytwórców oraz firm posiadających instalacje do odzyskiwania i unieszkodliwiania odpadów.
11. Wprowadzenie instrumentów finansowych umożliwiających realizację zadań w zakresie gospodarki odpadami przez jednostki samorządu terytorialnego i dyscyplinujących samorządy w zakresie wykonywania przez nie tych obowiązków.

1.5. Założenia wynikające z Krajowego planu gospodarki odpadami 2010

W krajowym planie gospodarki odpadami przyjęto następujące cele główne (M.P. Nr 90, poz. 946):

Odpady komunalne:

- objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych 100% mieszkańców, najpóźniej do końca 2007 r.,
- zapewnienie objęcia wszystkich mieszkańców systemem selektywnego zbierania odpadów, dla którego minimalne wymagania określono w KPGO 2010, najpóźniej do końca 2007 r.,
- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych:
 - o w 2010 r. więcej niż 75%,
 - o w 2013 r. więcej niż 50%,
 - o w 2020 r. więcej niż 35% masy tych odpadówwytworzonych w 1995 r.,
- zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych do max. 85% wytworzonych odpadów do końca 2014 r.,
- zredukowanie liczby składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których są składowane odpady komunalne, do max. 200 do końca 2014 r.

Odpady z sektora gospodarczego:

1. W okresie od 2008 r. do 2010 r. przyjmuje się następujące cele:
 - zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom odzysku do 82% w 2010 r.,
 - zwiększenie udziału odpadów unieszkodliwianych poza składowaniem do 5% w 2010 r.
2. W okresie od 2011 r. do 2019 r. – następujące cele:
 - zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom odzysku do 85% w 2019 r.,
 - zwiększenie udziału odpadów unieszkodliwianych poza składowaniem do 7% w 2019 r.

Dla poszczególnych grup odpadów określono następnie cele szczegółowe.

1.5. Założenia wynikające z Projektu Planu gospodarki odpadami dla woj. lubuskiego (2008 r.)

W Projekcie planu gospodarki odpadami dla woj. lubuskiego przyjęto do realizacji następujące cele:

Odpady komunalne:

Cele główne:

1. Utrzymanie tendencji oddzielenia wzrostu ilości wytwarzanych odpadów od wzrostu gospodarczego kraju wyrażonego w PKB.
2. Zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska.
3. Gospodarowanie odpadami w województwie w oparciu o ponadgminne zakłady zagospodarowania odpadów.
4. Zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych.
5. Wylimitowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.
6. Zmniejszenie ilości odpadów unieszkodliwianych przez składowanie.
7. Zamknięcie do końca 2009 r. wszystkich składowisk odpadów niespełniających przepisów prawa.

Cele szczegółowe:

1. Objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych, w tym zbieraniem selektywnym 100% mieszkańców województwa do końca roku 2008.
2. Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji unieszkodliwianych przez składowanie. W stosunku do ilości tych odpadów wytwarzanych w województwie lubuskim w roku 1995, zgodnie z zapisami krajowego planu gospodarki odpadami (2006) dopuszcza się do składowania następujące ilości odpadów ulegających biodegradacji:
 - w 2010 r. nie więcej niż 75%,
 - w 2013 r. nie więcej niż 50%,
 - w 2020 r. nie więcej niż 35%.
3. Zmniejszenie masy składowanych odpadów do max. 85% ilości odpadów wytwarzanych w roku 2014.

Odpady powstające w przemyśle:

Cele ogólne dla gospodarowania odpadami powstającymi w przemyśle (do realizacji przez podmioty gospodarcze):

1. W okresie od 2008 r. do 2010 r. przyjmuje się następujące cele:
 - zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom odzysku do 82% w 2010 r.,
 - zwiększenie udziału odpadów unieszkodliwianych poza składowaniem do 5% w 2010 r.
2. W okresie od 2011 r. do 2019 r. – następujące cele:
 - zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom odzysku do 85% w 2019 r.,
 - zwiększenie udziału odpadów unieszkodliwianych poza składowaniem do 7% w 2019 r.

Dla poszczególnych grup odpadów określono cele szczegółowe.

Dla realizacji przyjętych celów wskazano następujące kierunki działań oraz system gospodarowania odpadami:

Kierunki działań

Odpady komunalne:

Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów, ograniczenia ilości odpadów oraz ich negatywnego oddziaływania na środowisko

1. Intensyfikacja działań edukacyjno - informacyjnych promujących właściwe postępowanie z odpadami.
2. Promowanie wykorzystywania produktów wytwarzanych z materiałów odpadowych poprzez odpowiednie działania promocyjne i edukacyjne oraz zamówienia publiczne.
3. Eliminowanie uciążliwości dla środowiska związanych z eksploatacją składowisk, w tym zamykanie i rekultywacja składowisk niespełniających wymogów prawa.
4. Ujmowanie kryteriów ochrony środowiska przy finansowaniu zadań ze środków publicznych.

Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie gospodarowania odpadami

Zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów

1. Tworzenie systemów gospodarowania odpadami uwzględniającego wszystkie niezbędne elementy gospodarki oraz dostosowanych do warunków lokalnych.
2. Zgodnie z KPGO 2010, prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych tak, aby możliwe było wydzielenie następujących frakcji odpadów:
 - odpady z pielęgnacji ogrodów i parków (tzw. odpady zielone),
 - papier i tektura (w tym opakowania, gazety, czasopisma, itd.),

- odpady opakowaniowe ze szkła w podziale na szkło bezbarwne i kolorowe,
- tworzywa sztuczne,
- metale,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- przeterminowane leki,
- chemikalia (farby, rozpuszczalniki, oleje odpadowe, itd.),
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- odpady budowlane remontowe.

Pozostałe frakcje odpadów komunalnych mogą być zbierane łącznie jako zmieszane odpady komunalne.

3. Sposób zbierania odpadów odpowiedni dla przyjętych w zakładach zagospodarowania odpadów technologii przekształcania odpadów, do których odpady te będą kierowane.
4. Transport selektywnie zebranych odpadów w sposób zapobiegający ich zmieszaniu.
5. Gospodarka odpadami w województwie oparta o wskazane w WPGO zakłady zagospodarowania odpadów (ZZO). Zgodnie z KPGO 2010, zakłady te powinny obsługiwać obszar zamieszkały przez co najmniej 150 tys. mieszkańców.
6. Odpady do zagospodarowania mogą być kierowane z terenu gminy tylko i wyłącznie do obiektów zapewniających co najmniej zakres usług podany w pkt. 7.
7. Zgodnie z KPGO 2010, ZZO winny zapewniać co najmniej następujący zakres usług:
 - mechaniczno – biologiczne lub termiczne przekształcanie zmieszanych odpadów komunalnych i pozostałości z sortowni,
 - składowanie odpadów pozostałych po procesach ich przetwarzania,
 - kompostowanie odpadów z pielęgnacji terenów zielonych,
 - sortowanie poszczególnych frakcji odpadów komunalnych zbieranych selektywnie (opcjonalnie),
 - zakład demontażu odpadów wielkogabarytowych (opcjonalnie),
 - zakład przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (opcjonalnie).
2. Istniejące oraz planowane do budowy zakłady zagospodarowania odpadów w uzasadnionych przypadkach składać się mogą z kilku obiektów rozmieszczonych w poszczególnych miejscowościach obsługiwanego regionu, w tym stacji przeładunkowych. Stacje te obok urządzeń do przeładunku odpadów mogą być również wyposażone w inne elementy gospodarowania odpadami, takie jak np. urządzenia do doczyszczania zebranych selektywnie odpadów, kompostownie, magazyny na surowce, odpady niebezpieczne itp.
3. Składowiska spełniające wszystkie wymogi prawa mogą funkcjonować do czasu ich wypełnienia lub obowiązywania odpowiednich zezwoleń.
4. Budowane i/lub rozbudowywane będą jedynie składowiska, które są elementem zakładu zagospodarowania odpadów. Zgodnie z treścią art. 52 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2007 Nr 39, poz. 251), organ właściwy do wydania pozwolenia na budowę składowiska odpadów odmawia wydania pozwolenia na budowę składowiska odpadów, jeżeli budowa składowiska odpadów nie jest określona w wojewódzkim planie gospodarki odpadami.
5. Wykorzystanie technologii pozwalających na wykorzystanie właściwości materiałowych odpadów, nawozowych oraz energii zawartej w odpadach.
6. Stosowanie w ZZO technologii oraz wyposażenia gwarantującego realizację zakładanych dla województwa lubuskiego celów w zakresie gospodarowania odpadami.
7. Stosowanie technologii spełniających kryteria BAT.

System gospodarowania odpadami komunalnymi w woj. lubuskim

Odpady komunalne

Biorąc pod uwagę funkcjonujące w województwie obiekty oraz podjęte działania w celu rozbudowy istniejącej infrastruktury wskazano jako niezbędne:

1. Rozbudowę istniejących zakładów w Długoszynie, Gorzowie Wlkp. i Zielonej Górze, tak aby zrealizować postawione w WPGO cele.
2. Zgodnie z zapisami KPGO 2010, wg których podstawą systemu gospodarki odpadami powinny stać się zzo o przepustowości wystarczającej do przyjmowania i przetwarzania odpadów z obszaru zamieszkałego przez minimum 150 tys. mieszkańców, wskazano jako niezbędne utworzenie wspólnego systemu gospodarowania odpadami dla zakładu zagospodarowania odpadów w Długoszynie (CZG – 12) i gminy miejsko – wiejskiej Słubice. W systemie tym, zarówno instalacje znajdujące się w Długoszynie, jak i sortowania oraz składowisko odpadów w Słubicach, będąc elementem ZZO Długoszyn, będą rozbudowywane i modernizowane tak aby zapewnić realizację postawionych dla tego obszaru celów.
3. Budowę ZZO Marszów obejmującego swoim zasięgiem południowo – zachodnią część województwa. Zgodnie z zapisami Uchwały nr XLIV/320/2006 Sejmiku Województwa Lubuskiego z dnia 26.06.2006 r. w sprawie zmiany Programu Ochrony Środowiska wraz z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Lubuskiego na lata 2003 – 2010, do czasu uruchomienia ZZO Marszów dopuszcza się niezbędną rozbudowę w celu zwiększenia pojemności istniejących składowisk komunalnych:
 - w Chrobrowie, gm. Żagań,
 - w Czyżówku, gm. Iłowa.
4. Budowę zakładu zagospodarowania odpadów dla Obszaru wschodniego województwa (ZZO Obszar Wschodni). Gminy znajdujące się na tym obszarze podejmą inicjatywę budowy zakładu zagospodarowania odpadów spełniającego kryteria podane kryteria (m.in. zgodnie z KPGO 2010 obszar obsługi co najmniej 150 tys. mieszkańców, wyposażenie gwarantujące realizację zakładanych dla województwa lubuskiego celów w zakresie gospodarowania odpadami oraz spełniające kryteria najlepszej dostępnej techniki (BAT)).
5. Budowę instalacji termicznego zagospodarowania odpadów w Długoszynie (proponycja CZG – 12).
6. Do czasu wybudowania ZZO Marszów, ZZO Wschodni oraz do czasu niezbędnej rozbudowy zakładów w Gorzowie oraz Zielonej Górze, odpady kierowane będą do zagospodarowania wg zasad aktualnie obowiązujących, przy założeniu dążenia do realizacji postawionych w WPGO celów. Po wybudowaniu i rozbudowie wskazanych obiektów, w zezwoleniach na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości wskazywane będą powyższe zakłady jako jedyne miejsca odzysku i unieszkodliwiania odpadów z terenu woj. lubuskiego.
7. W przypadku, gdy do roku 2012 nie zostanie wybudowany zakład zagospodarowania odpadów Obszar Wschodni, podjęte będą działania w celu rozbudowy zakładów w Długoszynie, Gorzowie Wlkp. i Zielonej Górze oraz wniesione zostaną modyfikacje do prac projektowych ZZO Marszów.

Odpady powstające w przemyśle

1. Wspieranie działań informacyjno – edukacyjnych w zakresie wytwarzania i gospodarowania odpadami.
2. Wspieranie wdrażania proekologicznych i efektywnych ekonomicznie metod zagospodarowania odpadów w oparciu o najlepsze dostępne techniki (BAT).
3. Wzmacnianie kontroli prawidłowego postępowania z odpadami.
4. Minimalizacja ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów poddawanych procesom unieszkodliwiania poprzez składowanie.
5. Organizacja nowych i rozwój istniejących systemów zbierania odpadów, w tym w szczególności odpadów niebezpiecznych ze źródeł rozproszonych (małe i średnie przedsiębiorstwa), z uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych, w oparciu o:
 - funkcjonujące sieci zbierania poszczególnych rodzajów odpadów niebezpiecznych,
 - funkcjonujące placówki handlowe, apteki, zakłady serwisowe oraz punkty zbierania poszczególnych rodzajów odpadów niebezpiecznych (np. przeterminowane lekarstwa, oleje odpadowe, baterie, akumulatory),

- stacjonarne lub mobilne punkty zbierania odpadów niebezpiecznych,
- regularne odbieranie odpadów niebezpiecznych od mieszkańców prowadzących ich selektywne zbieranie przez podmioty prowadzące działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

Dla poszczególnych rodzajów odpadów podano szczegółowe kierunki działań.

1.6. Założenia wynikające ze Sprawozdania z realizacji planu gospodarki odpadami dla Powiatu świebodzińskiego

W niniejszym dokumencie uwzględniono wyniki opracowanego Sprawozdania w części dotyczącej analizy gospodarki odpadami, w tym przede wszystkim identyfikację problemów gospodarowania odpadami.

1.7. Charakterystyka ogólna Powiatu świebodzińskiego

Powiat świebodziński leży w środkowej części województwa lubuskiego, graniczy z pięcioma powiatami: sulęcińskim, krośnieńskim, zielonogórskim, nowotomyskim i międzyrzeckim. Utworzony został w 1999 roku w ramach reformy administracyjnej. Jego siedzibą jest miasto Świebodzin.

W skład powiatu wchodzi:

- gminy miejsko-wiejskie: Świebodzin, Zbąszynek
- gminy wiejskie: Lubrza, Łągów, Skąpe, Szczaniec

W 2007 roku powiat liczył 56 111 mieszkańców (5,6 % ludności województwa), ludność miejska stanowi 47,9. Średnio na 1 km² przypada 144 osób, co stawia powiat wśród słabiej zaludnionych w kraju.

Powierzchnia powiatu wynosi 938 km², co stanowi 6,7% powierzchni województwa. Powiat świebodziński jest jednym z największych powiatów województwa lubuskiego. Użytkowanie gruntów kształtuje się w następujący sposób:

- grunty orne 42%
- łąki i pastwiska 6%
- lasy i grunty leśne 44%
- pozostałe 9%

Gminy wchodzące w skład Powiatu świebodzińskiego są praktycznie pozbawione przemysłu (poza gm. Świebodzin i Zbąszynek) i mają charakter typowo rolniczy (gm. Szczaniec) lub rolniczo-turystyczny (gm. Łągów, Skąpe, Lubrza). Do dominujących dziedzin gospodarki należą: handel, obsługa nieruchomości i firm, produkcja, budownictwo oraz transport. Czołowe przedsiębiorstwa branży metalowej to Seco Warwick S.A., Elterma S.A., Keiper Polska S.A., Sprick-Rowery, Spilke, Kick i Vac Aero zatrudniają znaczną liczbę mieszkańców Świebodzina i okolic. Branżę meblarską reprezentuje Lubuska Fabryka Mebli S.A. w Świebodziźnie oraz zakład produkcyjny Swedwood w Zbąszynku.

Na koniec grudnia 2006 r. w województwie lubuskim, zarejestrowanych było 6 483 podmioty gospodarki narodowej, w tym 263 w sektorze publicznym (GUS, 2006).

Na terenie powiatu świebodzińskiego znajdują się następujące obiekty infrastruktury (GUS 2006):

- sieć wodociągowa: 225,0 km, 5 991 przyłączy;
- sieć kanalizacyjna: 149,2 km, 3 511 przyłączy, 5 komunalnych oczyszczalni;
- sieć gazowa: 191,3 km, 1 939 przyłączy.

W powiecie są 23 szkoły podstawowe (4003 uczniów), 10 gimnazjów (2512 uczniów), 3 ponadgimnazjalne zasadnicze szkoły zawodowe (461 uczniów), 7 techników i liceów profilowanych (1472 uczniów), 4 licea ogólnokształcące (988 uczniów) (GUS, 2006).

W powiecie świebodzińskim znajdują się następujące jednostki służby zdrowia (GUS 2006):

- 44,7 tys. łóżek szpitalnych na 10 tys. mieszkańców;
- 23 zakładów opieki zdrowotnej (publicznych – 1),
- 13 aptek.

Przez teren Powiatu przebiegają dwie drogi międzynarodowe: E-30 (Berlin-Warszawa-Moskwa), E-65 (Szczecin-Jakuszyce) oraz drogi wojewódzkie: nr 276 (Świebodzin-Krosno Odrzańskie), nr 277 (Sulechów-Skape), nr 303 (Świebodzin-Babimost), nr 302 (Brudzewo-Kręcko-Zbąszynek). Ponadto przez Powiat przebiega ważna magistrała kolejowa E-20 (Warszawa Zachodnia-Kunowice-Berlin).

Powiat położony jest w następujących regionach fizyczno-geograficznych: Pojezierze Łagowskie i Równina Torzyska. Obejmuje środkowo-wschodnią część Wysoczyzny Lubuskiej, zwanej Pojezierzem Lubuskim. Stanowi ona lokalne wyniesienie ponad otaczającymi dolinami rzek Odry na południu i zachodzie, Obry na wschodzie i Warty na północy. Przez powiat przebiega wododział między głównymi rzekami regionu: Odrą i Wartą. Powiat świebodziński przecinają liczne rynny polodowcowe, w których rozmieszczone są głębokie jeziora rynnowe, torfowiska i rzeki z kompleksami łąk.

Czynniki geologiczne i klimat oddziałujące na tutejsze tereny przez ostatnie tysiąclecia doprowadziły do wykształcenia się zróżnicowanej szaty roślinnej. Jej najbardziej charakterystycznymi elementami są rozległe bory i zachowane w wielu miejscach lasy bukowe. Urozmaicona rzeźba terenu, interesujące tereny leśne o bogatym świecie zwierzęcym oraz atrakcyjne jeziora o czystej wodzie i bogatej roślinności składają się na specyficzny krajobraz powiatu. Lasy obejmują 41,85% całkowitej jego powierzchni.

Na terenie Powiatu znajdują się dwa parki krajobrazowe: Łagowski Park Krajobrazowy, na terenie którego znajdują się piękne jeziora rynnowe i kompleks lasów bukowych w rejonie Łagowa oraz Gryżyński Park Krajobrazowy obejmujący ochroną rynnę rzeki Gryżynki, niezwykle malowniczą i cenną pod względem przyrodniczym. Najcenniejsze kompleksy przyrodniczo-krajobrazowe powiatu chronione są w licznych rezerwach: leśnych (Grodziszcze, Kręcki Łęg, Buczyna Łagowska, Dębowy Ostrów), leśno-krajobrazowych (Nad Jeziorem Trześniowskim) oraz torfowiskowych (Pawski Ług i Pniewski Ług). Najbardziej znanym rezerwatem jest rezerwat "Nietoperek", obejmujący ochroną systemy podziemnych korytarzy i bunkrów tzw. Międzyrzeckiego Rejonu Umocnionego. Jest to największe w Środkowej Europie zimowisko nietoperzy.

W Powiecie Świebodzińskim jest 50 obiektów infrastruktury turystycznej, co stanowi 3400 miejsc noclegowych, w tym 1000 całorocznych. Są to przede wszystkim hotele, pensjonaty, ośrodki wypoczynkowe, pokoje gościnne, gospodarstwa agroturystyczne.

W tabelach 1.7.-1. i 1.7.-2. zestawiono podstawowe informacje charakteryzujące poszczególne gminy Powiatu świebodzińskiego

Tab. 1.7.-1. Charakterystyka ogólna gmin Powiatu świebodzińskiego

Gmina	Dane lokalizacyjne i administracyjne
Świebodzin (miasto i gmina)	Gmina zajmuje powierzchnię 226 km ² . położona jest w centralnej części powiatu. Liczba ludności wynosi 29 630 osób, z czego 21 657 mieszka w mieście (2007 rok) Sieć osadnicza gminy składa się z miasta i 23 wsi sołectkich.
Zbąszynek (miasto i gmina)	Gmina zajmuje powierzchnię 94 km ² . położona jest we wschodniej części powiatu Liczba ludności wynosi 8 230 osób, zaś 5065 mieszka w mieście (2007 rok). Gmina liczy 5 sołectw.
Lubrza	Gmina zajmuje powierzchnię 122 km ² . Położona jest w północno-zachodniej części powiatu. Sieć osadnicza gminy składa się z 9 sołectw. Liczba ludności wynosi 3 411 osób (2007 rok)
Łagów	Gmina zajmuje powierzchnię 199 km ² . Położona jest w północno-zachodniej części powiatu. Gmina swoim terenem obejmuje 11 sołectw. Liczba ludności wynosi 5 235 osób (2007 rok)

Gmina	Dane lokalizacyjne i administracyjne
Skąpe	Gmina zajmuje powierzchnię 181 km ² . Położona jest w południowej części powiatu. Gmina liczy 16 wsi sołeckich. Liczba ludności wynosi 4 425 osób (2007 rok).
Szczaniec	Gmina zajmuje powierzchnię 113 km ² . Położona jest we wschodniej części powiatu. zachodniej części powiatu . Gmina ma charakter rolniczy i dzieli się na 11sołectw Liczba ludności wynosi 3 968 osób (2007 rok).

Tab. 1.7.-2. Charakterystyka gmin powiatu świebodzińskiego – infrastruktura (GUS 2007)

Gmina	Sieć wodociągowa	Sieć kanalizacyjna	Oczyszczalnie ścieków	Użytkowanie gruntów. Rolnictwo	Usługi i przemysł	Szkolnictwo
Świebodzin (miasto i gmina)	długość-63,2 km, ilość przyłączy-1933,	długość-61,6 km, ilość przyłączy-1827	2 komunalne z podwyższonym usuwaniem biogenów, 1przemysłowa biologiczna	Użytki rolne-13 756 ha lasy – 6 464 ha pozostałe- 2 516 ha	Zakłady opieki zdrowotnej 13 (1 publiczny) Apteki: 11 Podmioty gosp.-4 065, państwowe -187,	8 szkół podstawowych, 5 gimnazjów 3 licea ogólnokształcące 2 licea profil. technika 2 szkoły zawodowe
Zbąszynek (miasto i gmina)	długość- 26,6 km ilość przyłączy-902	długość-21,4 km ilość przyłączy-510	1 komunalna biologiczna	Użytki rolne-4 831 ha lasy – 3 796 ha pozostałe- 815 ha	Zakłady opieki zdrowotnej 13 (0 publicznych) Apteki: 3 Podmioty gosp.-824, państwowe -24,	3 szkoły podstawowe, 1 gimnazjum 4 liceum profil. technika 1 szkoła zawodowa 1 liceum ogólnokształcące
Lubrza	długość-28,5 km ilość przyłączy-620	długość-19,9 km ilość przyłączy-284	0	Użytki rolne-4 635 ha lasy – 6 036 ha pozostałe- 1 557 ha	Zakłady opieki zdrowotnej 2 (niepubliczne) Apteki: 0 Podmioty gosp.-289, państwowe -11,	3 szkoły podstawowe. 1 gimnazjum
Łagów	długość-33,0 km ilość przyłączy-1004	długość-29,6 km ilość przyłączy-686	2 komunalne biologiczne	Użytki rolne-6 283 ha lasy – 12 272 ha pozostałe- 1 364 ha	Zakłady opieki zdrowotnej 1 (niepubliczny) Apteki: 0 Podmioty gosp.-629, państwowe -12,	3 szkoły podstawowe 1 gimnazjum
Skąpe	długość-42,3 km ilość przyłączy-835	długość- 16,7 km ilość przyłączy-204	1przemysłowa biologiczna	Użytki rolne-7 834 ha lasy – 9 238 ha pozostałe- 1 056 ha	Zakłady opieki zdrowotnej 1 (niepubliczny) Apteki: 0 Podmioty gosp.-410, państwowe -16,	4 szkoły podstawowe 1 gimnazjum
Szczaniec	długość-31,4 km ilość przyłączy-697	długość- 0 km ilość przyłączy-0	0	Użytki rolne-7 585 ha lasy – 3 023 ha pozostałe- 684 ha	Zakłady opieki zdrowotnej 0 Apteki: 0 Podmioty gosp.-286, państwowe -12,	2 szkoły podstawowe, 1 gimnazjum

2. Analiza aktualnego stanu gospodarki odpadami

2.1. Odpady komunalne

2.1.1. Rodzaj, ilość i źródła powstawania odpadów

Zgodnie z treścią art. 3 ustawy *o odpadach*, odpady komunalne są to odpady powstające w gospodarstwach domowych, a także odpady nie zawierające odpadów niebezpiecznych pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Źródłami wytwarzania odpadów komunalnych są:

- gospodarstwa domowe,
- obiekty infrastruktury takie jak: handel, usługi i rzemiosło, szkolnictwo, przemysł w części „socjalnej”, obiekty turystyczne, targowiska i inne.

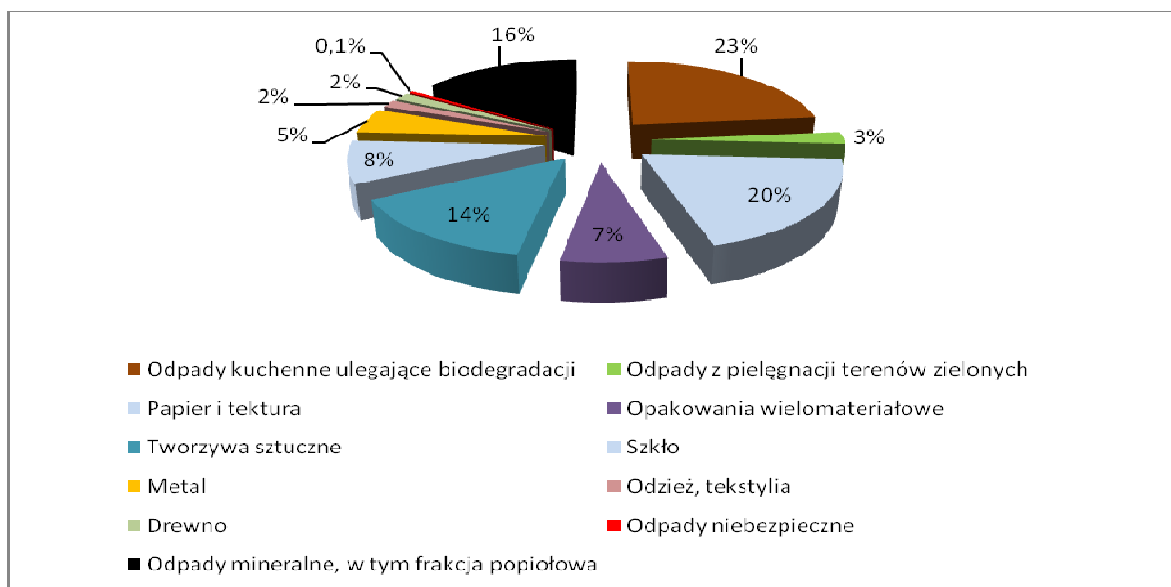
Według przeprowadzonych szacunków, rocznie wytwarzanych jest w Powiecie świebodzińskim ok. 17,0 tys. Mg odpadów komunalnych (GUS 2006, tab. 2.1.-1.):

Tab. 2.1.-1. Szacunkowa ilość wytworzonych odpadów komunalnych w Powiecie świebodzińskim w roku 2006 i 2007 (Mg)

l.p.	Wyszczególnienie	2006			2007		
		tereny		razem	tereny		razem
		miejskie	wiejskie		miejskie	wiejskie	
1.	Odpady komunalne niesegregowane i zbierane selektywnie (w tym opakowania)	8 813	5 289	14 102	10 452	5 382	15 834
2.	Odpady z ogrodów i parków	217	205	422	22	207	429
3.	Odpady z targowisk	65	88	153	77	89	166
4.	Odpady z czyszczenia ulic i placów	174	0,0	174	206	0,0	206
5.	Odpady wielkogabarytowe ¹⁾	326	293	619	387	298	685
	Razem	9 595	5 875	15 470	11 144	5 976	17 320

¹⁾ meble i inne odpady dużych rozmiarów (poza zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym)

Szacunkowy skład morfologiczny niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych zamieszczono na rysunku 2.1.-1.

Rys. 2.1.-1. Średni szacunkowy skład morfologiczny odpadów zmieszanych powstających na obszarze Powiatu świebodzińskiego (%)

W masie odpadów komunalnych zmieszanych największy udział mają odpady kuchenne ulegające biodegradacji (23%). Najmniej jest natomiast odpadów niebezpiecznych (0,1%). Obydwie te grupy odpadów, ze względu na swoje właściwości omówiono szczegółowo poniżej.

Odpady ulegające biodegradacji

Szczegółowy wykaz odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, wytworzonych w Powiecie świebodzińskim zamieszczono w tabeli 2.1.-2.

Tab. 2.1.-2. Ilość odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wytworzonych w Powiecie świebodzińskim w roku 2006 i 2007 (Mg)

L.p.	Nazwa	2006	2007
1.	<i>Odpady ulegające biodegradacji wchodzące w strumień niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych, w tym:</i>	6,558	7,452
1.1.	Odpady kuchenne ulegające biodegradacji	3,235	3,689
1.2.	Odpady z pielęgnacji zieleni przydomowej	0,367	0,403
1.3.	Papier i tektura	2,730	3,106
1.4.	Tekstylia (część ulegająca degradacji)	0,009	0,011
1.5.	Drewno	0,217	0,243
2.	<i>Odpady z ogrodów i parków – ulegające biodegradacji</i>	0,338	0,343
3.	<i>Odpady z targowisk - część ulegająca biodegradacji</i>	0,077	0,083
	Razem	6,973	7,870

Odpady niebezpieczne

Do strumienia odpadów komunalnych trafia wiele materiałów związanych z działalnością bytową ludzi, które zaliczane są do odpadów niebezpiecznych. Wg definicji zawartej w ustawie o odpadach (art. 3) odpady niebezpieczne są to odpady:

1. Należące do kategorii lub rodzajów odpadów określonych na liście A załącznika nr 2 do ustawy oraz posiadające co najmniej jedną z właściwości wymienionych w załączniku nr 4 do ustawy lub
2. Należące do kategorii lub rodzajów odpadów określonych na liście B załącznika nr 2 do ustawy i zawierające którykolwiek ze składników wymienionych w załączniku nr 3 do ustawy oraz posiadające co najmniej jedną z właściwości wymienionych w załączniku nr 4 do ustawy.

Są to zatem odpady zawierające w swoim składzie substancje: toksyczne, palne, wybuchowe, biologicznie czynne, a także zakażone mikroorganizmami chorobotwórczymi. Przykładowo można wymienić:

1. Zużyte baterie, akumulatory itp.;
2. Odpady zawierające rtęć (lampy rtęciowe, w tym świetlówki, termometry, przełączniki);
3. Pozostałości oraz opakowania po farbach i lakierach;
4. Rozpuszczalniki organiczne;
5. Odpady zawierające inne rozpuszczalniki oraz substancje chemiczne służące do wywabiania plam, środki czyszczące;
6. Środki ochrony roślin (pestycydy) oraz opakowania po nich;
7. Środki do konserwacji i ochrony drewna oraz opakowania po nich;
8. Zbiorniki po aerozolach, pozostałości domowych środków do dezynfekcji i dezynsekcji;
9. Odpady zawierające oleje:
 - filtry oleju,
 - czyściwo;
10. Smary, środki do konserwacji metali itp.;
11. Odczynniki chemiczne, np. fotograficzne;
12. Przeterminowane lub częściowo wykorzystane leki;
13. Skażone opatrunki, strzykawki i inne (w tym zużyte pampersy).

Tab. 2.1.-3. Szacunkowa masa poszczególnych rodzajów odpadów niebezpiecznych w strumieniu odpadów komunalnych wytwarzanych w Powiecie świebodzińskim w latach 2006 i 2007 (Mg)

Kod	Nazwa	2006	2007
20 01 13*	Rozpuszczalniki	2,3	2,6
20 01 14*	Kwasy i alkalie	0,8	0,8
20 01 15*			
20 01 17*	Odczynniki fotograficzne	1,5	1,7
20 01 19*	Środki ochrony roślin (np. pestycydy, herbicydy, insektycydy)	3,8	4,3
20 01 21*	Lampy fluorescencyjne i inne odpady zawierające rtęć	3,8	4,3
20 01 23*	Urządzenia zawierające freony	2,3	2,6
20 01 26*	Oleje i tłuszcze ¹⁾	7,6	8,5
20 01 27*	Farby, tusze, farby drukarskie, kleje, lepiszcza i żywice zawierające substancje niebezpieczne	26,6	29,8
20 01 29*	Detergenty zawierające substancje niebezpieczne	3,8	4,3
20 01 31*	Leki cytotoksyczne i cytostatyczne	3,0	3,4
20 01 33*	Baterie i akumulatory ołowiowe	9,1	10,2
20 01 35*	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki	7,6	8,5
20 01 37*	Drewno zawierające substancje niebezpieczne	3,8	4,3
Razem		76	85

¹⁾ – inne niż oleje i tłuszcze jadalne

2.1.2. Istniejące systemy zbierania odpadów

Sposób zbiórki odpadów na obszarze Powiatu świebodzińskiego jest typowy dla warunków polskich. Na terenach miejskich oraz wiejskich stosowane są do zbierania odpadów duże pojemnościowo kontenery rozmieszczone w dogodnych do ich odbioru miejscach, ale niewygodne dla mieszkańców (konieczność donoszenia/dowozenia odpadów z większych odległości) oraz pojemniki o mniejszej pojemności rozmieszczone przy posesjach. W części gmin prowadzona była również selektywna zbiórka odpadów systemem pojemnikowym.

W tabeli 2.1.-4. podano uzyskane informacje o ilości zbieranych odpadów komunalnych w Powiecie świebodzińskim w latach 2006 i 2007. Dane te są niekompletne i nie pozwalają na wyciągnięcie odpowiednich wniosków. W Powiecie, w roku 2006 zebrano ok. 84% szacowanej ilości odpadów wytwarzanych. W gminie Lubrza w roku 2006 zebrano więcej odpadów niż wytwarzano, co nie potwierdziło się w roku 2007. Należy zatem uznać, że prawdopodobnie wynika z pomyłki w bilansowaniu odpadów zebranych w roku 2006.

Tab. 2.1.-4. Szacunkowa ilość zbieranych odpadów komunalnych w Powiecie świebodzińskim

L.p.	Wyszczególnienie	Rok 2006		Rok 2007	
		Mg	% ¹	Mg	% ¹
Razem Powiat świebodziński					
1.	Odpady zmieszane	12 328,0	84,0		
2.	Selektywna zbiórka	723,56			
Razem		13 051,56			
W tym:					
1.	Świebodzin, w tym	8 907,61	78,3	<i>bd</i>	<i>bd</i>
	odpady zmieszane	8 676,0		<i>bd</i>	
	selektywna zbiórka	231,61		269,77	
2.	Zbąszynek, w tym	1 791,0	79,3	<i>bd</i>	<i>bd</i>
	odpady zmieszane	1 709,0		<i>bd</i>	
	selektywna zbiórka	82,0		<i>bd</i>	
3.	Lubrza, w tym	741,7	108,5	352,9	51,5
	odpady zmieszane	407		138,7	
	selektywna zbiórka	334,7		214,2	
4.	Łągów, w tym	909,6	86,8	<i>bd</i>	<i>bd</i>
	odpady zmieszane	870,0		475	
	selektywna zbiórka	39,6		<i>bd</i>	
5.	Skąpe, w tym	241,65	21,4	<i>bd</i>	<i>bd</i>
	odpady zmieszane	206,0		<i>bd</i>	
	selektywna zbiórka	35,65		39,17	
6.	Szczaniec, w tym	<i>bd</i>	<i>bd</i>	<i>bd</i>	<i>bd</i>
	odpady zmieszane	460		373	
	selektywna zbiórka	<i>bd</i>		<i>bd</i>	

¹w stosunku do szacowanej ilości odpadów

Biorąc pod uwagę powyższe wyniki należy uznać, że stan obsługi mieszkańców Powiatu świebodzińskiego w zakresie odbioru wytworzonych przez nich odpadów jest niedostateczny. Część nie odbieranych odpadów trafia do środowiska w sposób niekontrolowany (spalanie, deponowanie na tzw. dzikich wysypiskach) powodując jego zanieczyszczenie. Na terenach wiejskich część odpadów jest wykorzystywana w żywieniu zwierząt lub kompostowana. Odpady mające właściwości energetyczne (drewno, papier, tworzywa sztuczne) są spalane, co w przypadku tworzyw sztucznych należy uznać za zjawisko bardzo niebezpieczne dla środowiska (m.in. emisja chloru, dioksyn i furanów).

2.1.3. Rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom odzysku

W latach 2006 i 2007 odzyskowi/recyklingowi poddano w Powiecie świebodzińskim odpowiednio 723,6 Mg i 523,1 Mg (dane niekompletne) odpadów mających wartość materiałową (papier, tektura, szkło i tworzywa sztuczne), co w stosunku do ilości odpadów wytwarzanych stanowiło odpowiednio 5,0 i 3,0% (tab. 2.1.-5).

Tab. 2.1.-5. Rodzaj i ilość odpadów poddawanych procesom odzysku/recyklingu w latach 2006 i 2007

Wyszczególnienie	Gmina	2006	2007
Papier i tektura	Łagów	23,50	
	Świebodzin	54,00	62,64
	Zbąszynek	23,9	
Szkło	Lubrza	219,20	153,00
	Łagów	1,20	
	Skąpe	20,40	24,95
	Świebodzin	70,00	84,93
	Zbąszynek	32,9	
Tworzywa sztuczne	Lubrza	115,50	61,20
	Łagów	11,90	
	Skąpe	8,59	3,51
	Świebodzin	51,00	63,15
	Zbąszynek	25,2	
Odpady niebezpieczne	Łagów	3,00	
	Świebodzin	0,11	0,09
Odpady wielkogabarytowe	Skąpe	6,66	10,71
	Świebodzin	56,5	58,96
Razem w gminach			
Lubrza		334,7	214,2
Łagów		39,6	
Skąpe		35,65	39,17
Szczaniec			
Świebodzin		231,61	269,77
Zbąszynek		82,0	
Razem		723,56	523,14
Razem surowce			
Papier i tektura		101,4	62,64
Szkło		343,7	262,88
Tworzywa sztuczne		161,3	64,8
Odpady niebezpieczne		3,11	0,09
Odpady wielkogabarytowe		63,16	69,67
Razem		723,56	523,14

2.1.4. Rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom unieszkodliwiania

Odpady komunalne zbierane na obszarze Powiatu świebodzińskiego unieszkodliwiane są wyłącznie przez składowanie. W roku 2006 składowano 94% odpadów zebranych. Odpady kierowane są do składowania na następujące składowiska:

Tab. 2.1.-6. Miejsce składowania odpadów komunalnych z poszczególnych gmin Powiatu świebodzińskiego

L.p.	Gmina	Lokalizacja składowiska
1	Lubrza	Zakład Utylizacji Odpadów 66-100 Sulechów, Nowy Świat
		Zakład Utylizacji Odpadów w Długoszynie
2	Łągów	Zakład Utylizacji Odpadów w Długoszynie
		Międzygminne Wysypisko Komunalne w m. Jeziory
3	Skąpe	bd
4	Szczeniec	ZGK i M Zielona góra wysypisko Racula
		Zakład Utylizacji Odpadów 66-100 Sulechów, Nowy Świat
5	Świebodzin	Międzygminne Wysypisko Komunalne w m. Jeziory
6	Zbąszynek	bd

2.1.5. Rodzaj, rozmieszczenie oraz moc przerobowa instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów

Na obszarze Powiatu świebodzińskiego brak jest instalacji do odzysku odpadów komunalnych oraz unieszkodliwiania odpadów w sposób inny niż składowanie. Unieszkodliwianie odpadów odbywa się wyłącznie poprzez ich składowanie na składowisku odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne w m. Jeziory. Jego charakterystykę zamieszczono w tabeli 2.1.-7. Ponadto na terenie gminy Łągów znajduje się składowisko będące w trakcie rekultywacji. Lokalizację powyższych składowisk zamieszczono mapie 5.1.-1.

Tab. 2.1.-7. Charakterystyka składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, znajdujące się na terenie Powiatu świebodzińskiego

Lokalizacja (adres)	Międzygminne Wysypisko Komunalne w m. Jeziory	
Rodzaj	działania:	Czynne
B -budowa; M -modernizacja; R -rozbudowa; ZR -zamknięcie i rekultywacja		
Powierzchnia całkowita z ew. powierzchnią rezerwową całego terenu		15,74 ha
Wielkość – powierzchnia kwater składowania[ha]/pojemność [m ³]		1. 1,77 ha/47,8 tys. m ³ 2. 1,86 ha/80,7 tys. m ³ 3. 2,06 ha/96,7 tys. m ³ 4. 2,05 ha/78,9 tys. m ³
Planowana docelowa powierzchnia kwater składowania[ha]/pojemność [m ³]		1. 1,77 ha/47,8 tys. m ³ 2. 1,86 ha/80,7 tys. m ³

	3. 2,06 ha/96,7 tys. m ³ 4. 2,05 ha/78,9 tys. m ³
Uszczelnienie F – folia, G – glina, ility, B - brak	Folia
Czy istnieje system monitoringu wód podziemnych?	Tak
Przewidywany termin zamknięcia/stopień wypełnienia [%],	2032 rok/I kwarta 95%
Sprzęt na składowisku	Spycharka DT-75; HANOMAG-AG typCD66; Rozdrabniacz gałęzi – ECO VARIO; KOMPAKTOR HSW typ 515K; Prasa do zgniatania i paczkowania odpadów typ PRBM

cd. tab. 2.1-7.

Stan formalno – prawny obiektu	
Właściciel składowiska	Gmina Świebodzin
Właściciel terenu	Gmina Świebodzin
Zarządzający składowiskiem	Gmina Świebodzin
Plan zagospodarowania przestrzennego	Tak
Dokumentacja techniczna	Tak
Pozwolenie na budowę: data wydania decyzji i nr decyzji	04.03.1998 r. UAN-O-II-7351/12/98
Przeгляд ekologiczny – data wykonania:	listopad 2002 r.
Instrukcja eksploatacji składowiska – data wydania decyzji zatwierdzającej instrukcję eksploatacji i nr decyzji	16.01.2003 r. RŚ.III.APol.6628-1/03 30.05.2005 r. RŚ.III.Apol.6628-5/05
Decyzja o pozwoleniu na wytwarzanie odzysk i unieszkodliwianie odpadów – data wydania decyzji zatwierdzającej instrukcję eksploatacji i nr decyzji	28.09.2005 r. RŚ.III.APol.6626-6/04 08.12.2005 r. RŚ.III.Apol.6626-9/05
Decyzja dostosowawcza lub decyzja o zamknięciu składowiska – data wydania decyzji i nr decyzji.	-

Oznaczenie składowisk na mapie:

Składowiska odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne, na których składowane są odpady komunalne

Nr na mapie	Nazwa i lokalizacja składowiska
1	Składowisko odpadów komunalnych Słonów, gm. Dobiegniew, pow. strzelecko-drezdenecki (od 1.01.2007 r. składowisko nie eksploatowane)
2	Zakład Utylizacji Odpadów, Gorzów Wlkp. - Chróścik, ul. Małuszyńska 180, pow. gorzowski
3	Gminne Składowisko Odpadów Komunalnych Górki Noteckie, gm. Zwierzyn, pow. strzelecko-drezdenecki
4	Komunalne Wysypisko Śmieci w Kleśnie, gm. Drezdenko, pow. strzelecko-drezdenecki
5	Wysypisko Odpadów Komunalnych w Kunowicach, gm. Słubice, pow. słubicki
6	Celowy Związek Gmin CZG-12, w Długoszynie, gm. Sulęcín, pow. sulęciński
7	Międzygminne Wysypisko Komunalne w m. Jeziory, gm. Świebodzin, pow. świebodziński
8	Międzygminne składowisko odpadów komunalnych w m. Jasieniec „MRÓWKA” gm. Trzciel, pow. międzyrzecki
9	Składowisko Odpadów Komunalnych w Drzeńsku Małym, gm. Gubin, pow. krośnieński
10	Wysypisko w m. Łochowice, gm. Krosno Odrzańskie, pow. krośnieński
11	Zakład Utylizacji Odpadów Nowy Świat „Agmarex”, gm. Sulechów, pow. zielonogórski
12	Wysypisko w m. Lubsko, gm. Lubsko, pow. żarski
13	Mikroregionalne składowisko Odpadów w Klepinie, gm. Nowogród Bobrzański, pow. zielonogórski
14	Składowisko Odpadów dla m. Zielona Góra „RACULA”, pow. zielonogórski
15	Składowisko Odpadów Komunalnych w Kiełczu, gm. Nowa Sól, pow. nowosolski
16	Składowisko odpadów komunalnych w Sławie, gm. Sława, pow. wschowski
17	Składowisko Odpadów Komunalnych Zmieszanych w Tylewicach, gm. Wschowa, pow. wschowski
18	Składowisko Odpadów komunalnych w Stypułowie „USKOM”, gm. Kozuchów, pow. nowosolski
19	Składowisko Odpadów Komunalnych w m. Buczyny, gm. Trzebiel, pow. żarski
20	Miejskie Składowisko Odpadów w Żarach Pekom S.A., pow. żarski
21	Składowisko Odpadów Komunalnych Chrobrów k. Żagania, pow. żagański
22	Zakład Gospodarki Odpadami „RE-KOM” Sp. z o.o., Kartowice, gm. Szprotawa, pow. żagański
23	Wysypisko Miejskie w m. Łęknica, gm. Łęknica, pow. żarski
24	Składowisko Odpadów Komunalnych w Czyżówku, gm. Iłowa, pow. żagański

Nr na mapie	Nazwa i lokalizacja składowiska
25	Składowisko Odpadów Komunalnych Gozdnica, gm. Gozdnica, pow. żagański

Składowiska odpadów inne niż niebezpieczne i obojętne w fazie eksploatacji, na których nie są składowane odpady komunalne

Nr na mapie	Nazwa i lokalizacja składowiska
1	Składowisko osadów z dekarbonizacji wody w Elektrociepłowni Gorzów S.A. (składowisko namułów). 66-400 Gorzów Wlkp. , ul. Energetyków 6, gm. Gorzów Wlkp., pow. gorzowski
2	Składowisko żużla i popiołu w Janczewie; południowa strona drogi krajowej nr 158 (Gorzów –Santok), 66-431 Janczewo, gm. Santok, pow. gorzowski
3	Składowisko Odpadów zakładowych – odlewniczych w Gościmiu „VICTAULIC”, gm. Drezdenko, pow. strzelecko-drezdenecki
4	Składowisko Odpadów Przemysłowych Arctic Paper, 66-470 Kostrzyn nad Odrą, ul. Fabryczna 1, gm. Kostrzyn nad Odrą, pow. gorzowski (posiada decyzję o zamknięciu składowiska z dnia 25.08.2006 r.)
5	Składowisko odpadów poprodukcyjnych DZM „DOZAMET” w miejscowości Bobrowniki, gm. Otyń, pow. nowosolski (składowane są też odpady niebezpieczne)
6	Mokre Składowisko Odpadów przemysłowych w Mirocinie Dolnym, gm. Kozuchów, pow. nowosolski

Składowiska odpadów niebezpiecznych w fazie eksploatacji

Nr na mapie	Nazwa i lokalizacja składowiska
1	Zakład Utylizacji Odpadów, Gorzów Wlkp. - Chróścik, ul. Małuszyńska 180: składowisko odpadów innych niż niebezpieczne i obojętne z wydzieloną kwaterą do składowania odpadów niebezpiecznych, gm. Gorzów Wlkp., pow. gorzowski
2	Składowisko odpadów niebezpiecznych w Nowym Kurowie „MEPROZET”, gm. Stare Kurowo, pow. strzelecko-drezdenecki

Składowiska odpadów będących w trakcie rekultywacji (składowiska odpadów, na których były składowane odpady komunalne).

Nr na mapie	Nazwa i lokalizacja składowiska
1	Składowisko Odpadów Komunalnych Strzelce Krajeńskie, pow. strzelecko-drezdenecki, zamknięte 2005r.
2	Składowisko odpadów przedsiębiorstwa Depony Serwis Sp. z o.o. w m. Nowe Kurowo, gm. Stare Kurowo, pow. strzelecko-drezdenecki
3	Składowisko odpadów komunalnych w Krześniczce, gm. Witnica, pow. gorzowski, zamknięte 2006r. od 01.01.2007 r. składowisko nie przyjmuje odpadów
4	Składowisko odpadów w m. Skwierzyna, gm. Skwierzyna, pow. międzyrzecki, zamknięte 2004r. termin zakończenia rekultywacji 2009 r.
5	Składowisko odpadów w m. Goraj, gm. Przytoczna pow. międzyrzecki, zamknięte 2003r. termin zakończenia rekultywacji lipiec 2008 r.

Nr na mapie	Nazwa i lokalizacja składowiska
6	Składowisko Odpadów Komunalnych w Bledzewie, pow. międzyrzecki
7	Składowisko odpadów w m Stoki, Gm. Pszczew, pow. międzyrzecki, zamknięte 2003r. zakończenie rekultywacji 2008 r.
8	Składowisko odpadów w m. Bukowiec, gm. Międzyrzecz, pow. międzyrzecki, zamknięte 2003r. zakończenie rekultywacji 2007 r.
9	Składowisko Odpadów Komunalnych w Łagowie, pow. świebodziński
10	Składowisko odpadów w m. Kosieczyn, gm. Zbąszynek, pow. świebodziński, zamknięte 2005 r.
11	Składowisko odpadów komunalnych w Kargowej, gm. Kargowa, pow. zielonogórski od 1.01.2007 r. składowisko nie eksploatowane, przyjmowało odpady do 31.12.2006 r.
12	Wysypisko odpadów komunalnych w Kolsku, gm. Kolsko, pow. nowosolski, zamknięte 2005 r.
13	Składowisko odpadów komunalnych w Dryżynie, gm. Szlichtyngowa, pow. wschowski
14	Składowisko Odpadów komunalnych Lutynka, gm. Wymiarki, pow. żagański
15	Składowisko odpadów komunalnych we wsi Dziećmiarowice, gm. Szprotawa, pow. żagański

Składowiska odpadów w fazie poeksploatacyjnej (po zakończeniu rekultywacji), dla których prowadzony jest monitoring

L.p.	Nazwa i lokalizacja składowiska
1	Składowisko odpadów komunalnych w Górzycy, gm. Górzycy, pow. ślubicki, zakończenie rekultywacji 2004r.
2	Składowisko odpadów komunalnych w Słońsku ul. Słoneczna, gm. Słońsk, pow. sulęciński zakończenie rekultywacji 2004r.
3	Składowisko odpadów komunalnych w Krzeszycach, gm. Krzeszyce, pow. sulęciński
4	Składowisko odpadów Komunalnych w Lubniewicach, gm. Lubniewice, pow. sulęciński
5	Składowisko odpadów komunalnych w m. Lubiechnia Wielka, gm. Rzepin, pow. ślubicki zakończenie rekultywacji 2004r.
6	Składowisko odpadów komunalnych w Ośnie Lubuskim, gm. Ośno Lubuskie, pow. ślubicki
7	Składowisko odpadów komunalnych w Sulęciniu, gm. Sulęcín, pow. sulęciński
8	Składowisko odpadów komunalnych w Pniowie, gm. Torzym, pow. sulęciński
9	Składowisko odpadów komunalnych w Cybince, gm. Cybinka, pow. ślubicki
10	Składowisko odpadów komunalnych w m. Prądocinek, gm. Bobrowice, pow. krośnieński (odrzański) zakończenie rekultywacji 2004 2007r.

2.1.6. Wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów

Aktualnie na terenie powiatu świebodzińskiego gospodarką odpadami komunalnymi (zbieraniem, transportem, odzyskiem i unieszkodliwianiem) zajmują się następujące przedsiębiorstwa:

Tab. 2.1.-9. Wykaz podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, odzysku oraz unieszkodliwiania odpadów komunalnych terenie Powiatu świebodzińskiego

Lubrza	„PORT 2000” Spółka Jawna ul. Łężycka 9A, 65-126 Zielona Góra
	Altvater „Sulo Polska” Oddział w Gorzowie Wlkp., ul. Podmiejska 19, 66-400 Gorzów Wlkp.
	Trans-Formacja Przedsiębiorstwo Wielobranżowe, Marcin Wijatyk, Niesulice 65, 66-213 Skąpe
	PU-W EKO-BUD Wywóz i utylizacja odpadów Oddział Sulechów, ul. Okrężna 30, 66-100 Sulechów
Łagów	Altvater „Sulo Polska” Oddział w Gorzowie Wlkp., ul. Podmiejska 19, 66-400 Gorzów Wlkp.
	Zakład Usług Komunalnych sp. z o.o., u. Chrobrego 3, 69-200 Sulęcín
	Trans-Formacja Przedsiębiorstwo Wielobranżowe, Marcin Wijatyk, Niesulice 65, 66-213 Skąpe
Skąpe	PU-W EKO-BUD Wywóz i utylizacja odpadów Oddział Sulechów, ul. Okrężna 30, 66-100 Sulechów
	TEW Gospodarowanie Odpadami Oddział Świebodzin, ul. Kolejowa 16, 66 -200 Świebodzin
	Trans-Formacja Przedsiębiorstwo Wielobranżowe, Marcin Wijatyk, Niesulice 65, 66-213 Skąpe
Szczaniec	PU-W EKO-BUD Wywóz i utylizacja odpadów Oddział Sulechów, ul. Okrężna 30, 66-100 Sulechów
	TEW Gospodarowanie Odpadami Oddział Świebodzin, ul. Kolejowa 16, 66 -200 Świebodzin
Świebodzin	TEW Gospodarowanie Odpadami Oddział Świebodzin, ul. Kolejowa 16, 66 -200 Świebodzin
	Przedsiębiorstwo – Usługowo Wdrożeniowe „EKO – BUD”, Oddział Sulechów, ul. Okrężna, 66-100 Sulechów
	Trans-Formacja Przedsiębiorstwo Wielobranżowe, Marcin Wijatyk, Niesulice 65, 66-213 Skąpe
	Altvater „Sulo Polska” Oddział w Gorzowie Wlkp., ul. Podmiejska 19, 66-400 Gorzów Wlkp.

2.1.7. Identyfikację problemów w zakresie gospodarowania odpadami

Na podstawie analizy gospodarowania odpadami na obszarze Powiatu świebodzińskiego zidentyfikowano następujące problemy w tym zakresie:

1. Odpady komunalne zbierane są głównie w formie odpadów zmieszanych (w roku 2006 – 94,0% zebranych odpadów).
2. Stan obsługi mieszkańców Powiatu świebodzińskiego w zakresie odbioru wytworzonych przez nich odpadów jest niedostateczny, bowiem zebrano ok. 84% szacowanej ilości odpadów wytworzonych. Najgorsza sytuacja w tym zakresie jest w gminie Skąpe, gdzie w roku 2006 zebrano jedynie 21,4% wytwarzanych odpadów. Część nie odbieranych odpadów trafia do środowiska w sposób niekontrolowany (spalanie, deponowanie na tzw. dzikich wysypiskach) powodując jego zanieczyszczenie.
3. Ilość zbieranych selektywnie odpadów – ok. 6% w roku 2006 jest wysoka. Niestety, ale jedynie dwie gminy (Łągów i Świebodzin) zbierają selektywnie odpady niebezpieczne.
4. Odpady komunalne zbierane na obszarze Powiatu świebodzińskiego unieszkodliwiane są wyłącznie przez składowanie.
5. Na terenie Powiatu brak jest instalacji do zagospodarowania odpadów komunalnych, w tym ulegających biodegradacji.

2.2. Odpady ogólne dotyczące odpadów z pozostałych grup (Grupy 01 – 19)

2.2.1. Informacje ogólne

Analizę stanu gospodarowania odpadami pochodzącymi z przemysłu (grupy 01 – 19) na terenie Powiatu świebodzińskiego przeprowadzono na podstawie Wojewódzkiego Systemu Odpadowego (WSO) prowadzonego przez Urząd Marszałkowski woj. lubuskiego.

2.2.1.1. Ilość i źródła powstawania odpadów

W latach 2005 - 2007 ilość odpadów wytwarzanych przez podmioty gospodarcze z terenu Powiatu rosła. W latach 2005 i 2006 wytwarzały one rocznie ok. 50 tys. Mg odpadów, było to prawie dwa razy więcej niż w roku 2004. W roku 2007 powstało prawie 90 tys. odpadów, czyli ponad trzy razy więcej niż w roku 2004. W latach 2004-2005 najwięcej, bo ok. 40-60% wytwarzano odpadów z grupy 03 (odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury). W 2007 roku odpady z grupy 03 stanowiły blisko 80% wytwarzanych odpadów. W roku 2006 ponad 50% wytwarzanych odpadów stanowiły odpady z grupy 17 (odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych).

Tab. 2.2.-1. Ilość odpadów wytwarzanych na terenie Powiatu świebodzińskiego w poszczególnych grupach w latach 2004 - 2007 (w tym odpady niebezpieczne) (wg UMWL)

Grupa odpadów	2004		2005		2006		2007	
	Mg	%	Mg	%	Mg	%	Mg	%
01	200,00	0,71	3 104,90	5,55	4 343,70	8,31	3 496,90	3,96
02	7 614,40	26,84	8 467,80	15,13	9 745,10	18,65	9 372,80	10,62
03	17 069,50	60,17	23 690,20	42,33	8 007,50	15,32	68 510,10	77,63
04	45,20	0,16	40,50	0,07	46,30	0,09	48,80	0,06
08	46,75	0,16	293,84	0,53	197,39	0,38	522,71	0,59
09					0,14			
10	2 571,20	9,06	19 259,30	34,41	1 669,60	3,19	1 709,50	1,94
11	46,41	0,16	27,81	0,05	39,37	0,08	77,65	0,09

Grupa odpadów	2004		2005		2006		2007	
	Mg	%	Mg	%	Mg	%	Mg	%
12	185,70	0,65	73,90	0,13	27,60	0,05	16,90	0,02
14			0,45	0,001	0,50	0,001	0,64	0,001
15	524,91	1,85	868,65	1,55	857,78	1,64	1 750,64	1,98
16	8,75	0,03	9,80	0,02	16,46	0,03	197,10	0,22
17	51,10	0,18	132,00	0,24	27 296,10	52,23	2 520,24	2,86
18	0,002	0,00001			18,41	0,04	7,94	0,01
19	3,40	0,01					18,20	0,02
Razem	28 367,32	100,00	55 969,15	100,00	52 265,94	100,00	88 250,12	100,00

¹ Kod odpadu - według rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz.U. Nr 112, poz. 1206):

01 - odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin,

02 - odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności,

03 - odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury,

04 Odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego,

08 - odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich,

09 - odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych,

10 - odpady z procesów termicznych,

11 - odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych,

12 - odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych,

14 - odpady z rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelentów (z wyłączeniem grup 07 i 08),

15 - odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach,

16 - odpady nieujęte w innych grupach,

17 - odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych),

18 - odpady medyczne i weterynaryjne,

19 - odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych.

Do największych wytwórców odpadów w analizowanych latach należały następujące przedsiębiorstwa (tab. 2.2.-2):

Tab. 2.2.-2. Najwięksi wytwórcy odpadów w latach 2004 - 2006 (w tym odpadów niebezpiecznych) na obszarze Powiatu świebodzińskiego (wg UMWL)

Przedsiębiorstwo	Masa (Mg)
W roku 2004	
SWEDWOOD POLAND S.A. Oddział w Zbąszynku	17486,43
Lubuskie Zakłady Drobiarskie 'ELDROB' S.P. - Świebodzin	8890,12
Zakład Energetyki Ciepłej Sp.z o.o.. - Świebodzin	1391,70
Lubuskie Zakłady Termotechniczne 'ELTERMA'S.A.. - Świebodzin	238,00
Kopalnie Surowców Skalnych w Bartnicy -Świerki	200,27
W roku 2005	
SWEDWOOD POLAND S.A. Oddział w Zbąszynku	24642,22
Zakład Energetyki Ciepłej Sp.z o.o.. - Świebodzin	17949,40
Lubuskie Zakłady Drobiarskie 'ELDROB' S.P. - Świebodzin	9939,75
Poszukiwania Nafty I Gazu JASŁO Sp. z o.o.	2694,90

Przedsiębiorstwo	Masa (Mg)
Kopalnie Surowców Skalnych w Bartnicy	410,04
Lubuskie Zakłady Termotechniczne 'Elterma' S.A. - Świebodzin	107,80
W roku 2006	
Przedsiębiorstwo Budowlane ALFA-DACH Sp. z o.o. - Wrocław	27200,00
Lubuskie Zakłady Drobiarskie 'ELDROB' S.P. - Świebodzin	10204,27
SWEDWOOD POLAND S.A. Oddział w Zbąszynku	8068,24
Poszukiwania Nafty I Gazu JASŁO Sp. z o.o.	2813,70
Kopalnie Surowców Skalnych w Bartnicy	1530,01
Zakład Energetyki Ciepłej Sp.z o.o.. - Świebodzin	1299,10
Zakład Drzewny Sp. z o.o. - Świebodzin	363,90
Przedsiębiorstwo PRODACH Bekier Augustyniak Spółka Jawna Jordanowo	344,47
Zakład Opakowań Kartonowych Mieczysław Lejwoda - -Zbąszyń	109,20
W roku 2007	
SWEDWOOD POLAND S.A. Oddział w Zbąszynku	59 870,16
WEXPOOL Sp. z o.o. - Zbąszynek	10 079,00
Lubuskie Zakłady Drobiarskie 'ELDROB' S.P. - Świebodzin	9 887,50
Poszukiwania Nafty I Gazu JASŁO Sp. z o.o.	3 496,90
Zakład Surowców Wtórnych 'ODZYSK' Elżbieta Tołłoczko	1 889,37
Zakład Energetyki Ciepłej Sp.z o.o.. - Świebodzin	1 051,10
Ciepłownia Sp. z o.o. - Świebodzin	472,00
GEOTRADE Sp. z o.o. - Wrocław	453,14
EURO-BOS Sp. z o.o. - Ługów	243,00
Zakład Opakowań Kartonowych Mieczysław Lejwoda -Zbąszyń	203,50

W masie wytworzonych odpadów, odpady niebezpieczne stanowiły w latach 2005 - 2006 od 0,11 do 0,13%, zaś w 2007 – 0,83% wszystkich odpadów z sektora przemysłowego (tab. 2.3.-3.). Wśród nich, w latach 2005 - 2006 przeważały odpady z grupy 11 (Odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych), które stanowiły około 60% wszystkich wytworzonych odpadów niebezpiecznych. W roku 2007 dominowały odpady z grupy 17 (odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)), stanowiące ponad 60% odpadów niebezpiecznych.

Tab. 2.2.-3. Ilość odpadów niebezpiecznych wytwarzanych w sektorze gospodarczym w latach 2004 - 2006 na obszarze Powiatu świebodzińskiego (wg UMWL)

Grupa odpadów	2004		2005		2006		2007	
	Mg	%	Mg	%	Mg	%	Mg	%
08	17,35	23,01	23,04	37,74	14,99	21,80	47,81	6,54
09					0,14	0,20		
11	46,41	61,53	27,81	45,55	39,37	57,27	77,65	10,63
14			0,45	0,74	0,50	0,73	0,64	0,09
15	2,51	3,33	3,65	5,98	3,38	4,91	19,14	2,62
16	5,75	7,62	6,10	9,99	2,76	4,02	125,20	17,13
17							453,14	62,00
18	0,002	0,003			7,61	11,06	4,94	0,68
19	3,40	4,51					2,30	0,31
Razem	75,42	100,00	61,05	100,00	68,74	100,00	730,82	100,00

Największymi wytwórcami odpadów niebezpiecznych były następujące przedsiębiorstwa:

Tab. 2.2.-4. Najwięksi wytwórcy odpadów niebezpiecznych w sektorze gospodarczym w latach 2004 - 2007 na obszarze Powiatu świebodzińskiego (wg UMWL)

Przedsiębiorstwo	Masa (Mg)
W roku 2004	
Hartownia T.S. Zbąszynek Sp. z o.o.	52,23
SWEDWOOD POLAND S.A. Oddział w Zbąszynku	17,43
Lubuskie Zakłady Drobiarskie 'ELDROB' S.P. - Świebodzin	3,72
Handel - Usługi 'ZALGUM' Szymon Zalewski - Zbąszynek	1,16
W roku 2005	
Hartownia T.S. Zbąszynek Sp. z o.o.	29,23
SWEDWOOD POLAND S.A. Oddział w Zbąszynku	23,52
Polskie Koleje Państwowe S.A. Zakład Taboru w Czerwińsku	6,25
Handel - Usługi 'ZALGUM' Szymon Zalewski - Zbąszynek	1,47
W roku 2006	
Hartownia T.S. Zbąszynek Sp. z o.o.	39,95
SWEDWOOD POLAND S.A. Oddział w Zbąszynku	15,14
Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej - Świebodzin	6,40
Polskie Koleje Państwowe S.A. Zakład Taboru w Czerwińsku	3,16
Handel - Usługi 'ZALGUM' Szymon Zalewski - Zbąszynek	1,15
W roku 2007	
GEOTRADE Sp. z o.o. -Wrocław	453,14
Zakład Surowców Wtórnych 'ODZYSK' Elżbieta Tołłoczko	107,87
Hartownia T.S. Zbąszynek Sp. z o.o.	79,95
SWEDWOOD POLAND S.A. Oddział w Zbąszynku	62,56
Serwis Zachód Sp. z o.o. – Nowa Sól	11,79
Greenland Sp.z o.o. - Świebodzin	4,82
Lubuski Ośrodek Rehabilitacyjno-Ortopedyczny SP ZOZ- Świebodzin	3,88
Polskie Koleje Państwowe S.A. Zakład Taboru w Czerwińsku	2,64

2.2.1.2. Sposób postępowania z odpadami

Wojewódzki System Odpadowy nie pozwala na określenie sposobu zagospodarowania odpadów wytwarzanych na obszarze Powiatu świebodzińskiego, bowiem podaje on jedynie informacje o zagospodarowaniu odpadów na terenie Powiatu (niezależnie od tego, gdzie odpad został wytworzony). Informacje te zamieszczono w rozdz. 2.2.1.3. i 2.2.1.4. W związku z tym, do opisu sposobu postępowania z odpadami wykorzystano dane GUS (dla odpadów wytwarzanych w przemyśle razem), a w przypadku odpadów niebezpiecznych, dane o sposobach zagospodarowania odpadów wytworzonych w Powiecie wg WIOŚ.

Tab. 2.2.-5. Sposób postępowania z odpadami wytworzonymi w sektorze gospodarczym w latach 2004 - 2007 na obszarze Powiatu świebodzińskiego (wg GUS)

Wyszczególnienie	2005		2006		2007	
	tys. Mg	%	tys. Mg	%	tys. Mg	%
Odpady wytworzone	32,1	100,0	61,0	100,0	76,8	100,0
Poddane odzyskowi	23,1	72,0	48,0	78,7	63,9	83,2
Unieszkodliwione razem, w tym:	9,0	28,0	13,0	21,3	11,8	15,4

Wyszczególnienie	2005		2006		2007	
	tys. Mg	%	tys. Mg	%	tys. Mg	%
unieszkodliwione termicznie	8,7	96,7	9,6	73,8	7,6	64,4
unieszkodliwione kompostowane	0	0	0	0	0	0
Składowane na składowiskach własnych i innych	0	0,0	2,8	4,6	3,5	4,6
Unieszkodliwione w inny sposób	0,3	0,9	0,6	1,0	0,7	0,9
Magazynowane	0	0	0	0	1,1	1,4

GUS zarejestrował coroczne zwiększanie się ilości wytwarzanych odpadów. Wzrastała przy tym ilość odpadów poddawanych odzyskowi, osiągając w roku 2007 ok. 83% odpadów wytworzonych. Odpady unieszkodliwiane są głównie termicznie (w roku 2007 – 64% odpadów unieszkodliwianych ogółem).

Wg WIOŚ (2007), 98% odpadów niebezpiecznych zostało unieszkodliwionych, a jedynie 2% poddano odzyskowi.

2.2.1.3. Rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom odzysku

Informacje dotyczące ilości odpadów poddanych odzyskowi na terenie Powiatu świebodzińskiego zamieszczono w poniższej tabeli. Odzysk odpadów wytwarzanych w sektorze gospodarczym odnotowano jedynie w latach 2005 i 2007 roku. Z przedstawionych danych wynika, że odzyskowi w 2005 r. poddano więcej odpadów z grupy 17 niż wytworzono w Powiecie (odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych). Oznacza to, że część poddawanych odzyskowi odpadów pochodziła spoza Powiatu świebodzińskiego i/lub były to odpady wytworzone w latach wcześniejszych.

W roku 2007 na terenie Powiatu odzyskowi poddano zaledwie 0,3% odpadów w stosunku do ilości wytworzonej na jego terenie. Były to głównie odpady z grupy 10 (odpady z procesów termicznych). Konfrontując te informacje z danymi GUS, należy wnioskować, że odpady do odzysku kierowane były w roku 2007 głównie poza Powiat świebodziński.

Tab. 2.2.-6. Ilość odpadów poddanych odzyskowi w poszczególnych grupach (wg UMWL)

Grupa	2005		2006		2007	
	Mg	%	Mg	%	Mg	%
04	0,0	0,0	0,0	0,0	0,1	0,04
10	0,0	0,0	0,0	0,0	205,8	76,88
15	0,0	0,0	0,0	0,0	61,8	23,09
17	28 685	100	0,0	0,0	0,0	0,0
Razem	28 685	100	0,0	0,0	267,7	100

W powiecie świebodzińskim nie zanotowano odzysku odpadów niebezpiecznych w rozpatrywanym okresie.

Tab. 2.2.-7. Ilość odpadów wytwarzanych w sektorze gospodarczym poddanych odzyskowi w poszczególnych procesach na obszarze Powiatu świebodzińskiego (wg UMWL)

Grupa	2005		2007	
	Masa (Mg)	Proces	Masa (Mg)	Proces
04		R11, R12, R13, R14	0,1	R11, R12, R13, R14
10		R11, R12, R13, R14	205,8	R11, R12, R13, R14
15		R11, R12, R13, R14	61,8	R11, R12, R13, R14
17	28685	R11, R12, R13, R14	113	R11, R12, R13, R14
Razem	9 719,4		7 610,85	

¹ Zgodnie z Załącznikiem 5 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (D. U. Nr 62 poz. 628 z późn. zm.):

R11 Wykorzystanie odpadów pochodzących z któregokolwiek z działań wymienionych w punktach od R1 do R13

R12 Wymiana odpadów w celu poddania któremukolwiek z działań wymienionych w punktach od R1 do R11

R13 Magazynowanie odpadów, które mają być poddane któremukolwiek z działań wymienionych w punktach od R1 do R12 (z wyjątkiem tymczasowego magazynowania w czasie zbiórki w miejscu, gdzie odpady są wytwarzane)

R14 Inne działania prowadzące do wykorzystania odpadów w całości lub części lub do odzyskania z odpadów substancji lub materiałów, łącznie z ich wykorzystaniem, niewymienione w punktach od R1 do R13

Wykaz przedsiębiorstw poddających odzyskowi najwięcej odpadów w Powiecie świebodzińskim zamieszczono w tabeli 2.2.-8.

Tab. 2.2.-6. Wykaz przedsiębiorstw, które poddały odzyskowi największą ilość odpadów w poszczególnych latach w Powiecie świebodzińskim (wg UMWL)

Przedsiębiorstwo	Masa (Mg)
W roku 2005	
PHU MIKSPOL Sc - Łągów	28 685,0
W roku 2007	
Przedsiębiorstwo Prodach Bekier Augustyniak Spółka Jawna - Jordanowo	201,2
P.P.H.U. 'A&T REC-POL' - Zbąszynek	61,8
Parys Spółka Akcyjna - Świebodzin	4,7

2.2.1.4. Rodzaj i ilość odpadów poddawanych poszczególnym procesom unieszkodliwienia

Unieszkodliwianie odpadów z sektora przemysłowego odnotowano w Powiecie świebodzińskim jedynie w rok 2007. Przedsiębiorstwo Prodach Bekier Augustyniak Spółka Jawna z Jordanowa poddała unieszkodliwieniu 0,5 Mg odpadów z grupy 15 metodami D10, D11.

Biorąc pod uwagę dane GUS, należy wnioskować, że w latach 2005 i 2006 wszystkie wytworzone w Powiecie odpady do unieszkodliwienia kierowano do instalacji poza Powiatem, a w roku 2007 – ponad 99,5%.

2.2.1.5. Istniejące systemy zbierania odpadów

Powstające w obiektach przemysłowych odpady są z reguły zbierane selektywnie, w zależności od dalszego postępowania z nimi. Sposób zbiórki, wymagania stawiane pojemnikom oraz miejscom magazynowania odpadów regulowane są zapisami odpowiednich aktów prawnych. Odpady powstające w działalności gospodarczej, wytwórca odpadów:

1. Unieszkodliwia lub odzyskuje.
2. Przekazuje na podstawie jednorazowego zlecenia lub umowy innemu podmiotowi uprawnionemu do:

- zbierania i transportu odpadów;
- odzysku lub unieszkodliwiania odpadów.

Przekazanie odpadów uprawnionym podmiotom odbywa się w trybie:

- zlecenia,
- wyboru na podstawie konkursu ofert,
- rozstrzygnięcia przetargu publicznego.

W zależności od wewnętrznych ustaleń wytwórcy odpadów możliwe jest:

- zawieranie wielu umów z różnymi firmami uprawnionymi do odbioru odpadów;
- zawieranie jednej umowy z jednym odbiorcą na podstawie tzw. Umowy o kompleksowym odbiorze odpadów.

Transport odpadów powstających w zakładach przemysłowych z ich miejsc wytwarzania do miejsc ich odzysku lub unieszkodliwiania realizowany jest z wykorzystaniem środków transportu, będących w gestii:

- wytwórców odpadów,
- właścicieli instalacji do odzysku lub unieszkodliwiania,
- specjalistycznych firm transportowych.

Sposób transportu odpadów jest ściśle uzależniony od rodzaju odpadów i regulowany jest przez odpowiednie przepisy, w tym ADR (Dz.U. Nr 194, poz. 1629 z 2002 r. z późn. zm.).

2.2.1.6. Rodzaj oraz moc przerobowa instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów

W powiecie świebodzińskim brak jest instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów z sektora gospodarczego, w tym składowisk odpadów przemysłowych. Biorąc pod uwagę dane bilansowe dotyczące postępowania z odpadami (patrz wyżej), prowadzony w niewielkim stopniu odzysk oraz unieszkodliwianie odpadów prowadzone były poza instalacjami.

2.2.1.7. Identyfikacja problemów w zakresie gospodarowania odpadami

Do najważniejszych problemów w zakresie gospodarowania odpadami powstającymi w przemyśle (grupy 01 – 19) należą:

3. Często nieprawidłowe postępowanie z odpadami w sektorze małych przedsiębiorstw, co przejawia się np. porzucaniem odpadów w miejscach nielegalnego składowania.
4. Nieprzestrzeganie przez część przedsiębiorców obowiązków w zakresie gospodarowania odpadami wynikających z aktów prawnych (dotyczy to przede wszystkim obowiązku dokonywania sprawozdawczości).

Zidentyfikowane problemy w gospodarowaniu odpadami wybranych grup odpadów zamieszczono w rozdz. 2.3.

2.3. Charakterystyka szczegółowa dotycząca wybranych odpadów

2.3.1. Odpady zawierające PCB

Źródła i ilość powstających odpadów

Polichlorowane bifenyle, w skrócie PCB, to grupa związków organicznych, w których jako podstawniki w pierścieniach związków aromatycznych, występują atomy fluorowca – najczęściej chloru.

PCB znajdują się przede wszystkim w kondensatorach (ponad 75% całej produkcji PCB). Eksploatowane w Polsce kondensatory, w których jako syciwo zastosowano PCB, posiadają następujące oznaczenia literowe:

- wyprodukowane w Polsce – C,
- wyprodukowane w NRD – BK, LKC, LKP, LKCI, LKPI, KCI, KPI, LKPF, LPXF,
- wyprodukowane w ZSRR – KC,
- wyprodukowane w Rumunii – FSME, FCME.
- wyprodukowane w Austrii – EMC,
- wyprodukowane w Szwecji – CR.

Oprócz kondensatorów, w przemyśle mogą jeszcze pracować transformatory z importu, które wypełnione są płynami na bazie PCB lub olejami mineralnymi skażonymi PCB na skutek nieświadomego obchodzenia się z tymi związkami. Graniczna wartość oznaczająca, że mieszanina bądź urządzenie jest skażone PCB wynosi 50 ppm.

W Powiecie świebodzińskim brak jest przedsiębiorstw posiadających urządzenia zawierające PCB.

2.3.2. Oleje odpadowe

Źródła i ilość powstających odpadów

Oleje odpadowe, to szczególna grupa odpadów, ponieważ są to w całości odpady niebezpieczne. Do grupy tej należą wszystkie oleje smarowe i przemysłowe, a w szczególności zużyte oleje silników spalinowych, oleje przekładniowe, oleje do turbin i oleje hydrauliczne.

W przemyśle, oleje odpadowe powstają w trakcie wymiany olejów stosowanych w przekładniach maszyn i instalacji przemysłowych, olejów z hydraulicznych układów do przenoszenia energii, olejów turbinowych, olejów ze sprężarek, z pomp próżniowych, olejów w systemach smarowania, olejów transformatorowych, olejów grzewczych. W motoryzacji oleje odpadowe powstają w wyniku wymiany olejów silnikowych czy przekładniowych.

Szacuje się, że w strumieniu odpadów komunalnych wytwarzanych w Powiecie świebodzińskim znajduje się rocznie ok. 8,6 Mg olejów innych niż oleje jadalne. W sektorze gospodarczym natomiast nie wykazano wytworzenia olejów odpadowych (wg UMWL).

Najważniejsze problemy

- Brak w Powiecie świebodzińskim systemu zbiórki odpadów olejowych od małych i indywidualnych wytwórców. Odpady te najprawdopodobniej trafiają w sposób niekontrolowany do środowiska bądź do strumienia odpadów komunalnych.

2.3.3. Zużyte baterie i akumulatory

Źródła i ilość powstających odpadów

Baterie i akumulatory są stosowane powszechnie jako przenośne źródła prądu. Występują w postaci wielkogabarytowej oraz małogabarytowej.

Prawie 90% ilości zużytych akumulatorów ołowiowych (16 06 01*) powstaje w sektorze transportowym, zarówno w podmiotach gospodarczych jak i u indywidualnych użytkowników.

Akumulatory niklowo – kadmowo wielkogabarytowe (16 06 02*) używane są głównie przez podmioty gospodarcze. Ich ilość wprowadzana na rynek systematycznie maleje ze względu na powszechne wycofywanie kadmu z procesów technologicznych. Wielkość powstawania odpadowych akumulatorów Ni-Cd jest trudna do określenia, ze względu na ich długą żywotność – rzędu 10-12 lat.

W Powiecie świebodzińskim powstaje rocznie ok. 10 Mg zużytych baterii pochodzenia komunalnego. Informacje dotyczące ilości wytworzonych w przemyśle zużytych baterii i akumulatorów ołowiowych (kod 16 06 01*) podano poniżej (innych odpadów tego typu nie wytworzono):

Rok 2004: 5,214 Mg

Rok 2005: 1,19 Mg

Rok 2006: 1,16 Mg

Rok 2007: 19,392 Mg

Sposoby gospodarowania odpadami

System zbierania zużytych akumulatorów i baterii jest obecnie na etapie tworzenia. Jedyne firmy zajmujące się recyklingiem akumulatorów kwasowo – ołowiowych posiadają własną sieć ich zbierania obejmującą cały kraj. Zużyte akumulatory są przy zakupie nowego oddawane w punktach sprzedaży.

W kraju funkcjonują 2 firmy zajmujące się odzyskiem akumulatorów kwasowo-ołowiowych. Firmy te posiadają własną sieć zbierania akumulatorów kwasowo-ołowiowych obejmującą teren całego kraju. Na terenie kraju działa 6 instalacji do odzysku i unieszkodliwiania odpadów z podgrupy 16 06 o łącznej mocy przerobowej ok. 180 tys. Mg/rok. Przerobem zużytych akumulatorów kwasowo-ołowiowych zajmują się Zakłady Górniczo-Hutnicze „Orzeł Biały” w Bytomiu (moc przerobowa 100 tys. Mg akumulatorów) oraz Przedsiębiorstwo „Baterpol” Sp. z o.o. w Świętochłowicach (moc przerobowa 70 tys. Mg). Istniejące moce przerobowe znacznie przekraczają zapotrzebowanie na przerób akumulatorów ołowiowych w kraju.

Akumulatory Cd-Ni skupowane i demontowane są głównie przez firmę „MarCo Ltd ” w Rudnikach koło Częstochowy - moc przerobowa 2 tys. Mg/rok.

Baterie i akumulatory małogabarytowe są aktualnie przerabiane w następujących instalacjach:

- Dolnośląska Korporacja Ekologiczna Sp. z o.o. w Polkowicach - moc przerobowa 1 tys. Mg/rok,
- PMS BARTNICKI w Kobyłce - moc przerobowa 0,282 tys. Mg/rok (docelowo 0,4 - 0,5 tys. Mg/rok),
- Bolesław Recykling Sp. z o.o. w Bukowni - moc przerobowa 0,1 tys. Mg/rok.

Najważniejsze problemy

1. Niewystarczająco rozwinięty system zbierania baterii małogabarytowych z przedsiębiorstw (głównie małych i średnich) oraz z gospodarstw domowych.
2. Duże rozproszenie wytwórców zużytych baterii i akumulatorów.

2.3.4. Odpady medyczne i weterynaryjne

Źródła i ilość powstających odpadów

Odpady medyczne i weterynaryjne są grupą odpadów związanych z ochroną zdrowia ludzkiego i zwierząt. Powstają w związku z udzielaniem świadczeń zdrowotnych oraz prowadzeniem badań, doświadczeń naukowych w zakresie medycyny. Większość rodzajów odpadów medycznych została zaliczona w ustawodawstwie krajowym do odpadów niebezpiecznych. W roku 2007 mieszkańcy Powiatu świebodzińskiego wytworzyli 3,4 Mg przeterminowanych lub niewykorzystanych leków (kod

20 01 31*). Dane o ilości i rodzaju wytworzonych odpadów w jednostkach służby zdrowia i placówkach weterynaryjnych w roku 2007 zamieszczono w tabeli 2.3.-1.

Tab. 2.3.-1. Masa wytworzonych odpadów medycznych i weterynaryjnych w roku 2007 (Mg)
(wg UMWL)

Kod odpadu	Nazwa odpadu	Masa
18 01 02*	Części ciała i organy oraz pojemniki na krew i konserwanty służące do jej przechowywania (z wyłączeniem 18 01 03)	0,658
18 01 03*	Inne odpady, które zawierają żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny oraz inne formy zdolne do przeniesienia materiału genetycznego, o których wiadomo lub co do których istnieją wiarygodne podstawy do sądenia, że wywołują choroby u ludzi i zwierząt (np. zainfekowane pieluchomajtki, podpaski, podkłady), z wyłączeniem 18 01 80 i 18 01 82	4,27
18 01 04	Inne odpady niż wymienione w 18 01 03	3,0
18 02 02*	Inne odpady, które zawierają żywe drobnoustroje chorobotwórcze lub ich toksyny oraz inne formy zdolne do przeniesienia materiału genetycznego których wiadomo lub co do których istnieją wiarygodne podstawy do sądenia, że wywołują choroby u ludzi i zwierząt	0,007
Razem		7,935

Sposoby gospodarowania odpadami

Gospodarka odpadami odbywa się zgodnie z instrukcjami wewnątrz zakładowymi, zgodnymi z wytycznymi Inspekcji Sanitarnej. Odpady segregowane są „u źródła” a więc w salach operacyjnych, oddziałach szpitalnych, gabinetach zabiegowych itp. Gromadzone są w oznakowanych workach lub pojemnikach jednorazowego użytku.

Odpady medyczne i weterynaryjne unieszkodliwiane są poza Powiatem świebodzińskim.

Najważniejsze problemy

1. Brak powszechnie prowadzonej ewidencji wytwarzanych odpadów w placówkach medycznych i weterynaryjnych (głównie w małych lub indywidualnych praktykach).
2. Brak systemu zbierania przeterminowanych lekarstw z gospodarstw domowych.

2.3.5. Pojazdy wycofane z eksploatacji

Źródła i ilość powstających odpadów

W roku 2006 na terenie województwa lubuskiego zarejestrowanych było 489 635 pojazdów samochodowych i ciągników. Szacuje się, że rocznie ok. 6% zarejestrowanych pojazdów przekazywane jest do demontażu. Biorąc zatem powyższy wskaźnik, można oszacować, że w roku 2006 łączna masa pojazdów wycofanych z eksploatacji wyniosła w województwie ok. 30,0 tys. Mg. Ponieważ brak jest takich danych dla Powiatu świebodzińskiego, biorąc pod uwagę zaludnienie, można oszacować, że w Powiecie świebodzińskim rocznie jest wycofywanych z eksploatacji ok. 1 680 Mg pojazdów.

W wojewódzkim systemie odpadowym, dopiero w roku 2007 wykazano w Powiecie świebodzińskim wytworzenie zużytych lub nienadających się do użytkowania pojazdów (kod 16 01 04*) w ilości 9,457 Mg. Nie zanotowano natomiast wytworzenia zużytych lub nienadających się do użytkowania pojazdów niezawierających cieczy i innych niebezpiecznych elementów (kod 16 01 06). Wynika to z

tego, że na terenie Powiatu w latach 2004 - 2007 brak było stacji demontażu pojazdów. Na terenie Powiatu znajduje się natomiast punkt zbierania pojazdów (tab. 2.3.-2., poz. 3). Wykaz przedsiębiorstw funkcjonujących na terenie województwa lubuskiego zamieszczono w tabeli 2.3.-2.

Sposoby gospodarowania odpadami

Wykaz przedsiębiorstw zajmujących się demontażem pojazdów i punktów przyjmowania wyeksploatowanych pojazdów samochodowych funkcjonujących na terenie województwa lubuskiego:

Tab. 2.3.-2. Wykaz przedsiębiorców prowadzących punkty zbierania pojazdów na terenie woj. lubuskiego (wg LUW)

Podstawa prawna: Art. 42 ustawy z dn. 20.01.2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. Nr 25 z 2005 r., poz. 202)

L.p	Nazwa lub nazwisko , siedziba i adres prowadzącego punkt zbierania pojazdów	Adres punktu zbierania pojazdów	uwagi
1	Przedsiębiorstwo Przerobu Żłomu Metali „Centrozłom Wrocław” Oddział w Zielonej Górze ul. Batorego 126a,	ul. Batorego 126a, Zielona Góra	Decyzja Prezydenta Zielonej Góry z dnia 28.11.2005 r. znak: RM.III.OS-7660-145/05
2	P.H.U. „ANCO” Andrzej Wróblewski, Kręchoły, ul. Kargowska 32, 66-100 Sulechów.	Kręchoły, ul. Kargowska 32, 66-100 Sulechów	Decyzja Znak: RL-7648/18/05 z dnia 02.11.2005 r.
3	Zakład Surowców Wtórnych „ODZYSK” Elżbieta Tołłoczko, ul. Poznańska 14, 66-200 Świebodzin	ul. Poznańska 14, 66-200 Świebodzin	Decyzja Starosty powiatowego w Świebodziźnie znak: OŚR.II.7635-4/06 z dnia 24.05.2006 r.
4.	Przedsiębiorstwo Handlowo-produkcyjne „ARKO” Krzysztof Tobiś, ul. Artelarzystów 12/24, 68-200 Żary	Gminna Spółdzielnia „Samopomoc Chłopska”, ul. Górnośląska 26, 68-200 Żary	Decyzja Starosty powiatowego w Żarach znak: BO.II.7623/28z/2006 z dnia 27.07.2006 r.
5.	WIÓREX S.C. Elżbieta Wójkowska, Oleg Sidorowicz, Tylewice 79, 67-400 Wschowa	Tylewice 79, 67-400 Wschowa	Decyzja Starosty Wschowskiego z dnia 24.10.2005 r., znak: SOB 7647/22/2005

Tab. 2.3.-3. Wykaz przedsiębiorców prowadzących stacje demontażu pojazdów na terenie woj. lubuskiego (wg LUW)

Lp.	Nazwa podmiotu	Adres stacji demontażu	Rodzaj decyzji	Nr decyzji	Data ważności	Symbol wg decyzji R/D	Rodzaj odpadów	Zdolność przerobowa Mg/rok
1.	Moto – Gobex Sp. z o.o.	ul. Szczecińska 23 66-400 Gorzów Wlkp.	wytwarzanie, odzysk, zbieranie, transport	Decyzja Wojewody Lubuskiego z 30.05.2005r. znak: RŚ.III.APol.6620-22/05	20.05.2015	R-14	16 01 04	2289,0
2.	„ALBA Alifer” Sp. z o.o. w Gorzowie Wlkp.	ul. Walczaka 25, 66-400 Gorzów Wlkp.	wytwarzanie, odzysk, zbieranie, transport	Decyzja Wojewody Lubuskiego z 01.07.2005r. znak: RŚ.III.APol.6620-33/05, zmiana nazwy z PPUH ALIFER Sp. z o.o. na ALBA Alifer Sp. z o.o. Decyzja Wojewody Lubuskiego z 06.11.2006 r. znak: ŚR.II.APl.6620-44/06	20.01.2014	R-14	16 01 04	400,0
3.	Zakład Produkcyjno-Handlowo-Usługowy, Tadeusz Soloch,	ul. Młynarska 6, 69-200 Sulęcín	wytwarzanie, odzysk, zbieranie	Decyzja Wojewody Lubuskiego z dnia 22.07.2005 r. znak: RŚ.III.APol.6620-49/05	22.07.2015	R-14	16 01 04 16 01 06	400,0 50,0
4.	HANMET S.C. Piotr Błaszczyk, Ewa Jastrzębska	ul. Myśliborska 21, 66-400 Gorzów Wlkp.		Decyzja Wojewody Lubuskiego z dnia 06.07.2005 r.	06.07.2015	R-14	16 01 04 16 01 06	400,0 50,0

Lp.	Nazwa podmiotu	Adres stacji demontażu	Rodzaj decyzji	Nr decyzji	Data ważności	Symbol wg decyzji R/D	Rodzaj odpadów	Zdolność przerobowa Mg/rok
	SKUP ZŁOMU,			znak: RŚ.III.APol.6620-38/05				
5.	NOWIMET S.C. Paweł Chrzanowski, Wojciech Chrzanowski ul. Limanowskiego 5, 67-120 Kozuchów	ul. Dworcowa 67-120 Kozuchów	wytwarzanie, odzysk, zbieranie	Decyzja Wojewody Lubuskiego z dnia 24.06.2005 r. znak: RŚ.III.APol.6620-21/05	24.06.2005	R-14	16 01 04	1950
6.	HANDEL METALAMI „LECH” Wiesława Cholewa	ul. Wojska Polskiego 38, Rapice, 69 – 108 Cybinka	wytwarzanie, odzysk, zbieranie	Decyzja Wojewody Lubuskiego z dnia 20.07.2005 r. znak: RŚ.III.APol.6620-42/05	20.07.2015	R-14	16 01 04 16 01 06	400,0 50,0
7.	„AUTO UNIWERSAL” S.C. Pomoc Drogowa P. Zwoliński & W.Zwolińska ul. Gorzowska 41, 66-470 Kostrzyn n/O	Dąbroszyn 84 C, 66-460 Witnica	wytwarzanie, odzysk, zbieranie	Decyzja Wojewody Lubuskiego z dnia 22.07.2005 r. znak: RŚ.III.APol.6620-47/05	22.07.2015	R-14	16 01 04 16 01 06	400,0 50,0
8.	Przedsiębiorstwo Transportowe DREWTRANS S.C. Grzegorz	ul. Zbąszyńska 22, 66-320 Trzciel	wytwarzanie, odzysk, zbieranie	Decyzja Wojewody Lubuskiego z dnia 26.07.2005 r. znak:	26.07.2015	R-14	16 01 04 16 01 06	450,0 7,0

Lp.	Nazwa podmiotu	Adres stacji demontażu	Rodzaj decyzji	Nr decyzji	Data ważności	Symbol wg decyzji R/D	Rodzaj odpadów	Zdolność przerobowa Mg/rok
	Iwaniec & Jacek Iwaniec ul. Łąkowa 6			RŚ.III.APol.6620-50/05				
9.	AUTO-PROFI Ryszard Miško,	Jesioną 46ul. Słoneczna 8, 67-415 Kolsko	wytwarzanie, odzysk, zbieranie transport	Decyzja Wojewody Lubuskiego z dnia 22.07.2005 r. znak: RŚ.III.APol.6620-44/05	22.07.2015	R-14	16 01 04	200,0
10.	Zakład Handlu Opalem, Nawozami i Materiałami Budowlanymi, Franciszek Opiela,	ul. Kolejowa 5, 67-410 Sława	wytwarzanie, odzysk, zbieranie transport	Decyzja Wojewody Lubuskiego z dnia 22.072005 r. znak: RŚ.III.APol.6620-27/05	22.07.2015	R-14	16 01 04	300,0
11.	Punky Złomowania i Kasacji Pojazdów PHU MOTOR Export Import Grzegorz Cudajewicz, ul. Brzozowa 11a/6 67-300 Szprotawa	ul. Przemysłowa 4, Wiechlice, 67-300 Szprotawa	wytwarzanie, odzysk, zbieranie	Decyzja Wojewody Lubuskiego z dnia 11.08.2005 r. znak: RŚ.III.APol.6620-31/05	11.08.2015	R-14	16 01 04	400,0
12.	AUTO-EKO- SERVICE Sp. z o.o. ul. Podgórna 2,	ul. Groszkowa 7, 66-004 Racula,	wytwarzanie, odzysk, zbieranie	Decyzja Wojewody Lubuskiego z dnia 22.09.2005 r. znak:	26.09.2015	R-14	16 01 04 16 01 06	350,0 50,0

Lp.	Nazwa podmiotu	Adres stacji demontażu	Rodzaj decyzji	Nr decyzji	Data ważności	Symbol wg decyzji R/D	Rodzaj odpadów	Zdolność przerobowa Mg/rok
	65-057 Zielona Góra			RS.III.JDre.6620-59/05				
13.	Pomoc Drogowa PARKING Stanisław Śmiechowski Złomowanie Pojazdów	u. Transportowa 2, 69-100 Słubice	wytwarzanie, odzysk, zbieranie	Decyzja Wojewody Lubuskiego z dnia 06.09.2005 r. znak: RS.III.APol.6620-55/05	06.09.2015	R-14	16 01 04 16 01 06	350,0 50,0
14.	Zakład Usług Motoryzacyjnych „ENERGOAUTO” Sp. z o.o.	ul. Energetyków 4 , 66-400 Gorzów Wlkp.	wytwarzanie, odzysk, zbieranie	Decyzja Wojewody Lubuskiego z dnia 26.09.2005 r. znak: RS.III.APol.6620-54/05	26.09.2015	R-14	16 01 04 16 01 06	2500,0
15.	Firma Uchański, Transport Export-Import Mechanika Pojazdowa, Roman Uchański	Motylewo 30, 66-450 Bogdaniec	wytwarzanie, odzysk, zbieranie	Decyzja Wojewody Lubuskiego z dnia 06.01.2006 r. znak: RS.III.APol.6620-78/05-2/06	06.01.2015	R-14	16 01 04 16 01 06	700,0 200,0
16.	Przedsiębiorstwo Handlowo - Usługowe, „DARGO” Małgorzata Glezer	ul. Kościuszki 79, 66 – 540 Stare Kurowo	wytwarzanie, odzysk,	Decyzja Wojewody Lubuskiego z dnia 27.01.2006 r. znak: RS.III.APol.6620- 6/06	27.01.2015	R-14	16 01 04 16 01 06	750,0 200,0
17.	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „WTÓRMET” Obrót Surowcami	ul. Słoneczna 14, , 66-100 Sulechów	wytwarzanie, odzysk, zbieranie	Decyzja Wojewody Lubuskiego z dnia 24.02.2006 r. znak:	24.02.2015	R-14	16 01 04	1600,0

Lp.	Nazwa podmiotu	Adres stacji demontażu	Rodzaj decyzji	Nr decyzji	Data ważności	Symbol wg decyzji R/D	Rodzaj odpadów	Zdolność przerobowa Mg/rok
	Wtórnymi Jadwiga Cebrowska			RS.III.APol.6620- 7/06				
18.	Przedsiębiorstwo Wielobranżowe, RPR Rudolf Różański, ul. Sulechowska 14 c, 65-119 Zielona Góra	ul. Al. Wojska Polskiego 142, 65 – 119 Zielona Góra	wytwarzanie, odzysk, zbieranie transport	Decyzja Wojewody Lubuskiego z dnia 23.03.2006 r. znak: RS.III.APol.6620- 5/06	23.03.2015	R-14	16 01 04	2200,0
19.	PHU "DIAMENT" Zdzisław Libner	ul .Wiejska 6, 66-600 Krosno Odrzańskie	wytwarzanie, odzysk, zbieranie	Decyzja Wojewody Lubuskiego z dnia 10.04.2006r. znak:RS.III.APol.6620 -11/06	23.03.2015	R-14	16 01 04	100,0
20.	Przedsiębiorstwo Handlowo-Usługowe MOBIL-POLEN Ratownictwo Drogowe Paweł Kaczmarek	ul. Żagańska 24, 67-120 Kozuchów	wytwarzanie, odzysk,	Decyzja Wojewody Lubuskiego z dnia 21.04.2006 r. znak: RS.III.APol.6620-16/06	21.04.2016	R-14	16 01 04 16 01 06	500,0 200,0
21.	Rolnicza Spółdzielnia produkcyjna „Przyszłość”	Rejów 39, 67-124 Nowe Miasteczko		Decyzja Wojewody Lubuskiego z dnia 04.09.2006 r. znak: RS.II.APol.6620-34/06				

Podstawa prawna: Art. 42 ustawy z dn. 20.01.2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz.U. Nr 25 z 2005 r., poz. 202)

Zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. Nr 25, poz. 202 z późn. zm.) każda firma, która wprowadza na rynek powyżej tysiąca pojazdów rocznie musi utworzyć sieć punktów zbiórki pojazdów wycofanych z eksploatacji. Sieć istnieje wtedy, gdy odległość między poszczególnymi stacjami jest nie większa niż 50 km. Jeżeli pojazd jest wycofany z eksploatacji, to właściciel przekazuje kompletny pojazd wyłącznie przedsiębiorcy, który prowadzi stację demontażu, albo punkt zbierania pojazdów.

Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 28 lipca 2005 r. w sprawie minimalnych wymagań dla stacji demontażu oraz sposobu demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. Nr 143, poz. 1206) określa minimalne wymagania dla stacji demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji. Stanowi ono realizację art. 22 ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz transpozycję zapisów załącznika i dyrektywy 2000/53/UE z 18 września 2000 r. w sprawie pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Najważniejsze problemy

1. Brak pełnych danych dotyczących ilości pojazdów wycofanych z eksploatacji.
2. Brak na terenie Powiatu świebodzińskiego stacji demontażu pojazdów.
3. Prowadzenie demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji poza stacjami demontażu.
4. Działalność szarej strefy (rozmontowywanie pojazdów w nieuprawnionych do tego celu warsztatach).

2.3.6. Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

Źródła i ilość powstających odpadów

Odpady elektryczne i elektroniczne występują praktycznie wszędzie tam gdzie prowadzona jest działalność gospodarcza oraz w gospodarstwach domowych. Do odpadów tej grupy należą również transformatory i kondensatory zawierające PCB, zużyte urządzenia zawierające freony, HCFC, HFC, zużyte urządzenia zawierające wolny azbest. Szacuje się, że w gospodarstwach domowych w Powiecie świebodzińskim, w roku 2007 wytworzono 185,2 Mg zużytych urządzeń (3,3 kg/mieszkańca), w tym 8,5 Mg zaliczanych do odpadów niebezpiecznych (0,15 kg/mieszkańca). Masę wytworzonych odpadów tej grupy w przemyśle podano w tabeli 2.3.-4.

Tab. 2.3.-4. Ilość i rodzaj zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego powstałego w przemyśle w Powiecie świebodzińskim w 2006 roku (wg UMWL)

Kod odpadu	Nazwa odpadu	Mg
16 02 13*	Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12	3,567
16 02 14	Zużyte urządzenia inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 13	0,5
Razem		4,067

Sposoby gospodarowania odpadami

Sprzęt pochodzący z gospodarstw domowych powinien być zbierany przez jednostki handlowe na zasadzie wymiany przy zakupie nowego sprzętu lub w punktach wskazanych przez organ wykonawczy gminy.

Zebrane odpady kierowane są do zakładów, gdzie następuje ich przetwarzanie. Wyodrębnione z nich frakcje przekazywane są następnie do odzysku lub unieszkodliwienia.

Uaktualniany wykaz przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego oraz przedsiębiorców prowadzących działalność w zakresie jego przetwarzania znajduje się na stronie internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska pod adresem: www.gios.gov.pl.

Najważniejsze problemy

1. Brak pełnych danych dotyczących ilości zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.
2. Brak zorganizowanego wtórnego obiegu zużyтым sprzętem.
3. Niska świadomość ekologiczna społeczeństwa dotycząca gospodarki zużyтым sprzętem elektrycznym i elektronicznym oraz brak znajomości wymogów prawnych w tym zakresie.

2.3.7. Odpady zawierające azbest

Źródła i ilość powstających odpadów

Azbest jest nazwą handlową grupy materiałów włóknistych. Azbest szeroko stosowany był w kilku dziedzinach gospodarki, przede wszystkim w budownictwie, ale także w energetyce, transporcie i przemyśle chemicznym. Najważniejszymi zastosowaniami azbestu są:

- wyroby azbestowo-cementowe produkowane z azbestów chryzotylowego i amfibolowych, takie jak: pokrycia dachowe, rury ciśnieniowe, płyty okładzinowe i elewacyjne zawierające od 10-35% azbestu;
- wyroby izolacyjne stosowane do izolacji kotłów parowych, wymienników ciepła, zbiorników, przewodów rurowych oraz ubrań i tkanin ognioodpornych. Zawierają one w zależności od przeznaczenia od 75 do 100% azbestu, głównie chryzotyly;
- wyroby uszczelniające: tektury, płyty azbestowo-kauczukowe, szczeliwa plecione,
- wyroby cierne takie jak: okładziny cierne i taśmy hamulcowe stosowane do różnego typu hamulców,
- wyroby tekstylne: sznury i maty,
- wyroby hydroizolacyjne: lepiki asfaltowe, kity uszczelniające, asfalty drogowe uszlachetnione, zaprawy gruntujące, papa dachowa, płytki podłogowe, zawierające od 20 do 40% azbestu.

Szacuje się (w skali kraju), że ok. 96% ogólnej ilości wyrobów zawierających azbest stanowią płyty azbestowo-cementowe (faliste i płaskie).

Produkcja płyt azbestowo-cementowych w Polsce została zakazana Ustawą z dnia 19 czerwca 1997 r. *o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest* (Dz. U. Nr 101, poz. 628 z 1997 r. i Nr 156 z 1998 r.). Zgodnie z ustawą w Polsce do 28 września 1998 r. została całkowicie zakończona produkcja płyt azbestowo-cementowych (a wcześniej innych wyrobów zawierających azbest).

Natomiast po 28 marca 1999 r. obowiązuje zakaz obrotu azbestem i wyrobami zawierającymi azbest. Wyjątek stanowią wyroby z zawartością azbestu, które nie posiadają jeszcze swoich zamienników ze względu na ekstremalne warunki pracy. Wykaz takich wyrobów zawarty jest w rozporządzeniach ministra właściwego do spraw gospodarki w sprawie dopuszczenia wyrobów zawierających azbest do produkcji lub do wprowadzania na polski obszar celny. Dotyczy to azbestu włóknistego sprowadzanego do diafragmy do elektrolizy przeponowej przy produkcji chloru i wyrobów azbestowo-kauczukowych.

W powiecie świebodzińskim w analizowanych latach nie zanotowano wytworzenia odpadów zawierających azbest.

Sposoby gospodarowania odpadami

Biorąc pod uwagę zagrożenie dla środowiska, odpady zawierające azbest są usuwane przez specjalistyczne przedsiębiorstwa. Zgodnie z obowiązującymi przepisami, odpady te unieszkodliwiane

są przez składowanie. Na terenie Powiatu brak jest składowiska odpadów zawierających azbest, natomiast w województwie lubuskim odpady azbestowe deponowane są w wydzielonych kwaterach składowiska odpadów w Gorzowie Wlkp. - Chróścik.

Najważniejsze problemy

1. Brak dokładnej inwentaryzacji ilości wyrobów zawierających azbest.
2. Zbyt wolno przebiegający proces usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest.
3. Brak wdrożonych mechanizmów dofinansowania usuwania azbestu dla indywidualnych gospodarstw domowych.
4. Słaba świadomość mieszkańców dotycząca szkodliwości dla zdrowia i życia ludzi odpadów zawierających azbest.

2.3.8. Przeterminowane pestycydy

Źródła i ilość powstających odpadów

Przeterminowane środki ochrony roślin i odpady pestycydowe pochodzą z:

- przeterminowanych preparatów, które zostały wycofane z obrotu,
- bieżącej produkcji, dystrybucji i stosowania w rolnictwie.

Szacuje się, że w gospodarstwach domowych Powiatu świebodzińskiego corocznie powstaje ok. 4,3 Mg przeterminowanych i zużytych środków ochrony roślin (np. pestycydy, herbicydy, insektycydy).

W latach 2004 – 2007 nie zarejestrowano w Powiecie wytworzenia odpadów pestycydowych (poza gospodarstwami domowymi).

Sposoby gospodarowania odpadami

Obecnie, z uwagi na wysokie ceny preparatów, przeterminowaniu ulegają nieznaczne ilości pestycydów. Powstają natomiast odpady opakowaniowe po środkach ochrony roślin, które zgodnie z ustawą z dnia 11 maja 2001 roku *o opakowaniach i odpadach opakowaniowych* (Dz. U. Nr 63, poz. 638) powinny trafić one do producenta lub importera.

Najważniejsze problemy

- niska świadomość mieszkańców, którzy często wyrzucają opakowania po pestycydach do pojemników na odpady komunalne.

2.3.9. Odpady materiałów wybuchowych

Źródła i ilość powstających odpadów

Odpady materiałów wybuchowych powstają w wyniku działalności wojska zarówno w okresie minionym jak i działalności prowadzonej obecnie. Powstają one również w policji i służbie granicznej oraz w przedsiębiorstwach produkujących bądź stosujących materiały wybuchowe. Są to m.in. odpady amunicji, odpadowe wyroby pirotechniczne oraz inne materiały

Na terenie Powiatu świebodzińskiego w latach 2004 – 2007 nie wykazano wytwarzania odpadów materiałów wybuchowych (wg UMWL).

2.3.10. Zużyte opony

Źródła i ilość powstających odpadów

Zużyte opony (kod 16 01 03) powstają w wyniku bieżącej eksploatacji pojazdów mechanicznych. Źródłem powstawania tego odpadu są też samochody wycofane z eksploatacji. W roku 2006 w Powiecie świebodzińskim zarejestrowano wytworzenie 13,4 Mg, a w 2007 tylko 0,1 Mg zużytych opon. Są to z pewnością dane niepełne.

Sposoby gospodarowania odpadami

Sieć zbierania zużytych opon obejmuje firmy eksploatujące pojazdy, stacje demontażu i gminy. Opony pozostawiane są ponadto przez klientów w serwisach po ich wymianie. Tworzeniem kompleksowego systemu zbierania, odzysku i unieszkodliwiania zużytych opon zajmuje się w Polsce Centrum Utylizacji Opon Organizacja Odzysku S.A. w Warszawie.

W latach 2004-2007 nie odnotowano odzysku/recyklingu opon na terenie Powiatu świebodzińskiego.

Najważniejsze problemy

1. Brak pełnych informacji o ilości zużytych opon w Powiecie.
2. Mieszanie zużytych opon z odpadami komunalnymi i unieszkodliwianie ich przez składowanie (pomimo prawnego zakazu).

2.3.11. Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych i infrastruktury budownictwa

Źródła i ilość powstających odpadów

Odpady z budowy, remontów i demontażu infrastruktury powstają w budownictwie mieszkalnym jak i przemysłowym oraz w drogownictwie i kolejnictwie w dużym rozproszeniu. Odpady budowlane i remontowe wytwarzane są także w gospodarstwach domowych, jako odpady z remontów mieszkań, prowadzonych na małą skalę i wówczas są ujęte w zmieszanych odpadach komunalnych, oznaczonych kodem 20 03 01. Katalog nie wyodrębnia tego odpadu w grupie odpadów komunalnych, podgrupie odpadów gromadzonych selektywnie, ani wśród innych odpadów komunalnych. Przedsiębiorstwa zbierające od mieszkańców odpady mające charakter budowlanych, nadają im kody z grupy 17 (Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych)), stąd brak ich w wykazach dotyczących gospodarowania odpadami komunalnymi.

W roku 2007, w Powiecie świebodzińskim wytworzono 2 520,24 Mg odpadów budowlanych.

Sposoby gospodarowania odpadami

Mieszkańcy gromadzą odpady powstające w trakcie prac remontowych w podstawianych kontenerach („na telefon”). Zbieraniem i transportem odpadów z budowy, remontów i demontażu zajmują się wytwórcy tych odpadów jakimi są firmy budowlane, remontowe i demontażowe oraz osoby fizyczne prowadzące te prace. Odpady tej grupy poddawane są głównie odzyskowi np. do produkcji materiałów budowlanych.

Najważniejsze problemy

1. Duże rozproszenie powstających odpadów.
2. Usuwanie odpadów również na tzw. dzikie wysypiska.

2.3.12. Komunalne osady ściekowe

Źródła i ilość powstających odpadów

W powiecie świebodzińskim w 2007 roku funkcjonowały dwie komunalne oczyszczalnie z podwyższonym usuwaniem biogenów:

- w mieście Świebodzin – przepustowość 14 000 m³/dobę
- w gminie Świebodzin (Chociule) – przepustowość 200 m³/dobę

oraz trzy komunalne biologiczne oczyszczalnie ścieków:

- Gronów dla miejscowości w gminie Łągów o przepustowości 700 m³/dobę
- Toporów w gm. Łągów o przepustowości 300 m³/dobę
- w mieście Zbąszynek – przepustowość 1 200 m³/dobę

W roku 2007 wytworzono w wyniku oczyszczania ścieków komunalnych 808 Mg s.m. osadów.

Skład osadów ściekowych zależy nie tylko od rodzaju oczyszczanych ścieków, ale także od stosowanych procesów ich oczyszczania. Udział ścieków przemysłowych może mieć decydujący wpływ na jakość powstających osadów.

Osady ściekowe z oczyszczania ścieków komunalnych charakteryzują się łatwością zagniewania (z powodu dużej zawartości wysokobiałkowej substancji organicznej), nadmiernym uwodnieniem, trudnością w odwadnianiu (zależnie od postaci wody, jaką zawierają), lepkością i konsystencją, która powoduje, iż płyną wolniej niż woda.

Ciepło spalania osadów zależy od ilości i rodzaju związków organicznych w nich zawartych, dlatego osady surowe charakteryzuje ciepło spalania w granicach od 23 tys. do 29 tys. kJ/kg s.m. (wartość opałowa 15-21 tys. kJ/kg); osady ustabilizowane (po fermentacji beztlenowej lub tlenowej stabilizacji) mają niższą wartość ciepła spalania wynoszącą od 9 tys. do 14 tys. kJ/kg s.m (wartość opałowa 6,3-18 tys. kJ/kg).

Osady wykazują dużą zmienność składu chemicznego zależną od właściwości ścieków, technologii oczyszczania i przeróbki osadów. Jest on także podstawą do oceny prawidłowości przebiegu procesu stabilizacji i stabilności osadu oraz decyduje o wyborze sposobu stabilizacji i oceny możliwości jego ostatecznego unieszkodliwiania.

Spośród metali ciężkich w osadach znajdują się zarówno składniki pokarmowe, niezbędne dla organizmów żywych, takie jak: Cr, Sn, Zn, F, J, Co, Si, Mn, Cu, Mo, V (pod warunkiem, że nie występują w ilościach nadmiernych), jak i składniki uciążliwe dla środowiska. Do grupy wyjątkowo szkodliwych należą: Cd, Pb, Hg, As.

Sposoby gospodarowania odpadami

Głównym sposobem postępowania z wytworzonymi osadami ściekowymi było ich wykorzystanie w rolnictwie (654 Mg). W 2007 r oddano do składowania 126 Mg osadów, do rekultywacji terenów, w tym gruntów na cele rolne zastosowano ich 28 Mg.

Najważniejsze problemy

1. Nadal część osadów ściekowych magazynuje się na terenie oczyszczalni oraz unieszkodliwia na składowiskach odpadów, co należy uznać za zjawiska niekorzystne.

2.3.13. Odpady opakowaniowe

Źródła i ilość powstających odpadów

Odpady opakowaniowe to odpady powstałe z opakowań jednostkowych, zbiorczych oraz transportowych stosowanych w całym systemie pakowania towarów. Powstają one głównie w

podmiotach gospodarczych, zakładach produkcyjnych, jednostkach handlowych, gospodarstwach domowych, a także w biurach, szkołach, urzędach i innych miejscach użyteczności publicznej itp.

Tab. 2.3.-5. Ilość wytworzonych odpadów opakowaniowych na obszarze Powiatu świebodzińskiego w roku 2007 (wg UMWL)

Kod odpadu	Nazwa odpadu	Mg
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	1377,5
15 01 02	Opakowania z tworzyw sztucznych	161,1
15 01 03	Opakowania z drewna	23,8
15 01 04	Opakowania z metali	168,6
15 01 07	Opakowania ze szkła	0,5
15 01 10*	Opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych lub nimi zanieczyszczone (np. środkami ochrony roślin I i II klasy toksyczności - bardzo toksyczne i toksyczne)	3,146
15 01 11*	Opakowania z metali zawierające niebezpieczne porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest), włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi	0,02
Razem		1 734,666

Sposoby gospodarowania odpadami

Odpady opakowaniowe zbierane są z reguły selektywnie (do worków lub pojemników) lub wydzielane są w procesie segregacji w sortowni.

Najważniejsze problemy

1. Informacje o ilości podawanych odzyskowi/recyklingowi odpadów są niepełne ze względu na sposób raportowania, bowiem zgodnie z obowiązującym prawodawstwem, Organizacje Odzysku składają sprawozdania dla Urzędów Marszałkowskich zgodnie z miejscem rejestracji, a nie zebrania odpadów.
2. Niedostateczny poziom zbierania selektywnego odpadów opakowaniowych, szczególnie powstających w gospodarstwach domowych.

3. PROGNOZA ZMIAN

3.1. Prognoza demograficzna

Wg prognoz przeprowadzonych przez GUS, w Powiecie świebodzińskim, tak jak i w woj. lubuskim, do roku 2020 przewiduje się systematyczny spadek liczby mieszkańców zamieszkujących tereny miejskie i jednoczesny wzrost ilości mieszkańców terenów wiejskich:

Tab. 3.1.-1. Prognoza liczby mieszkańców Powiecie świebodzińskim na lata 2008 - 2020 (wg GUS)

Wyszczególnienie	2009	2012	2016	2020
Ludność ogółem, w tym:	55 960	55 973	55 874	55 727
- miasta	26 478	26 242	25 893	25 483
- wieś	29 531	29 688	29 893	30 171

3.2. Odpady komunalne

3.2.1. Prognoza dotycząca ilości oraz składu odpadów

Prognozując zmiany ilościowe i jakościowe odpadów komunalnych w Powiecie, za projektem planu gospodarki odpadami dla woj. lubuskiego (2008) przyjęto następujące założenia:

1. Nie będą następowały istotne zmiany składu morfologicznego odpadów;
2. Wzrost jednostkowego wskaźnika wytwarzania odpadów wynosił będzie 1% rocznie;

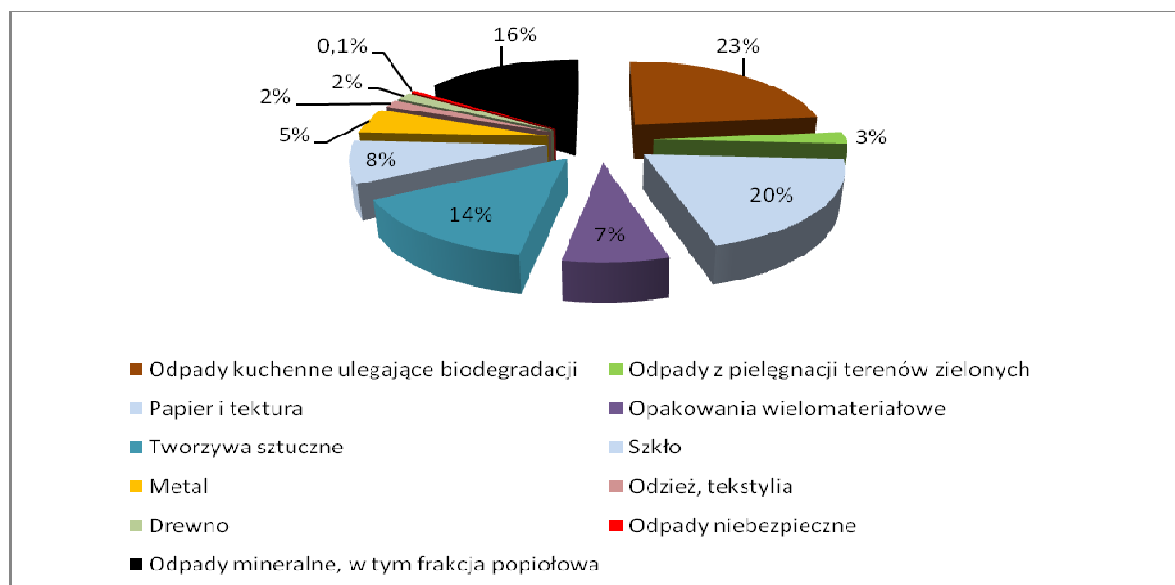
W tabeli 3.2.-1. zamieszczono informacje dotyczące szacunkowej masy wytwarzanych odpadów komunalnych w Powiecie świebodzińskim, a na rysunku 3.2.-1. szacunkowy skład morfologiczny odpadów zmieszanych.

Z punktu widzenia gospodarowania odpadami komunalnymi, istotnymi frakcjami są odpady ulegające biodegradacji oraz odpady niebezpieczne. Dane dotyczące prognozowanej szacunkowej masy tych odpadów zamieszczono w tabelach 3.2.-2. i 3.2.-3.

Tab. 3.2.-1. Prognozowana masa wytwarzanych odpadów komunalnych w Powiecie świebodzińskim (tys. Mg)

Wyszczególnienie	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Odpady zmieszane i zbierane selektywnie													
tereny miejskie	10,5	10,6	10,7	10,8	10,8	10,9	11,0	11,1	11,1	11,2	11,3	11,3	11,3
tereny wiejskie	5,5	5,5	5,6	5,7	5,7	5,8	5,9	5,9	6,0	6,1	6,1	6,2	6,3
<i>Razem</i>	<i>16,0</i>	<i>16,1</i>	<i>16,3</i>	<i>16,4</i>	<i>16,6</i>	<i>16,7</i>	<i>16,8</i>	<i>17,0</i>	<i>17,1</i>	<i>17,3</i>	<i>17,4</i>	<i>17,5</i>	<i>17,6</i>
Odpady z ogrodów i parków													
tereny miejskie	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25
tereny wiejskie	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25	0,25
<i>Razem</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>	<i>0,5</i>
Odpady z targowisk													
tereny miejskie	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,08	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07	0,07
tereny wiejskie	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09	0,09
<i>Razem</i>	<i>0,17</i>	<i>0,17</i>	<i>0,17</i>	<i>0,17</i>	<i>0,17</i>	<i>0,17</i>	<i>0,17</i>	<i>0,17</i>	<i>0,17</i>	<i>0,17</i>	<i>0,17</i>	<i>0,17</i>	<i>0,17</i>
Odpady z czyszczenia ulic i placów													
tereny miejskie	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
tereny wiejskie	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
<i>Razem</i>	<i>0,2</i>	<i>0,2</i>	<i>0,2</i>	<i>0,2</i>	<i>0,2</i>	<i>0,2</i>	<i>0,2</i>	<i>0,2</i>	<i>0,2</i>	<i>0,2</i>	<i>0,2</i>	<i>0,2</i>	<i>0,2</i>
Odpady wielkogabarytowe ¹													
tereny miejskie	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
tereny wiejskie	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3
<i>Razem</i>	<i>0,7</i>	<i>0,7</i>	<i>0,7</i>	<i>0,7</i>	<i>0,7</i>	<i>0,7</i>	<i>0,7</i>	<i>0,7</i>	<i>0,7</i>	<i>0,7</i>	<i>0,7</i>	<i>0,7</i>	<i>0,7</i>
Razem odpady komunalne (Mg/M, rok)	17,5	17,6	17,8	17,9	18,0	18,3	18,4	18,6	18,8	18,9	19,0	19,1	19,3
MM	11,4	11,5	11,6	11,7	11,7	11,8	11,9	12,0	12,1	12,1	12,1	12,2	12,3
W	6,1	6,1	6,2	6,3	6,3	6,4	6,5	6,5	6,6	6,7	6,8	6,9	6,9

¹⁾ meble i inne odpady dużych rozmiarów (poza zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym)

Rys. 3.2.-1. Szacunkowy skład morfologiczny odpadów zmieszanych (%)

Tab. 3.2.-2. Prognozowana masa wytwarzanych odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w Powiecie świebodzińskim (tys. Mg)

L.p.	Nazwa	Rok			
		2008	2012	2016	2020
1.	Odpady ulegające biodegradacji w niesegregowanych (zmieszanych) odpadach komunalnych, w tym:	7,5	7,8	8,0	8,3
1.1.	<i>Odpady kuchenne ulegające biodegradacji</i>	3,7	3,9	4,0	4,1
1.2.	<i>Odpady z pielęgnacji terenów zielonych</i>	0,4	0,4	0,4	0,4
1.3.	<i>Papier i tektura</i>	3,1	3,3	3,3	3,4
1.4.	<i>Tekstylnia (część ulegająca biodegradacji)</i>	0,01	0,01	0,01	0,01
1.5.	<i>Drewno</i>	0,2	0,3	0,3	0,3
2.	Odpady ulegające biodegradacji (z ogrodów i parków) – część ulegająca biodegradacji	0,4	0,4	0,4	0,4
3.	Odpady z targowisk (część ulegająca biodegradacji)	0,1	0,1	0,1	0,1
Razem		8,0	8,3	8,5	8,8

3.2.2. Prognozowane zmiany w zakresie organizacyjnym i technologicznym

W latach 2008 – 2020 należy oczekiwać następujących zmian w gospodarowaniu odpadami:

1. Rozwijać się będzie system zbierania selektywnego odpadów, w tym odpadów niebezpiecznych.
2. Wzrastać będzie koszt unieszkodliwiania odpadów przez składowanie, co związane będzie m.in. ze wzrostem opłat środowiskowych oraz zamykaniem w kraju składowisk niespełniających warunków środowiskowych. Będzie miało to wpływ na zwiększenie opłacalności odzysku, co z kolei spowoduje presję na zwiększenie stopnia odzysku odpadów.
3. Zwiększać się będzie ilość odpadów ulegających biodegradacji poddawanych odzyskowi, w tym również w celach energetycznych.
4. Pojawiać się będą coraz tańsze technologie odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

5. Gospodarowanie odpadami w Polsce organizowane będzie w coraz większym stopniu na szczeblu ponadgminnym, co wiązać się będzie z budową zakładów zagospodarowania odpadów o znaczeniu regionalnym.
6. Zmniejszać się będzie w kraju ilość eksploatowanych składowisk odpadów innych niż niebezpieczne i komunalne, na których składowane są odpady komunalnych, ze względu na zamykanie składowisk niespełniających wymagań, nieuzyskanie pozwoleń zintegrowanych (termin uzyskania pozwoleń minął 30 kwietnia 2007 r.).
7. W wyniku działań edukacyjnych wzrastać będzie świadomość ekologiczna mieszkańców.

3.3. Odpady pozostałe

Prognozowanie ilości odpadów powstających w przemyśle uwzględniać musi bardzo wiele czynników, które wynikają z kolei z mało przewidywalnych zjawisk, jakimi są w kolejnych kilkunastu latach np.

1. Poziom rozwoju gospodarczego Polski.
2. Koniunktura na rynkach zagranicznych.
3. Polityka Państwa wobec poszczególnych gałęzi produkcji itp.
4. Zmiany uregulowań prawnych.
5. Zmiany w technologiach produkcji.

Analizę prognoz dla poszczególnych grup odpadów przedstawiono w formie tabelarycznej (tab. 3.3.-1.)

Tab. 3.3.-1. Prognoza wytwarzania odpadów powstających w przemyśle na terenie Powiatu świebodzińskiego

Prognoza	Rok		
	2012	2016	2020
<i>Grupa 01 (odpady powstające przy poszukiwaniu, wydobywaniu, fizycznej i chemicznej przeróbce rud oraz innych kopalin)</i>			
Perspektywy rosnącej koniunktury w budownictwie mieszkaniowym i infrastrukturze drogowej powinny wpłynąć na wzrost wydobycia i produkcji kruszywa budowlanego, a tym samym na wzrost ilości powstających odpadów.	3 500,0	3 700,0	4 000,0
<i>Grupa 02 (odpady z rolnictwa, sadownictwa, upraw hydroponicznych, rybołówstwa, leśnictwa, łowiectwa oraz przetwórstwa żywności)</i>			
Biorąc pod uwagę obserwowany wzrost produkcji rolniczej, przy jednoczesnym dużym wykorzystaniu odpadów jako paszy w hodowli zwierząt w gospodarstwach rolnych oraz do nawożenia w rolnictwie, należy przypuszczać, że ilość wytwarzanych odpadów w tej grupie będzie nieznacznie wzrastać.	10 300,0	10 500,0	10 700,0
<i>Grupa 03 (odpady z przetwórstwa drewna oraz z produkcji płyt i mebli, masy celulozowej, papieru i tektury)</i>			
Obserwowane w Powiecie tendencje wskazują na coraz większą ilość wytwarzanych odpadów	65 000,0	75 000,0	80 000,0
<i>Grupa 04 (odpady z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego)</i>			
Analizując masę powstających odpadów z grupy 04 w latach 2004 – 2007 przyjęto nieznaczny wzrost ilości odpadów	49,0	50,0	51,0
<i>Grupa 08 (odpady z produkcji, przygotowania, obrotu i stosowania powłok ochronnych (farb, lakierów, emalii ceramicznych), kitu, klejów, szczeliw i farb drukarskich)</i>			
Biorąc pod uwagę tendencję zrostową obserwowaną w	650,0	750,0	820,0

Prognoza	Rok		
	2012	2016	2020
kraju, przyjęto systematyczny wzrost masy odpadów			
Grupa 09 (odpady z przemysłu fotograficznego i usług fotograficznych)			
Systematyczny rozwój fotografii cyfrowej powodował będzie spadek ilości odpadów.	0,12	0,10	0,8
Grupa 10 (odpady z procesów termicznych)			
Na podstawie obserwowanych tendencji przyjęto dalszy nieznaczny spadek masy odpadów	1 700,0	1 680,0	1 650,0
Grupa 11 (odpady z chemicznej obróbki i powlekania powierzchni metali oraz innych materiałów i z procesów hydrometalurgii metali nieżelaznych)			
Biorąc pod uwagę prognozy opracowane na potrzeby krajowego planu gospodarki odpadami oraz masę wytwarzanych odpadów w Powiecie, przyjęto dalszy wzrost masy wytwarzanych odpadów	80,0	85,0	90,0
Grupa 12 (odpady z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych)			
Na podstawie obserwowanych tendencji przyjęto dalszy spadek masy wytwarzanych odpadów	15,0	14,0	12,0
Grupa 14 (odpady z rozpuszczalników organicznych, chłodziw i propelentów (z wyłączeniem grup 07 i 08))			
Obserwując tendencje w województwie, przyjęto stabilizację wytwarzanych odpadów	0,8	0,9	1,0
Grupa 15 (odpady opakowaniowe; sorbenty, tkaniny do wycierania, materiały filtracyjne i ubrania ochronne nieujęte w innych grupach)			
Z uwagi na postęp technologiczny, jaki dokonuje się w zakresie wytwarzania materiałów opakowaniowych i opakowań, polegający na znacznym obniżeniu ich masy, a także ze względu na konieczność przeprowadzania przez przedsiębiorców redukcji masy opakowań w systemach pakowania towarów przewiduje się nieznaczny wzrost masy odpadów opakowaniowych.	2 000,0	2 250,0	2 500,0
Grupa 16 (odpady nieujęte w innych grupach)			
Obserwowane tendencje w Powiecie oraz prognozy dla kraju wskazują na, systematyczny wzrost tej grupy odpadów	200,0	230,0	250,0
Grupa 17 (odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej (włączając glebę i ziemię z terenów zanieczyszczonych))			
Trwająca, stała tendencja wzrostu w budownictwie powodować będzie nadal systematyczny wzrost ilości wytwarzanych odpadów.	20 000,0	23 000,0	25 000,0
Grupa 18 (odpady medyczne i weterynaryjne)			
Biorąc pod uwagę zakładany w Polsce wzrost dostępności usług medycznych oraz starzenie się społeczeństwa, wzrastać będzie ilość odpadów	22,0	25,0	27,0
Grupa 19 (odpady z instalacji i urządzeń służących zagospodarowaniu odpadów, z oczyszczalni ścieków oraz z uzdatniania wody pitnej i wody do celów przemysłowych)			
Biorąc pod uwagę cele stawiane w Polityce Ekologicznej Państwa oraz w krajowym planie gospodarki odpadami 2010 przyjęto systematyczny wzrost masy odpadów	27,0	32,0	35,0
Razem	103 543,92	117 317,00	125 136,80

4. PRZYJĘTE CELE W GOSPODARCE ODPADAMI NA LATA 2009 - 2020

4.1. Odpady komunalne

Cele główne:

1. Zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymaganiami ochrony środowiska.
2. Gospodarowanie odpadami w powiecie w oparciu o ponadgminny zakład zagospodarowania odpadów.
3. Zwiększenie ilości zbieranych selektywnie odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych.
4. Wyeliminowanie praktyki nielegalnego składowania odpadów.
5. Zmniejszenie ilości odpadów unieszkodliwianych przez składowanie.
6. Zamknięcie do końca 2009 r. wszystkich składowisk odpadów niespełniających przepisów prawa.

Cele szczegółowe:

1. Objęcie zorganizowanym systemem odbierania odpadów komunalnych, w tym zbieraniem selektywnym 100% mieszkańców Powiatu do końca roku 2009.
2. Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji unieszkodliwianych przez składowanie. W stosunku do ilości tych odpadów wytwarzanych w Powiecie w roku 1995, zgodnie z zapisami krajowego planu gospodarki odpadami (2006) dopuszcza się do składowania następujące ilości odpadów ulegających biodegradacji:
 - w 2010 r. nie więcej niż 75%,
 - w 2013 r. nie więcej niż 50%,
 - w 2020 r. nie więcej niż 35%.
3. Zmniejszenie masy składowanych odpadów do max. 85% ilości odpadów wytwarzanych w roku 2014.

4.2. Odpady z grup 01 - 19

Cele ogólne dla gospodarowania odpadami powstającymi w przemyśle (do realizacji przez podmioty gospodarcze):

1. W okresie od 2009 r. do 2010 r. przyjmuje się następujące cele:
 - zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom odzysku do 85% w 2010 r.,
 - utrzymanie ilości odpadów unieszkodliwianych poza składowaniem na poziomie 70% w 2010 r.
2. W okresie od 2011 r. do 2020 r. – następujące cele:
 - zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom odzysku do 90% w 2019 r.,
 - zwiększenie udziału odpadów unieszkodliwianych poza składowaniem do 80% w 2019 r.

Cele szczegółowe dla wybranych grup odpadów podano poniżej (zgodnie z Planem gospodarki odpadami dla woj. lubuskiego, 2008)

4.2.1. Odpady niebezpieczne

Odpady zawierające PCB

1. W okresie od 2008 do 2010 r. celem jest całkowite zniszczenie i wyeliminowanie PCB ze środowiska poprzez kontrolowane unieszkodliwianie PCB oraz dekontaminację lub unieszkodliwianie urządzeń zawierających PCB.
2. W okresie od 2011 do 2019 r. należy dokonać likwidacji odpadów zawierających PCB o stężeniu poniżej 50 ppm.

Oleje odpadowe

1. Poprawa systemu zbierania olejów odpadowych, w szczególności od mieszkańców.
2. Zwiększenie poziomu wiedzy mieszkańców i przedsiębiorców o szkodliwości olejów, które usuwane są do środowiska.
3. W latach 2008 – 2019 utrzymanie poziomu odzysku na poziomie co najmniej 50%, a recyklingu rozumianego jako regeneracja na poziomie co najmniej 35%.

Zużyte baterie i akumulatory

1. Zgodnie z polityką ekologiczną państwa celem nadrzędnym jest rozbudowa systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytych baterii i akumulatorów ukierunkowanego na całkowite wyeliminowanie ich składowania.
2. W latach 2008 - 2009 należy osiągnąć co najmniej poziomy odzysku i recyklingu wynikające z ustawy z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej (Dz. U. z 2007 r. Nr 90, poz. 607) oraz rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie rocznych poziomów odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych i użytkowych (Dz. U. 2007 Nr 109, poz. 752) wskazane w tabeli 4.2.-1.

Tab. 4.2.-1. Poziomy odzysku i recyklingu zużytych baterii i akumulatorów

L.p.	Rodzaj baterii lub akumulatorów, z których powstał odpad	2008		2009	
		Poziom (%)			
		Odzysk	Recykling	Odzysk	Recykling
1.	Akumulatory kwasowo- ołowiowe	wszystkie zgłoszone	wszystkie zebrane	wszystkie zgłoszone	wszystkie zebrane
2.	Akumulatory niklowo-kadmowe (wielkogabarytowe)	60	60	60	60
3.	Akumulatory niklowo-kadmowe (małogabarytowe)	40	40	40	40
4.	Akumulatory niklowo-żelazowe oraz inne akumulatory elektryczne (wielkogabarytowe)	40	40	40	40
5.	Akumulatory niklowo-żelazowe oraz inne akumulatory elektryczne (małogabarytowe)	20	20	20	20
6.	Ogniwa i baterie galwaniczne oraz ich części z wyłączeniem części ogniw i baterii galwanicznych	18	18	20	20

W okresie od 2010 do 2018 r. stawia się następujące cele (dla 2019 roku brak celu ilościowego):

1. Osiąganie poziomów zbierania i wydajności recyklingu (zdefiniowanych i określonych w nowej dyrektywie 2006/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dn. 6 września 2006r. w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów oraz uchylającej dyrektywę 91/157/EWG (Dz. Urz. WE L 266 z 26.9.2006r. str. 1):

- minimalnego poziomu zbierania zużytych baterii i akumulatorów w wysokości 25% do 2012 r. – zgodnie z art. 10 ust.2 lit. a,
- minimalnego poziomu zbierania zużytych baterii i akumulatorów w wysokości 45% do 2016 r.– zgodnie z art. 10 ust.2 lit. b,
- minimalnego poziomu wydajności recyklingu w wysokości 65% średniej wagi baterii i akumulatorów ołowiowo-kwasowych, w tym recykling zawartości ołowiu w najwyższym, technicznie możliwym do osiągnięcia stopniu przy jednoczesnym unikaniu nadmiernych kosztów (do 2011 r.) – zgodnie z art. 12 ust.4,
- minimalnego poziomu wydajności recyklingu w wysokości 75% średniej wagi baterii i akumulatorów niklowo-kadmowych, w tym recykling zawartości kadmu w najwyższym, technicznie możliwym do osiągnięcia stopniu przy jednoczesnym unikaniu nadmiernych kosztów (do 2011 r.) – zgodnie z art. 12 ust.4,
- minimalnego poziomu wydajności recyklingu 50% średniej wagi innych odpadów w postaci baterii i akumulatorów (do 2011 r.) – zgodnie z art. 12 ust.4,

Odpady medyczne i weterynaryjne

1. Upowszechnienie obowiązku prowadzenia ewidencji wytwarzanych odpadów w placówkach medycznych i weterynaryjnych, szczególnie o charakterze lekarskich praktyk indywidualnych
2. Upowszechnienie systemu zbierania przeterminowanych lekarstw z gospodarstw domowych na całym obszarze województwa.
3. W okresie od 2008 r. do 2019 r. celem będzie podniesienie efektywności selektywnego zbierania odpadów medycznych i weterynaryjnych (w tym segregacji odpadów u źródła powstawania), co spowoduje zmniejszenie ilości odpadów innych niż niebezpieczne w strumieniu odpadów niebezpiecznych.

Pojazdy wycofane z eksploatacji

1. Pełna ewidencja danych dotyczących pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz eliminacja tzw. szarej strefy ich demontażu.
2. Zgodnie z polityką ekologiczną państwa celem nadrzędnym jest zapewnienie pełnej skuteczności działania systemu zbierania i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji oraz odzysku, w tym recyklingu, odpadów powstających z pojazdów wycofanych z eksploatacji.
3. W związku z powyższym wyznacza się następujące cele cząstkowe w okresie od 2008 r. do 2019 r.:
 - dla pojazdów wyprodukowanych przed 1 stycznia 1980 r. osiągnięcie po 1 stycznia 2006 r. poziomów odzysku i recyklingu odpowiednio nie niższych niż 75 % i 70 % masy pojazdów przyjętych do stacji demontażu w skali roku,
 - dla pozostałych pojazdów osiągnięcie po 1 stycznia 2006 r. poziomów odzysku i recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji w wysokości odpowiednio co najmniej 85 % i 80 % masy pojazdów przyjętych w skali roku,
 - uzyskanie w okresie od 1 stycznia 2015 r. poziomów odzysku i recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji w wysokości odpowiednio co najmniej 95 % i 85 % masy pojazdów przyjętych w skali roku.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

1. Zwiększenie poziomu wiedzy mieszkańców i przedsiębiorców dotyczącej gospodarki zużytym sprzętem elektrycznym i elektronicznym oraz wymogów prawnych w tym zakresie.

2. Pełna ewidencja danych dotyczących ilości zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.
3. Zgodnie z polityką ekologiczną państwa celem nadrzędnym jest rozbudowa systemu odzysku i unieszkodliwiania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego ukierunkowanego na całkowite wyeliminowanie ich ze składowania. W związku z powyższym wyznacza się następujące cele cząstkowe w okresie od 2008 r. do 2019 r.:
4. Osiągnięcie od 1 stycznia 2008 r. poziomów odzysku i recyklingu zużytego sprzętu w wysokości:
 - dla zużytego sprzętu powstałego ze sprzętu w postaci wielkogabarytowych urządzeń gospodarstwa domowego i automatów do wydawania:
 - poziomu odzysku w wysokości 80 % masy zużytego sprzętu,
 - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 75 % masy zużytego sprzętu;
 - dla zużytego sprzętu powstałego ze sprzętu w postaci sprzętu teleinformatycznego, telekomunikacyjnego i audiowizualnego:
 - poziomu odzysku w wysokości 75 % masy zużytego sprzętu,
 - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 65 % masy zużytego sprzętu;
 - dla zużytego sprzętu powstałego ze sprzętu w postaci małogabarytowych urządzeń gospodarstwa domowego; sprzętu oświetleniowego; narzędzi elektrycznych i elektronicznych z wyjątkiem wielkogabarytowych, stacjonarnych narzędzi przemysłowych; zabawek, sprzętu rekreacyjnego i sportowego oraz przyrządów do nadzoru i kontroli:
 - poziomu odzysku w wysokości 70 % masy zużytego sprzętu,
 - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytego sprzętu w wysokości 50 % masy zużytego sprzętu;
 - dla zużytych gazowych lamp wyładowczych - poziomu recyklingu części składowych, materiałów i substancji pochodzących ze zużytych lamp w wysokości 80 % masy tych zużytych lamp.
2. Osiągnięcie od 1 stycznia 2008 r. poziomu selektywnego zbierania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych w wysokości 4 kg/mieszkańca/rok (13 523,0 Mg w województwie).

Odpady zawierające azbest

1. W okresie od 2008 r. do 2019 r. zakłada się osiągnięcie celów określonych w przyjętym w dniu 14 maja 2002 r. przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej „Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”.

Przeterminowane pestycydy

1. W okresie do 2010 r. planuje się likwidację mogilników i magazynów zawierających przeterminowane środki ochrony roślin.
2. W okresie od 2011 r. do 2019 r. planuje się likwidację pestycydowych skażeń terenu spowodowanych przez mogilniki, zagrażających bezpieczeństwu użytkowych wód podziemnych.

Odpady materiałów wybuchowych

1. W okresie od 2008 r. do 2019 r. celem nadrzędnym jest rozbudowa systemu zagospodarowania odpadów wybuchowych oraz dostosowanie go do wymagań ochrony środowiska.

4.2.2. Odpady pozostałe

Zużyte opony

W okresie od 2008 r. do 2018 r. (dla 2019 roku brak wartości rocznego poziomu odzysku) celem nadrzędnym jest rozbudowa systemu zagospodarowania zużytych opon, w tym osiągnięcie poziomów odzysku i recyklingu zużytych opon zgodnie z tabelą 4.2.-2.

Tab. 4.2.-2. Roczne poziomy odzysku i recyklingu zużytych opon do roku 2018

L.p.	Rodzaj produktu, z którego powstał odpad	2010 r.		2018 r.	
		% poziomu		% poziomu	
		odzysku	recyklingu	odzysku	recyklingu
1.	Opony	85	15	100	20

Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

1. W okresie od 2008 r. do 2018 r. (dla 2019 roku brak wartości rocznego poziomu odzysku) celem nadrzędnym jest rozbudowa systemu selektywnego zbierania odpadów z remontów, budowy i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej do odzysku, aby osiągnąć następujące poziomy odzysku: 50% w 2010 r. oraz 80% w 2018 r.

Komunalne osady ściekowe

W perspektywie do 2019 r. podstawowe cele w gospodarce komunalnymi osadami ściekowymi są następujące:

1. Całkowite ograniczenie składowania osadów ściekowych.
2. Zwiększenie ilości komunalnych osadów ściekowych przetwarzanych przed wprowadzeniem do środowiska oraz osadów przekształcanych metodami termicznymi.
3. Maksymalizacja stopnia wykorzystania substancji biogennej zawartych w osadach przy jednoczesnym spełnieniu wszystkich wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego i chemicznego.

Odpady opakowaniowe

1. W gospodarce odpadami opakowaniowymi w okresie od 2008 r. do 2018 r. (dla 2019 roku brak wartości rocznego poziomu odzysku) przyjęto jako cel nadrzędny rozbudowę systemu, aby osiągnąć cele określone w tabeli 4.2.-3.

Tab. 4.2.-3. Roczne poziomy odzysku i recyklingu odpadów opakowaniowych do roku 2018

L.p.	Rodzaj produktu, z którego powstał odpad	2010 r.		2018 r.	
		% poziomu		% poziomu	
		odzysku	recyklingu	odzysku	recyklingu
1.	Opakowania (ogółem)	60	min. 38	60	55-80
2.	Opakowania z tworzyw sztucznych	-	min. 18	-	min. 22,5
3.	Opakowania z aluminium	-	min. 45	-	min. 50
4.	Opakowania ze stali	-	min. 35	-	min. 50

L.p.	Rodzaj produktu, z którego powstał odpad	2010 r.		2018 r.	
		% poziomu		% poziomu	
		odzysku	recyklingu	odzysku	recyklingu
5.	Opakowania z papieru i tektury	-	min. 54	-	min. 60
6.	Opakowania ze szkła	-	min. 49	-	min. 60
7.	Opakowania z materiałów naturalnych (drewna i tekstyliów)	-	-	-	-
8.	Opakowania z drewna	-	min. 15	-	min. 15

5. KIERUNKI DZIAŁAŃ I SYSTEM GOSPODAROWANIA ODPADAMI

5.1. Odpady komunalne

5.1.1. Działania zmierzające do zapobiegania powstawaniu odpadów, ograniczenia ilości odpadów oraz ich negatywnego oddziaływania na środowisko

1. Intensyfikacja działań edukacyjno - informacyjnych promujących właściwe postępowanie z odpadami.
2. Promowanie wykorzystywania produktów wytwarzanych z materiałów odpadowych poprzez odpowiednie działania promocyjne i edukacyjne oraz zamówienia publiczne.
3. Eliminowanie uciążliwości dla środowiska związanych z eksploatacją składowisk, w tym zamykanie i rekultywacja składowisk niespełniających wymogów prawa.
4. Ujmowanie kryteriów ochrony środowiska przy finansowaniu zadań ze środków publicznych.

5.1.2. Działania wspomagające prawidłowe postępowanie z odpadami w zakresie gospodarowania odpadami

1. Wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.
2. Zapewnienie przepływu strumieni odpadów zgodnie z uchwalonymi planami gospodarki odpadami (powiatowym i gminnymi).
3. Kontrolowanie przez gminy stanu zawieranych umów przez właścicieli nieruchomości z podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych.
4. Wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania.
5. Kontrolowanie przez odpowiednie organy zgodności ustaleń zawartych w wydanych zezwoleniach podmiotom prowadzącym działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów.
6. Opracowanie programów rozwoju selektywnego zbierania odpadów komunalnych na poziomie gminnym w ramach planów gospodarki odpadami.
7. Współpraca samorządu terytorialnego z organizacjami odzysku i przemysłem w celu stymulowania rozwoju rynku surowców wtórnych i produktów zawierających surowce wtórne.
8. Wydawanie pozwoleń wyłącznie na budowę instalacji realizujących założenia planu gospodarki odpadami dla Powiatu świebodzińskiego, których celowość została potwierdzona analizą koszty - korzyści.
9. Monitorowanie wskazanych w Planie gospodarki odpadami dla Powiatu świebodzińskiego wskaźników wytwarzania odpadów.

5.1.3. Zbieranie, transport, odzysk i unieszkodliwianie odpadów

1. Tworzenie systemów gospodarowania odpadami uwzględniającego wszystkie niezbędne elementy gospodarki oraz dostosowanych do warunków lokalnych.
2. Zgodnie z KPGO 2010, prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych tak, aby możliwe było wydzielenie następujących frakcji odpadów:
 - odpady z pielęgnacji ogrodów i parków (tzw. odpady zielone),
 - papier i tektura (w tym opakowania, gazety, czasopisma, itd.),
 - odpady opakowaniowe ze szkła w podziale na szkło bezbarwne i kolorowe,
 - tworzywa sztuczne,

- metale,
- zużyte baterie i akumulatory,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- przeterminowane leki,
- chemikalia (farby, rozpuszczalniki, oleje odpadowe, itd.),
- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- odpady budowlane remontowe.

Pozostałe frakcje odpadów komunalnych mogą być zbierane łącznie jako zmieszane odpady komunalne.

3. Sposób zbierania odpadów odpowiedni dla przyjętej w zakładzie zagospodarowania odpadów technologii przekształcania odpadów, do którego odpady te będą kierowane.
4. Transport selektywnie zebranych odpadów w sposób zapobiegający ich zmieszaniu.
5. Gospodarka odpadami w województwie oparta o zakład zagospodarowania odpadów (ZZO) Obszar Wschodni. Zgodnie z KPGO 2010 plan gospodarki odpadami dla woj. lubuskiego (2008), zakład ten powinien obsługiwać obszar zamieszkały przez co najmniej 150 tys. mieszkańców.
6. Odpady do zagospodarowania mogą być kierowane z terenu gminy tylko i wyłącznie do obiektów zapewniających co najmniej zakres usług podany w pkt. 7.
7. Zgodnie z KPGO 2010, ZZO winien zapewniać co najmniej następujący zakres usług:
 - mechaniczno – biologiczne lub termiczne przekształcanie zmieszanych odpadów komunalnych i pozostałości z sortowni,
 - składowanie przetworzonych zmieszanych odpadów komunalnych,
 - kompostowanie odpadów z pielęgnacji terenów zielonych,
 - sortowanie poszczególnych frakcji odpadów komunalnych zbieranych selektywnie (opcjonalnie),
 - zakład demontażu odpadów wielkogabarytowych (opcjonalnie),
 - zakład przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (opcjonalnie).
8. Planowany do budowy ZZO Obszar Wschodni w uzasadnionych przypadkach składać się może z kilku obiektów rozmieszczonych w poszczególnych miejscowościach obsługiwanego regionu, w tym stacji przeładunkowych. Stacje te obok urządzeń do przeładunku odpadów mogą być również wyposażone w inne elementy gospodarowania odpadami, takie jak np. urządzenia do doczyszczania zebranych selektywnie odpadów, kompostownie, magazyny na surowce, odpady niebezpieczne itp.
9. Składowiska spełniające wszystkie wymogi prawa mogą funkcjonować na obszarze ZZO Obszar Wschodni do czasu ich wypełnienia lub obowiązywania odpowiednich zezwoleń.
10. Budowane i/lub rozbudowywane będą jedynie składowiska, które są elementem ZZO Obszar Wschodni. Zgodnie z art. 52 ust. 4 ustawy z dnia 27 kwietnia o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2007 Nr 39, poz. 251), organ właściwy do wydania pozwolenia na budowę składowiska odpadów odmawia wydania pozwolenia na budowę składowiska odpadów, jeżeli budowa składowiska odpadów nie jest określona w wojewódzkim planie gospodarki odpadami.
11. Wykorzystanie technologii pozwalających na wykorzystanie właściwości materiałowych odpadów, nawozowych oraz energii zawartej w odpadach.
12. Stosowanie w ZZO technologii oraz wyposażenia gwarantującego realizację zakładanych dla Powiatu świebodzińskiego celów w zakresie gospodarowania odpadami.
13. Stosowanie technologii spełniających kryteria BAT.

5.1.4. System gospodarowania odpadami komunalnymi w Powiecie świebodzińskim

W KPGO 2010 oraz w planie gospodarki odpadami dla woj. lubuskiego (2008) najważniejszą koncepcją jest stworzenie Zakładów Zagospodarowania Odpadami, które to będą w racjonalny i prawidłowy sposób zarządzać gospodarką odpadami. W związku z tym, w trakcie opiniowania planu wojewódzkiego, gminy Powiatu świebodzińskiego wyraziły zgodę w formie deklaracji na objęcie jej

systemem gospodarowania odpadami w ramach ZZO Długoszyn (Lubrza i Łagów) oraz ZZO Obszar Wschodni (Skąpe, Szczaniec, Świebodzin i Zbąszynek).

W planie gospodarki odpadami dla woj. lubuskiego (2008) zaplanowano dla części Powiatu świebodzińskiego budowę ZZO obejmującego swym zasięgiem obszar zamieszkały przez ok. 190 tys. mieszkańców, lecz nie wskazano lokalizacji zakładu. Wynikało to z tego, że brak było w czasie opracowywania powyższego dokumentu jakichkolwiek deklaracji ze strony potencjalnych inwestorów o zamierzeniach dotyczących budowy ZZO zgodnie z zasadami podanymi w pkt. 5.1.3. Wykaz gmin planowanych do obsługi przez ZZO Długoszyn oraz ZZO Obszar Wschodni podano w tabeli 5.1.-1. i na mapie w 5.1.-2.

Do czasu wybudowania ZZO Obszar Wschodni, odpady kierowane będą do zagospodarowania wg zasad aktualnie obowiązujących, przy założeniu dążenia do realizacji postawionych w planie gospodarki odpadami dla Powiatu świebodzińskiego celów. Po wybudowaniu powyższego ZZO, w zezwoleniach na odbieranie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości, dla gmin Skąpe, Szczaniec, Świebodzin i Zbąszynek wskazywany będzie powyższy zakład jako jedyne miejsca odzysku i unieszkodliwiania odpadów z terenu Powiatu świebodzińskiego.

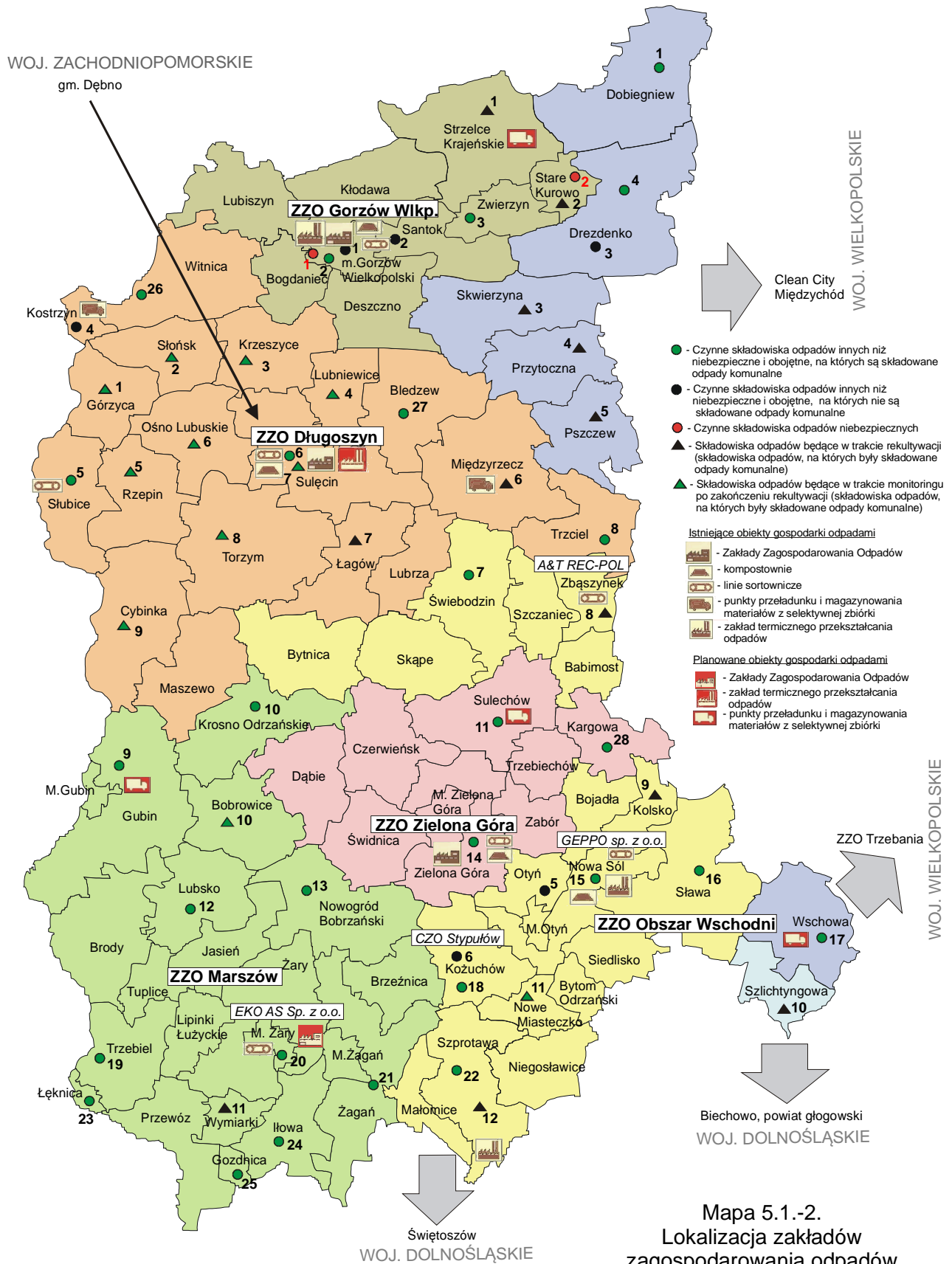
Natomiast dla przedsiębiorstw zbierających odpady z terenu gmin Lubrza i Łagów należy zmienić decyzje w taki sposób, aby odpady z tych gmin kierowane były tylko i wyłącznie do ZZO Długoszyn.

W przypadku, gdy do roku 2012 nie zostanie wybudowany zakład zagospodarowania odpadów Obszar Wschodni obejmujący swoim zasięgiem obsługi gminy wskazane w tabeli 5.1.-1., zgodnie z planem gospodarki odpadami dla woj. lubuskiego podjęte będą działania w celu rozbudowy ZZO w Długoszynie, tak aby przyjmowane były do niego również odpady z gmin Skąpe, Szczaniec, Świebodzin i Zbąszynek (mapa 5.1.-3.).

Tab. 5.1.-1. Obszary objęte obsługą przez ZZO Długoszyn oraz ZZO Obszar Wschodni

Gmina	Nazwa ZZO	Typ gminy
Lubrza	ZZO Długoszyn	W
Łagów	ZZO Długoszyn	W
Skąpe	ZZO Obszar Wschodni	W
Szczaniec	ZZO Obszar Wschodni	W
Świebodzin	ZZO Obszar Wschodni	MW
Zbąszynek	ZZO Obszar Wschodni	MW

Tab. 5.1.-2. Charakterystyka ogólna obszaru objętego obsługą przez ZZO Długoszyn i ZZO Obszar Wschodni

	ZZO Długoszyn				ZZO Obszar Wschodni			
	Liczba mieszkańców (tys.)		Masa odpadów komunalnych (tys. Mg)		Liczba mieszkańców (tys.)		Masa odpadów komunalnych (tys. Mg)	
	Razem ZZO	W tym Powiat świebodziński	Razem ZZO	W tym Powiat świebodziński	Razem ZZO	W tym Powiat świebodziński	Razem ZZO	W tym Powiat świebodziński
2008	160,0	8,8	54,6	1,8	190,6	46,3	73,2	15,7
2009	159,9	8,9	55,1	1,8	190,6	46,3	73,8	15,8
2010	159,8	8,9	55,6	1,9	190,5	46,2	74,4	16,0
2011	159,7	8,9	56,0	1,9	190,4	46,2	75,0	16,1
2012	159,6	8,9	56,5	1,9	190,2	46,1	75,6	16,2
2013	159,5	8,9	57,0	1,9	190,2	46,1	76,2	16,3
2014	159,4	9,0	57,4	1,9	190,0	46,1	76,8	16,5
2015	159,2	9,0	57,9	2,0	189,8	46,0	77,4	16,6
2016	159,1	9,0	58,3	2,0	189,6	45,9	78,0	16,7
2017	158,9	9,0	58,8	2,0	189,4	45,9	78,5	16,9
2018	158,7	9,0	59,2	2,0	189,2	45,9	79,1	17,0
2019	158,5	9,0	59,6	2,0	188,8	45,8	79,6	17,1
2020	158,3	9,1	60,0	2,1	188,4	45,8	80,1	17,2

Instalacje do sortowania odpadów

Aktualnie, na obszarze Powiatu świebodzińskiego funkcjonuje jedna sortownia do odpadów komunalnych zmieszanych i ze zbierania selektywnego o mocy nominalnej 12 tys. Mg odpadów rocznie. Właścicielem powyższej instalacji jest A&T REC – POL Anna Łabędzka, Depot 8, 66-210 Zbąszyń. Biorąc pod uwagę wyżej podane ilości odpadów do zagospodarowania (poza gminami Lubrza i Łągów, z których odpady kierowane są do ZZO Długoszyń), instalacja ta nie zapewni realizacji zakładanych dla Powiatu świebodzińskiego celów. W związku z tym, część odpadów wytwarzanych na powyższym obszarze kierowana będzie do instalacji w ramach budowy ZZO Obszar Wschodni, która zapewni następujące przepustowości (wg planu gospodarki odpadami dla woj. lubuskiego):

W latach 2009 – 2012: 37,0 tys. Mg

W latach 2012 – 2016: 2,2 tys. Mg

W latach 2016 – 2019: 2,1 tys. Mg

Zagospodarowanie odpadów ulegających biodegradacji

Na terenie Powiatu świebodzińskiego brak jest instalacji do zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji. W związku z tym, frakcja ta będzie poddawana zagospodarowaniu w niezbędnej do budowy instalacji w ramach ZZO Obszar Wschodni (poza odpadami z gmin Lubrza i Łągów, z których odpady kierowane są do ZZO Długoszyń), która ma zapewnić następujące przepustowości (wg planu gospodarki odpadami dla woj. lubuskiego):

W latach 2008 – 2011: 17,8 tys. Mg

W latach 2012 – 2015: 5,3 tys. Mg

W latach 2016 – 2019: 2,2 tys. Mg

Stacje przeładunkowe

Ze względu na to, że zakłady zagospodarowania odpadów obejmują obszary zamieszkałe w promieniu większym niż 30 km, przewiduje się w obszarze obsługiwanym przez ZZO Obszar Wschodni budowę 3 stacji przeładunkowych. Na obszarze Powiatu świebodzińskiego powinno się wybudować jedną z powyższych stacji przeładunkowych.

Składowiska odpadów

Zgodnie z wykonanymi bilansami, w obszarze ZZO Obszar Wschodni do roku 2020 nie ma potrzeby rozbudowy składowisk. Jednak jedyne składowisko odpadów komunalnych funkcjonujące na obszarze Powiatu świebodzińskiego w m. Jeziory wypełnione jest w 95% (I kwartał). Ma ono zapas terenu umożliwiający jego rozbudowę. Zgodnie z planem gospodarki dla woj. lubuskiego (2008) powyższe składowisko będzie mogło zostać rozbudowane jedynie w ramach ZZO Obszar Wschodni lub, w przypadku jego niewykonania, w ramach ZZO Długoszyń. Zadecydują o rozbudowie względy ekonomiczne i logistyczne.

5.1.6. Plan redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów

Plan redukcji ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji, kierowanych na składowiska odpadów podano zgodnie z Planem gospodarki odpadami dla woj. lubuskiego (2009).

Założone cele

Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji unieszkodliwianych przez składowanie. W stosunku do ilości tych odpadów wytwarzanych w Powiecie świebodzińskim w roku 1995, zgodnie z zapisami krajowego planu gospodarki odpadami (2006) dopuszcza się do składowania następujące ilości odpadów ulegających biodegradacji:

- w 2010 r. nie więcej niż 75%,
- w 2013 r. nie więcej niż 50%,

- w 2020 r. nie więcej niż 35%.

System gospodarki odpadami

1. Wdrażanie systemu zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji wymaga podjęcia kompleksowych działań informacyjno – edukacyjnych w tym zakresie.
2. Powstające w gospodarstwach domowych odpady ulegające biodegradacji powinny być w pierwszej kolejności wykorzystywane przez mieszkańców we własnym zakresie np. poprzez kompostowanie w przydomowych kompostownikach.
3. Odpady ulegające biodegradacji powinny być zbierane w sposób selektywny, co pozwala na pozyskanie surowca o odpowiedniej czystości. Wprowadzenie zbierania selektywnego, musi być jednak poprzedzone odpowiednimi działaniami edukacyjnymi.
4. Odpady z pielęgnacji terenów zielonych oraz odpady ulegające biodegradacji targowisk powinny być zbierane w sposób selektywny i kierowane do kompostowni odpadów, gdzie przetworzone zostaną na kompost. Odpady te, wraz z innymi odpadami ulegającymi biodegradacji mogą być również poddane procesowi fermentacji, celem uzyskania biogazu.
5. Sukcesywnie należy dążyć do zbierania selektywnego tzw. odpadów kuchennych. Odpady te w przypadku uzyskania odpowiedniego stopnia czystości będą wykorzystywane do produkcji kompostu. W przypadku nieodpowiedniej czystości powinny być one przekształcone na biogaz w procesach fermentacji.
6. Odpady zmieszane o wysokiej zawartości odpadów ulegających biodegradacji, powinny zostać poddane biologicznym lub termicznym procesom przekształcania. Preferowane będą metody pozwalające na pozyskanie energii z tych odpadów.
7. Odpady ulegające biodegradacji typu komunalnego mogą być wspólnie zagospodarowywane z odpadami ulegającymi biodegradacji z przemysłu oraz z rolnictwa.

5.1.7. Plan zamykania instalacji niespełniających wymagań ochrony środowiska, których modernizacja nie jest możliwa z przyczyn technicznych lub jest nieuzasadniona z przyczyn ekonomicznych

Zgodnie z zapisami planu gospodarki odpadami dla woj. lubuskiego (2008), jedyne składowisko odpadów komunalnych znajdujące się na terenie Powiatu świebodzińskiego, w m. Jeziory, może być zamknięte po roku 2012. W przypadku zapełnienia kwatery nr I, będzie ono mogło zostać rozbudowane, ale jako element ZZO Długoszyn lub ZZO Obszar Wschodni.

5.2. Odpady z grup 01 - 19

Dla odpadów z grup 01 – 19 wyznacza się następujące ogólne kierunki działań:

1. Wspieranie działań informacyjno – edukacyjnych w zakresie wytwarzania i gospodarowania odpadami.
2. Wspieranie wdrażania proekologicznych i efektywnych ekonomicznie metod zagospodarowania odpadów w oparciu o najlepsze dostępne techniki (BAT).
3. Wzmacnianie kontroli prawidłowego postępowania z odpadami.
4. Minimalizacja ilości i rodzajów wytwarzanych odpadów poddawanych procesom unieszkodliwiania poprzez składowanie.
5. Organizacja nowych i rozwój istniejących systemów zbierania odpadów, w tym w szczególności odpadów niebezpiecznych ze źródeł rozproszonych (małe i średnie przedsiębiorstwa), z uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych, w oparciu o:
 - funkcjonujące sieci zbierania poszczególnych rodzajów odpadów niebezpiecznych,
 - funkcjonujące placówki handlowe, apteki, zakłady serwisowe oraz punkty zbierania poszczególnych rodzajów odpadów niebezpiecznych (np. przeterminowane leki, baterie, akumulatory),

- stacjonarne lub mobilne punkty zbierania odpadów niebezpiecznych,
- regularne odbieranie odpadów niebezpiecznych od mieszkańców prowadzących ich selektywne zbieranie przez podmioty prowadzące działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości.

Kierunki działań dla poszczególnych rodzajów odpadów podano poniżej.

5.2.1. Odpady niebezpieczne

Odpady zawierające PCB

- sukcesywne usuwanie urządzeń zawierających PCB do końca czerwca 2010 r.,
- unieszkodliwianie/dekontaminacja odpadów zawierających PCB w kraju lub poza jego granicami,
- monitoring prawidłowego postępowanie z odpadami i urządzeniami zawierającymi PCB,
- organizacja systemu gromadzenia i unieszkodliwiania urządzeń zawierających PCB, które nie podlegają inwentaryzacji.

Oleje odpadowe

- rozwój istniejącego systemu zbierania olejów odpadowych, w tym ze źródeł rozproszonych,
- monitoring prawidłowego postępowania z olejami odpadowymi (w pierwszej kolejności odzysk poprzez regenerację, a jeśli jest niemożliwy ze względu na stopień zanieczyszczenia poddanie olejów odpadowych innym procesom odzysku),
- kontrola wytwórców olejów odpadowych w zakresie zastosowanych sposobów zbierania, magazynowania oraz kwalifikowania do właściwego procesu odzysku lub unieszkodliwiania,
- właściwe zagospodarowanie odpadów z rozlewów olejowych.

Zużyte baterie i akumulatory

- udoskonalenie i rozwinięcie systemu zbierania małogabarytowych zużytych baterii i akumulatorów ze źródeł rozproszonych.

Odpady medyczne i weterynaryjne

- monitorowanie ilości powstających odpadów w jednostkach służby zdrowia i placówkach weterynaryjnych,
- ostateczne unieszkodliwianie zakaźnych odpadów medycznych i weterynaryjnych metodą termicznego przekształcania,
- budowa systemów zbierania przeterminowanych lekarstw od ludności,
- modernizacja istniejących instalacji do spalania odpadów medycznych i weterynaryjnych w celu spełnienia wymagań środowiskowych.

Pojazdy wycofane z eksploatacji

- organizacja i budowa punktów zbierania pojazdów i stacji demontażu pojazdów,
- uszczelnienie systemu zbierania i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- prowadzenie cyklicznych kontroli poszczególnych podmiotów (wprowadzający pojazdy, punkty zbierania pojazdów, stacje demontażu, prowadzący strzępiarki) w zakresie przestrzegania przepisów o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji.

Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

- rozbudowa infrastruktury technicznej w zakresie zbierania i przetwarzania zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego,
- promocja działań związanych z przedłużaniem okresu użytkowania sprawnych urządzeń,
- popieranie wprowadzania systemów zapewniających zorganizowanie wtórnego obiegu przestarzałych lecz sprawnych urządzeń elektrycznych i elektronicznych.

Odpady zawierające azbest

- opracowanie „Planu usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie Powiatu świebodzińskiego”.
- monitoring prawidłowego postępowanie z odpadami zawierającymi azbest, szczególnie wśród indywidualnych posiadaczy i firm zajmujących się demontażem wyrobów budowlanych zawierających azbest,
- modernizacja i/lub budowa składowisk (kwater) na odpady azbestowe oraz stosowanie innych, dozwolonych metod zagospodarowania odpadów zawierających azbest,
- wspieranie inicjatyw zmierzających do usuwania wyrobów budowlanych zawierających azbest,
- stworzenie mechanizmu zachęt ekonomicznych dla osób fizycznych do prawidłowego postępowania z posiadanymi pokryciami dachowymi i innymi elementami budowlanymi zawierającymi azbest (np. wsparcie finansowe funduszy ochrony środowiska).

Przeterminowane środki ochrony roślin

- prowadzenie monitoringu terenów zanieczyszczonych środkami ochrony roślin po likwidacji mogilników,
- termiczne unieszkodliwiania przeterminowanych środków ochrony roślin ze zlikwidowanych mogilników oraz odpadów pestycydowych z bieżącej produkcji i stosowania w specjalistycznych spalarniach w kraju lub za granicą,
- przeprowadzenie na terenie województwa prac poszukiwawczych w celu zinwentaryzowania nierozpoznanych jeszcze mogilników,
- wspieranie inicjatyw zmierzających do rozbudowy systemu zbierania opakowań po środkach ochrony roślin,
- prowadzenie akcji informacyjno-edukacyjnej celem podniesienia świadomości wśród mieszkańców województwa.

Odpady materiałów wybuchowych

- kontrola prawidłowości postępowania z odpadami materiałów wybuchowych.

5.2.2. Odpady pozostałe

Zużyte opony

- wspieranie działań zmierzających do rozbudowy infrastruktury technicznej zbierania zużytych opon, szczególnie w zakresie odbierania od małych i średnich przedsiębiorstw,
- kontrola właściwego postępowania ze zużytymi oponami, w szczególności podmiotów zajmujących się wymianą i naprawą opon.

Zaleca się stosowanie następujących metod i technologii zagospodarowania zużytych opon:

- bieżnikowanie i wtórne wykorzystanie,
- wytwarzanie granulatu gumowego,
- odzysk energii poprzez współspalanie w cementowniach, elektrowniach lub elektrociepłowniach spełniających wymagania w zakresie współspalania odpadów.

Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

- rozbudowa infrastruktury technicznej selektywnego zbierania, przetwarzania oraz odzysku, w tym recyklingu tych odpadów z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej,
- kontrola właściwego postępowania z tymi odpadami.

Komunalne osady ściekowe

- uwzględnienie zagadnień właściwego zagospodarowania komunalnych osadów ściekowych w trakcie eksploatacji instalacji oraz prowadzenia inwestycji w zakresie budowy lub modernizacji oczyszczalni ścieków,

- wykorzystanie właściwości energetycznych osadów ściekowych (w tym w produkcja biogazu),
- uwzględnienie możliwości wspólnego zagospodarowania osadów ściekowych wraz z odpadami ulegającymi biodegradacji,
- kontrola jakości i ilości komunalnych osadów ściekowych stosowanych na powierzchni ziemi,
- zaprzestanie nawożenia gruntów rolnych osadami ściekowymi z instalacji usytuowanych poza województwem lubuskim.

Odpady opakowaniowe

- wspieranie działań edukacyjnych w celu promocji produktów bez opakowań, opakowaniach wielokrotnego użytku i takich, które powodują powstawanie mniejszych ilości odpadów,
- rozbudowa infrastruktury technicznej w zakresie sortowania i recyklingu odpadów opakowaniowych,
- kontrola działania i postępowania wprowadzających produkty w opakowaniach, organizacji odzysku i przedsiębiorców zajmujących się odzyskiem, w tym recyklingiem, odpadów opakowaniowych.

5.2.3. Plan unieszkodliwiania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska

Odpady zawierające PCB (w przypadku stwierdzenia ich obecności)

1. Weryfikacja danych o urządzeniach mogących zawierać PCB, na podstawie odpowiednich badań laboratoryjnych w celu uzyskania informacji o ilości i rodzajach odpadów zawierających PCB.
2. Usuwanie z urządzeń olejów zawierających PCB (dekontaminacja), a w przypadku gdy nie jest to uzasadnione, unieszkodliwienie tych urządzenia w instalacjach termicznego przekształcania odpadów niebezpiecznych. W instalacjach takich unieszkodliwia się również oleje zawierające PCB.
3. Monitorowanie prawidłowego postępowania z odpadami i urządzeniami zawierającymi PCB.
4. Umieszczenie na listach przedsięwzięć priorytetowych WFOŚiGW zadań związanych z dekontaminacją i unieszkodliwianiem urządzeń zawierających PCB (*jako forma zachęty dla przedsiębiorców do wcześniejszego usuwania urządzeń zawierających PCB*).
5. Prowadzenie akcji informacyjno – edukacyjnej, w tym dotyczące możliwości finansowania zadań.

Odpady zawierające azbest (w przypadku stwierdzenia ich obecności)

1. Prowadzenie akcji informacyjno – edukacyjnej, w tym możliwości finansowania zadań.
2. Realizacja zadań w zakresie gospodarowania azbestem, zgodnie z Programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski i Programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla województwa lubuskiego.
3. Wybudowanie kwater/składowisk na odpady zawierające azbest oraz stosowanie innych, dozwolonych prawem metod zagospodarowania odpadów azbestowych, zgodnie z Programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest dla województwa lubuskiego.

Odpady zawierające substancje zubożające warstwę ozonową

1. Prowadzenie akcji informacyjno – edukacyjnych w zakresie prawidłowego postępowania z urządzeniami zawierającymi substancje zubożające warstwę ozonową oraz finansowania zadań.

2. Rozwój systemu selektywnego zbierania urządzeń zawierających powyższe substancje i przekazywanie go do odpowiednich zakładów celem ich demontażu. Przekazywanie wyodrębnionych frakcji do dalszego przetwarzania w specjalistycznych instalacjach.
3. Kontrola prawidłowości postępowania z odpadami zawierającymi substancje zubożające warstwę ozonową.
4. Monitorowanie efektów zagospodarowania odpadów zawierających substancje zubożające warstwę ozonową.

6. HARMONOGRAM I SPOSÓB FINANSOWANIA REALIZACJI ZADAŃ

W tabeli 6.-1. podano ramowy harmonogram realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami do roku 2019, natomiast w tabelach 6.-2. – 6.5, podano koszt realizacji poszczególnych grup zadań, w rozbięciu na:

1. Zadania w zakresie rozbudowy, modernizacji i budowy ZZO Obszar Wschodni.
2. Zadania ogólne w zakresie gospodarki odpadami.
3. Zadania w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi.
4. Zadania ogólne w zakresie gospodarki odpadami z grup 01 - 19.
5. Zadania w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi.

Koszty opracowano biorąc pod uwagę kalkulacje przeprowadzone w ramach planu gospodarki odpadami dla woj. lubuskiego (2008), proporcjonalnie do ilości mieszkańców Powiatu świebodzińskiego.

Tab. 6.-1. Harmonogram realizacji zadań w zakresie gospodarki odpadami dla Powiatu świebodzińskiego

L.p.	Rok	Zakres	Wykonawca
Zadania ogólne w zakresie gospodarki odpadami:			
1.	Działania ciągłe	Wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów	Gminy
2.	Działania ciągłe	Zapewnienie przepływu strumieni odpadów zgodnie z uchwalonymi planami gospodarki odpadami	Gminy
3.	Działania ciągłe	Wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania	Jednostki sektora finansów publicznych, gminy, związki gmin, wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast
4.	Działania ciągłe	Współpraca samorządu terytorialnego z organizacjami odzysku i przemysłem w celu stymulowania rozwoju rynku surowców wtórnych i produktów zawierających surowce wtórne	Samorząd terytorialny
5.	Działania ciągłe	Wydawanie pozwoleń tylko na budowę instalacji realizujących założenia planów gospodarki odpadami, których celowość została potwierdzona odpowiednią analizą	Starostowie
6.	Działania ciągłe	Ujmowanie kryteriów ochrony środowiska przy finansowaniu zadań ze środków publicznych	Jednostki sektora finansów publicznych
7.	Działania ciągłe	Wydawanie decyzji w sprawie usuwania odpadów z miejsc na ten cel nieprzeznaczonych (<i>w celu sukcesywnego likwidowania dzikich wysypisk odpadów czyli usuwania odpadów z miejsc, które nie są legalnymi składowiskami odpadów lub magazynami odpadów</i>)	Wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast
8.	2009	Identyfikacja miejsc zanieczyszczonych odpadami, nie posiadających statusu składowiska odpadów i wydanie decyzji zobowiązujących podmiot korzystający ze środowiska do sporządzenia i przedłożenia przeglądu ekologicznego (art. 241 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. –	Starostowie

		<i>Prawo ochrony środowiska)</i>	
9.	2009	Nałożenie na podmioty korzystające ze środowiska obowiązku przywrócenia środowiska do stanu właściwego, z terminem wykonywania obowiązku do końca 2009 r.	Wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast
10.	2008, 2012	Aktualizacja powiatowych i gminnych planów gospodarki odpadami	Zarząd powiatu, wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast
11.	co dwa lata	Sporządzanie sprawozdania z realizacji powiatowego i gminnych planów gospodarki odpadami	Zarząd powiatu, wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast
Zadania w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi:			
1.	Działania ciągłe	Prowadzenie działań edukacyjno – informacyjnych promujących właściwe postępowanie z odpadami	Wszystkie szczeble administracji przy współpracy z organizacjami odzysku, organizacjami ekologicznymi, mediami
2.	Działania ciągłe	Kontrolowanie przez gminy zgodności ustaleń zawartych w wydanych zezwoleniach podmiotom prowadzącym działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów	Gminy
3.	Działania ciągłe	Prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych	ZZO, przedsiębiorcy
4.	Działania ciągłe	Zapewnienie przepływu strumieni odpadów zgodnie z uchwalonymi planami gospodarki odpadami	Gminy
5.	Działania ciągłe	Kontrolowanie stanu zawieranych umów przez właścicieli nieruchomości z podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych	Gminy
6.	Działania ciągłe	Wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania	Jednostki sektora finansów publicznych, gminy, związki gmin, wójtowie, burmistrzowie, prezydenci miast
7.	Działania ciągłe	Bieżąca likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów (tzw. dzikie wysypiska)	Gminy
8.	2009	Opracowanie programów rozwoju selektywnego zbierania odpadów komunalnych na poziomie gminnym/międzygminnym w ramach planów gospodarki odpadami	Gminy, związki międzygminne
9.	2009 – 2020	Budowa instalacji w obszarze ZZO Obszar Wschodni	przedsiębiorcy
10.	2009 – 2020	Budowa stacji przeładunkowych, z możliwym doposażeniem w sortownię odpadów z selektywnego zbierania, kompostownię odpadów z pielęgnacji terenów zielonych, punkt zbierania odpadów niebezpiecznych	Gminy, związki międzygminne, ZZO, przedsiębiorcy
11.	2009 – 2020	Budowa i rozbudowa składowisk odpadów w ramach	Gminy, związki

		zakładów zagospodarowania odpadów	międzygminne, przedsiębiorcy
12.	2009 – 2020	Zamykanie i rekultywacja składowisk odpadów komunalnych	Gminy, związki międzygminne, ZZO, przedsiębiorcy
Zadania ogólne w zakresie gospodarki odpadami z grup 01 - 19:			
1.	Działania ciągłe	Wspieranie działań informacyjno – edukacyjnych w zakresie wytwarzania i gospodarowania odpadami	Wszystkie szczeble administracji przy współpracy z przemysłem
2.	Działania ciągłe	Kontrola posiadaczy odpadów	Jednostki kontrolne
3.	2009 – 2012	Organizacja nowych i rozwój istniejących systemów zbierania odpadów, w tym w szczególności odpadów niebezpiecznych ze źródeł rozproszonych (małe i średnie przedsiębiorstwa), z uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych (gospodarstwa domowe)	Przedsiębiorcy, zarządy związków międzygminnych, wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast
4.	2009 – 2020	Organizacja i budowa punktów zbierania pojazdów i stacji demontażu pojazdów	Przedsiębiorcy
5.	2009 – 2020	Modernizacja i budowa instalacji do zagospodarowania odpadów realizujących cele planu gospodarki odpadami dla woj. lubuskiego (poza w/w instalacjami)	Przedsiębiorcy
Zadania w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi:			
1.	Działanie ciągłe	Organizacja systemu gromadzenia i unieszkodliwiania urządzeń zawierających PCB, które nie podlegają inwentaryzacji	Przedsiębiorcy
2.	Działanie ciągłe	Rozwój istniejącego systemu zbierania olejów odpadowych, w tym ze źródeł rozproszonych	Przedsiębiorcy, zarządy związków międzygminnych, wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast
3.	Działanie ciągłe	Wspieranie inicjatyw zmierzających do rozbudowy systemu zbierania opakowań po środkach ochrony roślin	Przedsiębiorcy, zarządy związków międzygminnych, wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast
4.	Działanie ciągłe	Kontrola prawidłowości postępowania z odpadami materiałów wybuchowych	Jednostki kontrolne
5.	2009	Przeprowadzenie metodami nieinwazyjnymi prac poszukiwawczych ewentualnie niezinventaryzowanych mogiłników	Starosta
6.	2009	Opracowanie „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie Powiatu świebodzińskiego”	Starosta
7.	2009 - 2014	Budowa systemu zagospodarowania odpadów wybuchowych oraz dostosowanie go do wymagań ochrony środowiska (w przypadku wystąpienia odpadów)	Posiadacze odpadów

8.	do 30.06.2010r.	Likwidacja urządzeń zawierających PCB (w przypadku wystąpienia odpadów)	Przedsiębiorcy
9.	2009 – 2020	Realizacja zadań w zakresie gospodarowania azbestem, określonych w „Programie usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie Powiatu świebodzińskiego”	Starosta
10.	2010 – 2020	Aktualizacja „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie Powiatu świebodzińskiego”	Starosta
11.	2010 – 2020	Budowa składowisk odpadów zawierających azbest	Przedsiębiorcy
12.	2009 – 2020	Modernizacja i budowa instalacji do zagospodarowania odpadów realizujących cele planu gospodarki odpadami dla Powiatu świebodzińskiego (poza w/w instalacjami)	Przedsiębiorcy

Tab. 6.-2. Zadania do realizacji w ramach ZZO Obszar Wschodni (wg planu gospodarki odpadami dla woj. lubuskiego, 2008)

L.p.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji	Koszty (tys. zł)			Źródła finansowania
				ogółem	2009 – 2012	2013 – 2020	
1.	Budowa i rozbudowa zakładów (w tym: sortownia, instalacja zagospodarowania odpadów ulegających biodegradacji, stanowisko do demontażu odpadów wielkogabarytowych, instalacja rozdrabniania gruzu budowlanego, pomieszczenia magazynowe itp.)	gminy, przedsiębiorcy	2009 – 2020	12 240,0	10 320,0	1 920,0	Środki własne, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska, kredyty
2.	Budowa stacji przeladunkowej	gminy, przedsiębiorcy	2009 – 2020	1 500,0	1 500,0	0,0	Środki własne, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska, kredyty
3.	Rozbudowa składowiska odpadów w m. Jeziory (jako elementu ZZO)	gminy, przedsiębiorcy	2010 - 2020	3 000,0		3 000,0	
4.	Prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych	gminy, przedsiębiorcy	2009 – 2020	1 200,0	900,0	300,0	Środki własne, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska
5.	Zamykanie i rekultywacja składowisk	gminy, przedsiębiorcy	2009 – 2020	0,0	0,0	0,0	Środki własne, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska
6.	Monitoring składowisk	zarządzający składowiskiem	2009 – 2020	360,0	120,0	240,0	Środki własne, fundusze ochrony środowiska
7.	Działalność informacyjno – edukacyjna	gminy, przedsiębiorcy, organizacje pozarządowe, Marszałek	2009 – 2020	280,0	100,0	180,0	Środki własne, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska
Razem				15 580,0	12 940,0	2 640,0	

Tab. 6.-3. Szacunkowy koszt zadań z zakresu gospodarki odpadami Powiecie świebodzińskim w latach 2009 – 2020 -
Zadania ogólne z zakresu gospodarki odpadami

L.p.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji	Koszty (tys. zł)			Źródła finansowania
				ogółem	2009 – 2012	2013 – 2020	
1.	Wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów	Gminy	Działania ciągłe	2 340,0	780,0	1 560,0	Środki własne, fundusze ochrony środowiska
2	Zapewnienie przepływu strumieni odpadów zgodnie z uchwalonymi planami gospodarki odpadami	Gminy	Działania ciągłe	W ramach działalności własnej			
3.	Wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania	Gminy	Działania ciągłe	W ramach działalności własnej			
4.	Współpraca samorządu terytorialnego z organizacjami odzysku i przemysłem w celu stymulowania rozwoju rynku surowców wtórnych i produktów zawierających surowce wtórne	Samorządy	Działania ciągłe	W ramach działalności własnej			
5.	Wydawanie pozwoleń tylko na budowę instalacji realizujących założenia planów gospodarki odpadami, których celowość została potwierdzona odpowiednią analizą	Starosta	Działania ciągłe	W ramach działalności własnej			
6.	Ujmowanie kryteriów ochrony środowiska przy finansowaniu zadań ze środków publicznych	Jednostki sektora finansów publicznych	Działania ciągłe	W ramach działalności własnej			
7.	Wydawanie decyzji w sprawie usuwania odpadów z miejsc na ten cel nieprzeznaczonych	Wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast	Działania ciągłe	W ramach działalności własnej			
8.	Identyfikacja miejsc zanieczyszczonych odpadami, nie posiadających statusu składowiska odpadów i wydanie decyzji zobowiązujących podmiot korzystający ze środowiska do sporządzenia i przedłożenia przeglądu ekologicznego (art. 241 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. – <i>Prawo ochrony środowiska</i>)	Starosta	2009	20,0	20,0		Środki własne, fundusze ochrony środowiska

L.p.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji	Koszty (tys. zł)			Źródła finansowania
				ogółem	2009 – 2012	2013 – 2020	
9.	Nałożenie na podmioty korzystające ze środowiska obowiązku przywrócenia środowiska do stanu właściwego, z terminem wykonywania obowiązku do końca 2009 r.	Wojewoda, wójtowie, burmistrzowie i prezydencji miast	2009	W ramach działalności własnej			Środki własne, fundusze ochrony środowiska
10.	Aktualizacja powiatowych i gminnych planów gospodarki odpadami	Zarządy powiatów, wójtowie, burmistrzowie i prezydencji miast	2008, 2012	225,0	75,0	150,0	Środki własne, fundusze ochrony środowiska
11.	Sporządzanie sprawozdań z realizacji powiatowego i gminnych planów gospodarki odpadami	Zarząd powiatu, wójtowie, burmistrzowie i prezydencji miast	2009- 2020	225,0	75,0	150,0	Środki własne, fundusze ochrony środowiska
Razem				2 810,0	950,0	1 860,0	

Tab. 6.-4. Szacunkowy koszt zadań z zakresu gospodarki odpadami Powiecie świebodzińskim w latach 2009 – 2020 -
Zadania w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi

L.p.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji	Koszty (tys. zł)			Źródła finansowania
				ogółem	2009 – 2012	2013 – 2020	
1.	Prowadzenie działań edukacyjno – informacyjnych promujących właściwe postępowanie z odpadami	Wszystkie szczeble administracji przy współpracy z organizacjami odzysku, organizacjami ekologicznymi, mediami	Działania ciągłe	280,0	100,0	180,0	Środki własne, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska
2.	Kontrolowanie przez gminy zgodności ustaleń zawartych w wydanych zezwoleniach podmiotom prowadzącym działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości oraz odzysku i unieszkodliwiania odpadów	Gminy	Działania ciągłe	W ramach działalności własnej			
3.	Prowadzenie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych	ZZO, przedsiębiorcy	Działania ciągłe	1 200,0	900,0	300,0	Środki własne, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska
4.	Zapewnienie przepływu strumieni odpadów zgodnie z uchwalonymi planami gospodarki odpadami	Gminy	Działania ciągłe	W ramach działalności własnej			
5.	Kontrolowanie stanu zawieranych umów przez właścicieli nieruchomości z podmiotami prowadzącymi działalność w zakresie odbierania odpadów komunalnych	Gminy	Działania ciągłe	W ramach działalności własnej			
6.	Wspieranie wdrażania efektywnych ekonomicznie i ekologicznie technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym technologii pozwalających na odzyskiwanie energii zawartej w odpadach w procesach termicznego i biochemicznego ich przekształcania	Jednostki sektora finansów publicznych, gminy, związki gmin, wójtowie, burmistrzowie,	Działania ciągłe	W ramach działalności własnej			

L.p.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji	Koszty (tys. zł)			Źródła finansowania
				ogółem	2009 – 2012	2013 – 2020	
		prezydenci miast					
7.	Bieżąca likwidacja miejsc nielegalnego składowania odpadów (tzw. dzikie wysypiska)	Gminy	Działania ciągłe	250,0	100,0	150,0	Środki własne, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska
8.	Opracowanie programów rozwoju selektywnego zbierania odpadów komunalnych na poziomie gminnym/międzygminnym w ramach planów gospodarki odpadami	Gminy, związki gminne	2009	w ramach planów gospodarki odpadami			Środki własne, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska
9.	Budowa instalacji w obszarze ZZO Obszar Wschodni, w tym stacji przeładunkowych	Przedsiębiorcy	2009 – 2020	13 740,0	11 820,0	1 920,0	Środki własne, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska
10.	Rozbudowa składowiska odpadów w m. Jeziory (jako elementu ZZO)	gminy, przedsiębiorcy	2010 - 2020	3 000,0		3 000,0	Środki własne, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska
Razem				18 470,0	12 920,0	5 550,0	

Tab. 6.-5. Szacunkowy koszt zadań z zakresu gospodarki odpadami dla Powiatu świebodzińskiego w latach 2009 – 2020 -
Zadania ogólne w zakresie gospodarki odpadami z grup 01 – 19

L.p.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji	Koszty (tys. zł)			Źródła finansowania
				ogółem	2009 – 2012	2013 – 2020	
1.	Wspieranie działań informacyjno – edukacyjnych w zakresie wytwarzania i gospodarowania odpadami	Wszystkie szczeble administracji przy współpracy z przemysłem	Działania ciągłe	6,0	2,0	4,0	Środki własne przedsiębiorstw, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska
2.	Kontrola posiadaczy odpadów	Jednostki kontrolne	Działania ciągłe	W ramach działalności własnej			
3.	Organizacja nowych i rozwój istniejących systemów zbierania odpadów, w tym w szczególności odpadów niebezpiecznych ze źródeł rozproszonych (małe i średnie przedsiębiorstwa), z uwzględnieniem odpadów niebezpiecznych występujących w strumieniu odpadów komunalnych (gospodarstwa domowe)	Przedsiębiorcy, zarządy związków międzygminnych, wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast	2009 – 2012	150,0	50,0	100,0	Środki własne przedsiębiorstw, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska
4.	Organizacja i budowa punktów zbierania pojazdów i stacji demontażu pojazdów	Przedsiębiorcy	2009 - 2020	1 000,0	1 000,0		
5.	Modernizacja i budowa instalacji do zagospodarowania odpadów realizujących cele planu gospodarki odpadami dla Powiatu świebodzińskiego (poza w/w instalacjami)	Przedsiębiorcy	2009 - 2020	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne przedsiębiorstw, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska
Razem				1 156,0	1 052,0	104,0	

Tab. 6.-6. Szacunkowy koszt zadań z zakresu gospodarki odpadami dla Powiatu świebodzińskiego na lata 2009 – 2020 -
Zadania w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi

L.p.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji	Koszty (tys. zł)			Źródła finansowania
				ogółem	2008 – 2011	2012 – 2019	
1.	Organizacja systemu gromadzenia i unieszkodliwiania urządzeń zawierających PCB, które nie podlegają inwentaryzacji	Przedsiębiorcy	Działanie ciągłe	15,0	15,0		Środki własne przedsiębiorstw, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska
2.	Rozwój istniejącego systemu zbierania olejów odpadowych, w tym ze źródeł rozproszonych	Zarząd związków międzygminnych, wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast	Działanie ciągłe	30,0	30,0		Środki własne przedsiębiorstw, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska
3.	Wspieranie inicjatyw zmierzających do rozbudowy systemu zbierania opakowań po środkach ochrony roślin	Zarząd związków międzygminnych, wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast	Działanie ciągłe	60,0	20,0	40,0	Środki własne przedsiębiorstw, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska
4.	Kontrola prawidłowości postępowania z odpadami materiałów wybuchowych	Jednostki kontrolne	Działanie ciągłe	W ramach działalności własnej			
5.	Przeprowadzenie metodami nieinwazyjnymi prac poszukiwawczych ewentualnie niezainwentaryzowanych mogilników	Starosta	2009	15,0	15,0		Fundusze ochrony środowiska
6.	Opracowanie „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Powiatu świebodzińskiego”	Starosta	2009 – 2020	40,0	20,0	20,0	Środki własne przedsiębiorstw, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska
7.	Budowa systemu zagospodarowania odpadów wybuchowych oraz dostosowanie go do wymagań ochrony środowiska (w przypadku wystąpienia odpadów)	Posiadacze odpadów	2009 - 2014	bd	bd	bd	Środki własne przedsiębiorstw, fundusze ochrony środowiska
8.	Likwidacja urządzeń zawierających PCB w przypadku wystąpienia odpadów)	Przedsiębiorcy	do 30.06.2010r.	100,0	100,0		Środki własne przedsiębiorstw, fundusze UE,

L.p.	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Okres realizacji	Koszty (tys. zł)			Źródła finansowania
				ogółem	2008 – 2011	2012 – 2019	
							fundusze ochrony środowiska
9.	Realizacja zadań w zakresie gospodarowania azbestem, określonych w „Programie usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie Powiatu świebodzińskiego”	Wójtowie, burmistrzowie i prezydenci miast	2009 – 2020	Koszty określone w ramach opracowania „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Powiatu świebodzińskiego”			Środki własne właścicieli obiektów, Fundusze ochrony środowiska, fundusze UE
10.	Aktualizacja „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Powiatu świebodzińskiego”	Marszałek	2009 – 2020	30,0	10,0	20,0	Środki własne przedsiębiorstw, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska
11.	Budowa składowisk odpadów zawierających azbest	Przedsiębiorcy	2009 – 2020	Koszty określone w ramach opracowania „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Powiatu świebodzińskiego”			Środki własne właścicieli obiektów, Fundusze ochrony środowiska, fundusze UE
12.	Modernizacja i budowa instalacji do zagospodarowania odpadów realizujących cele planu gospodarki odpadami dla Powiatu świebodzińskiego (poza w/w instalacjami)	Przedsiębiorcy	2009 – 2020	b.d.	b.d.	b.d.	Środki własne przedsiębiorstw, fundusze UE, fundusze ochrony środowiska
Razem				290,0	210,0	80,0	

7. SPOSÓB MONITORINGU I OCENY WDRAŻANIA PLANU

Ocena realizacji planu gospodarki odpadami przeprowadzona będzie na podstawie danych z następujących źródeł informacji:

1. Dane Starostwa.
2. Wojewódzki system odpadowy prowadzony przez Urząd Marszałkowski woj. lubuskiego (informacje podstawowe) (UMWL)
3. Główny Urząd Statystyczny (GUS).
4. Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska (WIOŚ).
5. Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego.
6. Lubuski Urząd Wojewódzki.
7. Ankietyzacja gmin.

W tabeli 7.1. podano podstawowe wskaźniki monitorowania realizacji planu gospodarki odpadami. Wartości docelowe wskaźników dla poszczególnych lat podano w rozdz. 4.

Tab. 7.-1. Wskaźniki monitorowania realizacji planu gospodarki odpadami

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka
<i>Wskaźniki ogólne</i>		
1.	Masa wytworzonych odpadów	tys. Mg
2.	Odsetek wytworzonych odpadów poddanych odzyskowi/recyklingowi (bez recyklingu organicznego)	%
3.	Odsetek wytworzonych odpadów poddanych unieszkodliwianiu metodami biologicznymi	%
4.	Odsetek odpadów wytworzonych poddanych unieszkodliwianiu metodami termicznymi	%
5.	Odsetek wytworzonych odpadów poddanych unieszkodliwianiu przez składowanie	%
6.	Odsetek zaktualizowanych gminnych planów gospodarki odpadami	%
7.	Środki finansowe wydatkowane na budowę lub modernizację instalacji gospodarki odpadów – ogółem	mln zł
<i>Odpady komunalne</i>		
1.	Odsetek mieszkańców województwa objętych zorganizowanym systemem zbierania odpadów komunalnych	%
2.	Masa zebranych odpadów komunalnych – ogółem	tys. Mg
3.	Masa odpadów komunalnych zebranych selektywnie	tys. Mg
4.	Masa odpadów komunalnych zebranych jako zmieszane	tys. Mg
5.	Odsetek odpadów komunalnych poddanych przetwarzaniu metodami biologicznymi	%
6.	Odsetek odpadów komunalnych poddanych przetwarzaniu metodami termicznymi	%
7.	Odsetek odpadów komunalnych poddanych recyklingowi (bez recyklingu organicznego)	%
8.	Odsetek odpadów komunalnych poddanych recyklingowi organicznego	%
9.	Masa odpadów komunalnych ulegających biodegradacji składowanych na składowiskach odpadów	tys. Mg
10.	Odsetek masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji składowanych na składowiskach odpadów w stosunku do wytworzonych w 1995 r.	%
11.	Liczba czynnych składowisk odpadów, na których składowane są odpady komunalne – ogółem	szt.
12.	Pozostała do wypełnienia pojemność składowisk odpadów, na których są składowane odpady komunalne – ogółem	tys. Mg
13.	Liczba instalacji do zagospodarowania odpadów	szt.
14.	Moce przerobowe instalacji do zagospodarowania odpadów	tys. Mg
<i>Odpady niebezpieczne</i>		
1.	Masa wytworzonych odpadów niebezpiecznych	tys. Mg
2.	Odsetek wytworzonych odpadów niebezpiecznych poddanych recyklingowi	%
3.	Odsetek wytworzonych odpadów niebezpiecznych poddanych termicznemu przekształceniu	%

Lp.	Nazwa wskaźnika	Jednostka
4.	Odsetek wytworzonych odpadów niebezpiecznych unieszkodliwionych przez składowanie	%
5.	Odsetek wytworzonych odpadów niebezpiecznych unieszkodliwionych metodami innymi niż przez składowanie	%
6.	Masa selektywnie zebranych komunalnych odpadów niebezpiecznych	tys. Mg
7.	Masa pozostałych do zlikwidowania urządzeń zawierających PCB	tys. Mg
8.	Poziom odzysku olejów odpadowych	%
9.	Poziom recyklingu (regeneracji) olejów odpadowych	%
10.	Masa zebranych baterii i akumulatorów małogabarytowych	tys. Mg
11.	Poziom recyklingu baterii i akumulatorów kwasowo-ołowiowych	%
12.	Poziom recyklingu baterii i akumulatorów niklowo-kadmowych	%
13.	Poziom recyklingu pozostałych baterii i akumulatorów	%
14.	Liczba zinwentaryzowanych mogilników do likwidacji	szt.
15.	Szacunkowa masa przeterminowanych pestycydów zawartych w mogilnikach	tys. Mg
16.	Masa zebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego	tys. Mg
17.	Poziom odzysku zużytego sprzętu	%
18.	Poziom recyklingu zużytych lamp wyładowczych	%
19.	Liczba stacji demontażu pojazdów	szt.
20.	Liczba punktów zbierania pojazdów	szt.
21.	Masa zebranych pojazdów wycofanych z eksploatacji	tys. Mg
<i>Komunalne osady ściekowe</i>		
1.	Masa wytworzonych komunalnych osadów ściekowych	tys. Mg
2.	Odsetek wytworzonych komunalnych osadów ściekowych poddanych przetwarzaniu metodami biologicznymi	%
3.	Odsetek wytworzonych komunalnych osadów ściekowych poddanych przetwarzaniu metodami termicznymi	%
4.	Odsetek wytworzonych komunalnych osadów ściekowych bezpośrednio wykorzystywanych w rolnictwie	%
5.	Odsetek wytworzonych komunalnych osadów ściekowych unieszkodliwianych przez składowanie bez przetworzenia na składowiskach odpadów	%
<i>Odpady opakowaniowe</i>		
1.	Poziom odzysku	%
2.	Poziom recyklingu	%
3.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych ze szkła	%
4.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z tworzyw sztucznych	%
5.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z papieru i tektury	%
6.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych ze stali	%
7.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z aluminium	%
8.	Poziom recyklingu odpadów opakowaniowych z drewna	%

8. BIBLIOGRAFIA

1. Dokumenty i materiały Urzędu Marszałkowskiego woj. lubuskiego
2. Krajowy plan gospodarki odpadami 2010: Uchwała Nr 233 Rady Ministrów z dnia 29 grudnia 2006 r. w sprawie „Krajowego planu gospodarki odpadami 2010” (M.P. Nr 90, poz. 946).
3. Ochrona środowiska. GUS, Warszawa, 2004,2005, 2006.
4. Raporty WIOŚ w Zielonej Górze (za lata 2004, 2005, 2006).
5. Sprawozdanie z realizacji krajowego planu gospodarki odpadami za okres od 29 października 2002 r. do 29 października 2004 r. Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2005
6. Sprawozdanie z realizacji planu gospodarki odpadami dla woj. lubuskiego za okres od 15.10.2003r. do 31.12.2006 r. Zarząd Województwa lubuskiego, Zielona Góra, 2007
7. Sprawozdanie z realizacji „Planu gospodarki odpadami dla Powiatu świebodzińskiego” za okres od 29.01.2004r. do 31.12.2006r.

9. WNIOSKI Z PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu aktualizacji Planu gospodarki odpadami dla Powiatu świebodzińskiego została opracowana zgodnie z przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. Nr 62, poz. 627, z późn. zm.).

Analizie poddano aktualny i prognozowany stan gospodarowania odpadami na terenie Powiatu oraz proponowane kierunki działań w tym zakresie. Wynikające z przeprowadzonej analizy wnioski odniesiono do stanu środowiska i przeanalizowano możliwe skutki środowiskowe realizacji Planu.

Projekt aktualizacji Planu gospodarki odpadami dla Powiatu świebodzińskiego zgodny jest z krajowym planem gospodarki odpadami 2010 uchwalonym przez Radę Ministrów Uchwałą Nr 233 z dnia 29 grudnia 2006 r. (M.P. Nr 90, poz. 946), Projektem planu gospodarki odpadami dla woj. lubuskiego (2008) oraz odpowiada aktualnie obowiązującym wymaganiom stawianym planom gospodarki odpadami, w tym przede wszystkim w:

1. Ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. *o odpadach* (tekst jednolity Dz. U. z 2007 Nr 39, poz. 251).
2. Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 9 kwietnia 2003 r. *w sprawie sporządzania planów gospodarki odpadami* (Dz. U. Nr 66, poz. 620 z późn. zm.).

Do przeprowadzenia analizy wykorzystane zostały w głównej mierze dane z wojewódzkiej bazy danych dotyczących wytwarzania i gospodarowania odpadami oraz gospodarki opakowaniami i odpadami opakowaniowymi. Jako uzupełniające zostały uwzględnione dane zgromadzone przez GUS i WIOŚ.

Grupy, podgrupy i rodzaje odpadów określano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. *w sprawie katalogu odpadów* (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

Przedstawione w planie cele i zadania dotyczą okresu 2008 - 2012 oraz perspektywnie okresu 2013 - 2020. Rokiem bazowym jest rok 2006 oraz w przypadku części danych – 2007 r.

Dla potrzeb planu odpady podzielone zostały na:

- odpady komunalne,
- pozostałe odpady (grupy 01 – 19),
- odpady niebezpieczne.

Szacuje się, że w Powiecie świebodzińskim powstaje rocznie ok. 17,3 tys. Mg odpadów komunalnych (2007). W masie odpadów komunalnych zmieszanych największy udział mają odpady kuchenne ulegające biodegradacji (23%). Najmniej jest natomiast odpadów niebezpiecznych (0,1%).

Odpady komunalne zbierane są głównie w formie odpadów zmieszanych (w roku 2006 – 94,0% zebranych odpadów). Jedynie niewielka ich część zbierana była selektywnie. W latach 2006 i 2007 odzyskowi/recyklingowi poddano w Powiecie świebodzińskim odpowiednio 723,6 Mg i 523,1 Mg (dane niekompletne) odpadów mających wartość materiałową (papier, tektura, szkło i tworzywa sztuczne), co w stosunku do ilości odpadów wytwarzanych stanowiło odpowiednio 5,0 i 3,0%.

Stan obsługi mieszkańców Powiatu świebodzińskiego w zakresie odbioru wytworzonych przez nich odpadów jest niedostateczny, bowiem zebrano ok. 84% szacowanej ilości odpadów wytworzonych. Najgorsza sytuacja w tym zakresie jest w gminie Skąpe, gdzie w roku 2006 zebrano jedynie 21,4% wytwarzanych odpadów. Część nie odbieranych odpadów trafia do środowiska w sposób niekontrolowany (spalanie, deponowanie na tzw. dzikich wysypiskach) powodując jego zanieczyszczenie. Na terenach wiejskich część odpadów jest wykorzystywana w żywieniu zwierząt lub kompostowana. Odpady mające właściwości energetyczne (drewno, papier, tworzywa sztuczne) są

spalane, co w przypadku tworzyw sztucznych należy uznać za zjawisko bardzo niebezpieczne dla środowiska (m.in. emisja chloru, dioksyn i furanów).

Odpady komunalne zbierane na obszarze Powiatu świebodzińskiego unieszkodliwiane są wyłącznie przez składowanie. W roku 2006 składowano 94% odpadów zebranych. Brak jest instalacji do odzysku odpadów komunalnych oraz unieszkodliwiania odpadów w sposób inny niż składowanie. W Powiecie funkcjonuje jedno składowisko odpadów komunalnych w m. Jeziory. Wypełnione jest ono w 95% (I kwatera), lecz istnieją możliwości terenowe do jego rozbudowy.

W latach 2004 - 2007 ilość odpadów wytwarzanych przez podmioty gospodarcze z terenu Powiatu rosła. W latach 2005 i 2006 wytwarzały one rocznie ok. 50 tys. Mg odpadów, było to prawie dwa razy więcej niż w roku 2004. W masie wytworzonych odpadów, odpady niebezpieczne stanowiły w latach 2005 - 2007 od 0,11 do 0,13%, zaś w 2007 – 0,83% wszystkich odpadów z sektora przemysłowego.

W analizowanych latach wzrastała ilość odpadów poddawanych odzyskowi, osiągając w roku 2007 ok. 83% odpadów wytworzonych. Odpady unieszkodliwiane są głównie termicznie (w roku 2007 – 64% odpadów unieszkodliwianych ogółem).

Analizując dane dotyczące bilansu odpadów wytwarzanych w podmiotach gospodarczych, należy wnioskować, że odpady do odzysku kierowane były w roku 2007 głównie poza Powiat świebodziński. W przypadku unieszkodliwiania odpadów, w latach 2005 i 2006 wszystkie wytworzone w Powiecie odpady do unieszkodliwienia kierowano do instalacji poza Powiatem, a w roku 2007 – ponad 99,5%.

W latach 2009 – 2020 prognozuje się:

- Wzrost ilości wytwarzanych odpadów komunalnych, ulegających biodegradacji, odpadów niebezpiecznych, odpadów powstających przy wydobywaniu kopalni, powstających w rolnictwie, z przetwórstwa drewna, z przemysłu skórzanego, futrzarskiego i tekstylnego, z produkcji i stosowania produktów chemicznych, odpadów opakowaniowych, odpadów budowlanych, medycznych i weterynaryjnych oraz osadów ściekowych.
- Spadek ilości odpadów z procesów termicznych, z kształtowania oraz fizycznej i mechanicznej obróbki powierzchni metali i tworzyw sztucznych,

Do najważniejszych problemów funkcjonującego systemu gospodarowania odpadami w projekcie planu zaliczono:

Odpady komunalne

1. Odpady komunalne zbierane są głównie w formie odpadów zmieszanych (w roku 2006 – 94,0% zebranych odpadów).
2. Stan obsługi mieszkańców Powiatu świebodzińskiego w zakresie odbioru wytworzonych przez nich odpadów jest niedostateczny, bowiem zebrano ok. 84% szacowanej ilości odpadów wytworzonych. Najgorsza sytuacja w tym zakresie jest w gminie Skąpe, gdzie w roku 2006 zebrano jedynie 21,4% wytwarzanych odpadów. Część nie odbieranych odpadów trafia do środowiska w sposób niekontrolowany (spalanie, deponowanie na tzw. dzikich wysypiskach) powodując jego zanieczyszczenie.
3. Ilość zbieranych selektywnie odpadów – ok. 6% w roku 2006 jest wysoka. Niestety, ale jedynie dwie gminy (Łągów i Świebodzin) zbierają selektywnie odpady niebezpieczne.
4. Odpady komunalne zbierane na obszarze Powiatu świebodzińskiego unieszkodliwiane są wyłącznie przez składowanie.
5. Na terenie Powiatu brak jest instalacji do zagospodarowania odpadów komunalnych, w tym ulegających biodegradacji.

Pozostałe odpady (grupy 01 – 19)

1. Często nieprawidłowe postępowanie z odpadami w sektorze małych przedsiębiorstw, co przejawia się np. porzucaniem odpadów w miejscach nielegalnego składowania.
2. Nieprzestrzeganie przez część przedsiębiorców obowiązków w zakresie gospodarowania odpadami wynikających z aktów prawnych (dotyczy to przede wszystkim obowiązku dokonywania sprawozdawczości).

Odpady niebezpieczne

- Brak w Powiecie świebodzińskim systemu zbiórki odpadów olejowych od małych i indywidualnych wytwórców. Odpady te najprawdopodobniej trafiają w sposób niekontrolowany do środowiska bądź do strumienia odpadów komunalnych.
- Brak w Powiecie świebodzińskim systemu zbiórki odpadów olejowych od małych i indywidualnych wytwórców, odpadów medycznych pochodzenia komunalnego i innych odpadów niebezpiecznych. Odpady te najprawdopodobniej trafiają w sposób niekontrolowany do środowiska bądź do strumienia odpadów komunalnych.
- Brak powszechnie prowadzonej ewidencji wytwarzanych odpadów w placówkach medycznych i weterynaryjnych (głównie w małych lub indywidualnych praktykach).
- Brak pełnych danych dotyczących ilości pojazdów wycofanych z eksploatacji.
- Prowadzenie demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji poza stacjami demontażu.
- Działalność szarej strefy (rozmontowywanie pojazdów w nieuprawnionych do tego celu warsztatach).
- Brak na terenie Powiatu świebodzińskiego stacji demontażu pojazdów.
- Brak pełnych danych dotyczących ilości zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego.
- Brak zorganizowanego wtórnego obiegu użytym sprzętem.
- Brak dokładnej inwentaryzacji ilości wyrobów zawierających azbest.
- Zbyt wolno przebiegający proces usuwania i unieszkodliwiania wyrobów zawierających azbest.
- Brak wdrożonych mechanizmów dofinansowania usuwania azbestu dla indywidualnych gospodarstw domowych.
- Słaba świadomość mieszkańców dotycząca szkodliwości dla zdrowia i życia ludzi odpadów zawierających azbest.
- niska świadomość mieszkańców, którzy często wyrzucają opakowania po pestycydach do pojemników na odpady komunalne.

Wskazane w projekcie aktualizacji planu gospodarki odpadami cele oraz kierunki działań wpłyną na zmniejszenie oddziaływania na środowisko gospodarki odpadami w wyniku:

1. Zwiększenia odzysku i recyklingu odpadów mających wartość materiałową i użytkową (opakowania, surowce inne niż opakowaniowe, gruz budowlany) oraz recyklingu organicznego odpadów ulegających biodegradacji (odpadów kuchennych i ogrodowych) poprzez kompostowanie indywidualne oraz w kompostowniach i instalacjach fermentacji odpadów.
2. Ograniczania masy odpadów składowanych.
3. Wyeliminowania składowania odpadów nie przetworzonych oraz składowania wyłącznie frakcji odpadów wcześniej sortowanych o zmniejszonej zawartości składników biologicznie rozkładalnych (a przez to zmniejszonej emisji gazów cieplarnianych i uciążliwości dla środowiska).
4. Stosowania technologii spełniających kryteria BAT.

Przyjęte w projekcie planu rozwiązania w żaden sposób nie będą prowadzić do transgranicznych oddziaływań emisji zanieczyszczeń.

Realizacja Planu wpłynie na zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko gospodarowania odpadami w wyniku:

1. Intensywnej edukacji w tym zakresie, w tym promowanie działań mających na celu minimalizację wytwarzanych odpadów.
2. Minimalizacji emisji zanieczyszczeń do środowiska podczas zagospodarowania odpadów (stosowanie technologii spełniających kryteria BAT).
3. Wykorzystania frakcji organicznych odpadów do produkcji kompostu (nawożenie, rekultywacja) lub/i biogazu.
4. Wykorzystania frakcji palnych odpadów do produkcji paliwa.

5. Zbiórki selektywnej i wysegregowania odpadów niebezpiecznych i ich unieszkodliwienia w odpowiednich instalacjach.
6. Składowania wyłącznie tych odpadów, z których wcześniej wysortowano odpady mające wartość materiałową, niebezpiecznych i odpadów ulegających biodegradacji.
7. Minimalizacji emisji do środowiska zanieczyszczeń ze składowiska poprzez ograniczanie ilości składowanych odpadów.
8. Likwidacji tzw. dzikich wysypisk i wyeliminowanie powodów, w wyniku których powstają nowe.

Proponowane w projekcie planu technologie zagospodarowania odpadów będą miały pozytywny wpływ na środowisko m.in. poprzez:

1. Zmniejszenie emisji ze składowisk, przede wszystkim ze względu na zmniejszenie ilości składowanych odpadów ulegających biodegradacji.
2. Zmniejszenie spalania paliw w elektrowniach lub elektrociepłowniach.
3. Zwiększenie wykorzystania nawozowego przetworzonych odpadów ulegających biodegradacji, co zmniejszy ilość stosowanych odpadów sztucznych.

Oszacowano, że koszt realizacji Projektu planu gospodarki odpadami dla Powiatu świebodzińskiego wyniesie:

Tab. 1. Szacunkowe koszty realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami (tys. zł)

Wyszczególnienie	ogółem	2009 – 2012	2013 – 2020
Zadania ogólne z zakresu gospodarki odpadami	2 810,0	950,0	1 860,0
Zadania w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi	18 470,0	12 920,0	5 550,0
Zadania ogólne w zakresie gospodarki odpadami z sektora przemysłowego	1 156,0	1 052,0	104,0
Zadania w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi	290,0	210,0	80,0
Razem	22 726,0	15 132,0	7 594,0